

Plán hlavních povodí České republiky

schválený usnesením vlády České republiky
ze dne 23. května 2007 č. 562

Předkladatel

Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí,
dotčenými ústředními správními úřady

Ministerstvem zdravotnictví,
Ministerstvem dopravy,
Ministerstvem obrany,
Ministerstvem vnitra,
Ministerstvem pro místní rozvoj,

a krajskými úřady

Krajským úřadem Středočeského kraje,
Krajským úřadem Jihočeského kraje,
Krajským úřadem Plzeňského kraje,
Krajským úřadem Karlovarského kraje,
Krajským úřadem Ústeckého kraje,
Krajským úřadem Libereckého kraje,
Krajským úřadem Královéhradeckého kraje,
Krajským úřadem Pardubického kraje,
Krajským úřadem Vysočina,
Krajským úřadem Jihomoravského kraje,
Krajským úřadem Zlínského kraje,
Krajským úřadem Olomouckého kraje,
Krajským úřadem Moravskoslezského kraje,

a Magistrátem hlavního města Prahy.

OBSAH

ÚVOD	7
ZÁVAZNÁ ČÁST	9
1. CÍLE A OPATŘENÍ V OCHRANĚ VOD JAKO SLOŽKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	13
1.1. Rámcové cíle v ochraně vod jako složky životního prostředí	13
1.2. Opatření v ochraně vod jako složky životního prostředí	14
2. CÍLE A OPATŘENÍ V OCHRANĚ PŘED POVODNĚMI A DALŠÍMI ŠKODLIVÝMI ÚČINKY VOD	17
2.1. Rámcové cíle v ochraně před povodněmi	17
2.2. Rámcové cíle v ochraně vod před dalšími škodlivými účinky vod (problematika sucha a vodní eroze)	18
2.3. Opatření v ochraně před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod	18
3. CÍLE A OPATŘENÍ VE VODOHOSPODÁŘSKÝCH SLUŽBÁCH	21
3.1. Rámcové cíle ve vodohospodářských službách	21
3.2. Opatření ve vodohospodářských službách	22
4. SOUHRN OPATŘENÍ K REALIZACI VČETNĚ STRATEGIE JEJICH FINANCOVÁNÍ	23
5. POŽADAVKY NA ZPRACOVÁNÍ PLÁNŮ OBLASTÍ POVODÍ	27
5.1. V okruhu ochrany vod jako složky životního prostředí	27
5.2. V okruhu ochrany před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod	28
5.3. V okruhu vodohospodářských služeb	29
6. POŽADAVKY NA SESTAVENÍ PLÁNŮ NÁRODNÍCH ČÁSTÍ MEZINÁRODNÍCH OBLASTÍ PODVODÍ LABE, ODRY A DUNAJE	31
6.1. Obsah plánů národních částí mezinárodních oblastí povodí Labe, Odry a Dunaje	31
6.2. Struktura dílčích povodí pro sestavení plánů národních částí mezinárodních oblastí povodí Labe, Odry a Dunaje	31
SMĚRNÁ ČÁST	33
A. VÝCHODISKA PRO ZPRACOVÁNÍ PLÁNU HLAVNÍCH POVODÍ ČESKÉ REPUBLIKY	35
A.1. Zdůvodnění potřeby a charakteru Plánu hlavních povodí České republiky	36
A.1.1. Účel a charakter Plánu hlavních povodí České republiky	36
A.1.2. Hlavní principy, zásady a postupy řešení	36
A.2. Výčet významných výchozích podmínek pro zpracování Plánu hlavních povodí České republiky	38
A.2.1. Ochrana stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů a ochrana ekologické stability krajiny	41
A.2.2. Povodňová ochrana	44
A.2.3. Hospodaření s povrchovými a podzemními vodami při jejich trvale udržitelném užívání	48
A.2.4. Vodohospodářské služby v oboru vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu	52
A.3. SWOT analýza	54
B. VYMEZENÍ VZTAHU HLAVNÍCH POVODÍ K ÚZEMNÍM OBVODŮM KRAJŮ A K MEZINÁRODNÍM OBLASTEM POVODÍ LABE, ODRY A DUNAJE	57
C. HLAVNÍ PRINCIPY A ZÁSADY STÁTNÍ POLITIKY PRO DLOUHODOBÉ ZAJIŠTĚNÍ VEŘEJNÝCH ZÁJMŮ	61
C.1. Ochrana vod jako složky životního prostředí	61
C.2. Ochrana před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod	61
C.2.1. Ochrana před povodněmi	62
C.2.2. Ochrana před dalšími škodlivými účinky vod	63
C.3. Plnění požadavků na vodohospodářské služby	64

D. PROGRAMY OPATŘENÍ A ČASOVÉ PLÁNY K DOSAŽENÍ RÁMCOVÝCH CÍLŮ, VYTYČENÝCH ZÁSAD A PRINCIPŮ PRO ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY, PŘÍPADNĚ PRO JEDNOTLIVÁ HLAVNÍ POVODÍ	67
D.1 Rámcové programy opatření k naplnění cílů ochrany vod jako složky životního prostředí	68
D.1.1 Návrhy ekonomických nástrojů a opatření	68
D.1.2 Opatření doplňující vodohospodářskou infrastrukturu	69
D.1.3 Návrhy legislativních úprav a návrhy na doplnění technických předpisů	70
D.1.4 Návrhy správných postupů	72
D.1.5 Opatření k podpoře šetrného užívání vodních zdrojů a technologií nezatěžujících vodní prostředí	73
D.1.6 Podněty k zaměření výzkumu a vývoje a rozvíjení mezinárodní spolupráce	73
D.1.7 Informační nástroje pro komunikaci s veřejností a návrhy vzdělávacích a demonstračních projektů	74
D.2 Rámcové programy opatření k ochraně před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod	75
D.2.1 Ochrana před povodněmi	75
D.2.1.1 Návrh ekonomických nástrojů a opatření na podporu veřejných zájmů	75
D.2.1.2 Zásadní opatření doplňující vodohospodářskou infrastrukturu	76
D.2.1.3 Návrhy legislativních úprav a doplnění technických předpisů	77
D.2.1.4 Návrhy správných postupů	79
D.2.1.5 Zaměření výzkumu a vývoje a rozvíjení mezinárodní spolupráce	81
D.2.1.6 Informační nástroje pro komunikaci s veřejností a návrhy vzdělávacích a demonstračních projektů	82
D.2.2 Ochrana před dalšími škodlivými účinky vod	83
D.2.2.1 Návrhy ekonomických nástrojů a opatření na podporu veřejných zájmů	83
D.2.2.2 Zásadní opatření doplňující vodohospodářskou infrastrukturu	83
D.2.2.3 Návrhy legislativních úprav a doplnění technických předpisů	83
D.2.2.4 Návrhy správných postupů	84
D.2.2.5 Podněty k zaměření výzkumu a vývoje a rozvíjení mezinárodní spolupráce	84
D.2.2.6 Informační nástroje pro komunikaci s veřejností a návrhy vzdělávacích a demonstračních projektů	85
D.3 Rámcové programy opatření pro plnění požadavků na vodohospodářské služby	86
D.3.1 Návrh ekonomických nástrojů a opatření na podporu veřejných zájmů	86
D.3.2 Zásadní opatření doplňující vodohospodářskou infrastrukturu	86
D.3.3 Návrhy legislativních úprav a návrhy na doplnění technických předpisů	87
D.3.4 Návrhy správných postupů	87
D.3.5 Podněty k zaměření výzkumu a vývoje a rozvíjení mezinárodní spolupráce	88
D.3.6 Informační nástroje pro komunikaci s veřejností a návrhy vzdělávacích a demonstračních projektů	89
PŘÍLOHY	91
Příloha č. 1 Hlavní podklady	93
Příloha č. 2 Prioritní oblasti k řešení ochrany území před povodněmi (ve vztahu k § 86 odst. 1 vodního zákona)	95
Příloha č. 3 Vymezení dílčích povodí národních částí mezinárodních oblastí povodí	97
Příloha č. 4 Seznam zkratk a vysvětlivky	101

ÚVOD

Plán hlavních povodí České republiky, jako dokument státní politiky v oblasti vod, je zpracován podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů. Je součástí procesu plánování v oblasti vod, jako soustavné koncepční činnosti garantované státem, který byl zaveden do českého právního řádu podle požadavků transpozice „acquis communautaire“ Evropských společenství, zejména směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (dále jen „směrnice 2000/60/ES“).

Tento první Plán hlavních povodí České republiky představuje dlouhodobou koncepci oblasti vod se zaměřením pro šestileté období 2007 – 2012. Integruje záměry a cíle rezortních politik ústředních vodoprávních úřadů při sdílení kompetencí ve smyslu ustanovení § 108 vodního zákona, zejména navazuje na Koncepci vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství pro období po vstupu do Evropské unie na léta 2004 – 2010 a Státní politiku životního prostředí 2004 – 2010. Spolu s dalšími souvisejícími státními politikami a resortními koncepcemi vytváří rámec pro formování politiky péče o území České republiky komplementární s politikou Evropské unie. Plán hlavních povodí České republiky bude obnovován každých 6 let.

Podle § 24 vodního zákona připravilo Plán hlavních povodí České republiky Ministerstvo zemědělství ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí, dotčenými ústředními správními úřady (Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem dopravy, Ministerstvem obrany, jako ústředními vodoprávními úřady), Ministerstvem pro místní rozvoj, Ministerstvem vnitra, krajskými úřady a Magistrátem hlavního města Prahy.

Po formální stránce je Plán hlavních povodí České republiky rozdělen na směrnou a závaznou část. Závazná část Plánu hlavních povodí České republiky se stane po vyhlášení nařízením vlády závazným podkladem pro návrhy opatření k zajištění rámcových cílů ze strany ústředních správních úřadů včetně zajišťování finančních zdrojů na realizaci navrhovaných opatření, pro pořizování koncepčních dokumentů se vztahem k vodám a vodnímu hospodářství a pro pořizování plánů v osmi oblastech, které musí schválit ve své působnosti kraje v termínu do 22. prosince 2009.

Plánování v oblasti vod je pokračováním tzv. „vodohospodářského plánování“, ve kterém máme dlouhou tradici. Např. bez vodohospodářských plánů nemohly být vybudovány soustavy rybníků na Pardubicku a v Jižních Čechách v XVI. století, podobně jako výstavba přehrad na začátku minulého století v severních Čechách v důsledku rozvoje průmyslu a potřeb ochrany před povodněmi. Základ novodobého vodohospodářského plánování položily práce ze čtyřicátých let minulého století. V roce 1941 byl zpracován „Moravský vodohospodářský plán“, z roku 1946 pochází práce „Vodní cesty a vodohospodářské plánování v Čechách a na Moravě“ a v roce 1947 byl zpracován „Generální plán rozvoje vodního hospodářství v zemi České a Moravskoslezské jako základ soustavného plánování“. Státní vodohospodářský plán republiky Československé, který byl zpracován v letech 1949 až 1953 a jeho aktualizace v letech 1975 až 1976 pod označením Směrný vodohospodářský plán ČSR - 2. vydání lze s odstupem času hodnotit v několika rovinách – jednak poskytl ucelený přehled možností využití vodního bohatství, dal podnět k soustavnému monitoringu vod a vodohospodářské bilanci, založil koncepci zásobování pitnou vodou skupinovými a oblastními vodovody, umožnil organizaci péče o vodní toky po povodích. Na druhé straně navrhoval investiční opatření podle prognóz potřeb vody, které však byly příliš poplatné době svého vzniku a po roce 1990 ztratily platnost.

Změnu oproti dřívějšímu pojetí vodohospodářského plánování vyjadřuje i jeho nový název. V novém pojetí jsou ve smyslu udržitelnosti rozvoje vyžadována komplexní řešení, která sladí požadavky na využívání vodních zdrojů, na ochranu před škodlivými účinky vod s environmentálními požadavky na ochranu vod a na vodu vázaných ekosystémů.

ZÁVAZNÁ ČÁST

Plán hlavních povodí České republiky je podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, strategický dokument plánování v oblasti vod, který vychází ze směrnice 2000/60/ES, další související evropské legislativy a mezinárodních dohod, úmluv a závazků České republiky v oblasti vod. Stanoví rámcové cíle státní politiky pro harmonizaci veřejných zájmů:

- a) ochrany vod jako složky životního prostředí,
- b) ochrany před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod,
- c) udržitelného užívání vodních zdrojů a hospodaření s vodou pro zajištění požadavků na vodohospodářské služby, zejména pro účely zásobování pitnou vodou.

Území České republiky náleží do tří mezinárodních oblastí povodí (Labe, Odra, Dunaj), kde jsou zájmy ochrany vod zabezpečovány prostřednictvím mezinárodních smluv. Na jejich základě pracují Mezinárodní komise pro ochranu Labe, Odry a Dunaje, které byly členskými státy pověřeny koordinací implementace směrnice 2000/60/ES a sestavením plánů povodí mezinárodních oblastí povodí Labe, Odry a Dunaje s termínem do 22. prosince 2009. Česká republika je odpovědná za koordinaci a sestavení národních částí jednotlivých plánů povodí mezinárodních oblastí povodí. Tyto národní části jsou podle § 24 vodního zákona vymezeny jako hlavní povodí České republiky.

Závazná část Plánu hlavních povodí České republiky se stane po vyhlášení nařízením vlády závazným podkladem pro:

- a) návrhy opatření k zajištění rámcových cílů ze strany ústředních správních úřadů včetně zajišťování finančních zdrojů na realizaci navrhovaných opatření,
- b) pořizování koncepčních dokumentů se vztahem k vodám a vodnímu hospodářství,
- c) pořizování plánů oblastí povodí,
- d) sestavování požadovaných úrovní společných plánů mezinárodních oblastí povodí.

Obecným cílem státní politiky v oblasti vod je vytvořit podmínky pro udržitelné hospodaření s omezeným vodním bohatstvím České republiky, které umožní sladit požadavky na všechny formy užívání vodních zdrojů s požadavky ochrany vod a vodních ekosystémů, při současném zohlednění opatření ke snížení škodlivých účinků vod.

Hlavní zásady státní politiky v oblasti vod vycházejí z obnovené strategie Evropské unie pro udržitelný rozvoj:

ZADRŽENÍ VODY V ÚZEMÍ A OCHRANA VOD

Podporovat snižování nepříznivých vlivů urbanizace území, zemědělského a lesního obhospodařování krajiny na zásoby vody, podporovat obnovu ekologické stability krajiny a integrovaný přístup k ochraně vod a hospodaření s vodou.

INTEGRACE POLITIK HOSPODÁŘSKÝCH SEKTORŮ A SAMOSPRÁV

Zapojit ostatní sektory hospodářství včetně obcí a veřejné správy na úrovni krajů, aby byl zajištěn integrovaný přístup k řešení výhledových potřeb a požadavků na vody, zejména pro dlouhodobý výhled, kdy se předpokládá, že se budou výrazněji projevovat důsledky předpokládaných klimatických změn.

PŘEDBĚŽNÁ OPATRNOST

V případě vědecké nejistoty použít hodnotící postupy a vhodná preventivní opatření s cílem zabránit poškození lidského zdraví nebo životního prostředí.

ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI

Posílit účast občanů na rozhodování. Pro zajištění informovanosti veřejnosti o záměrech a možných scénářích vývoje a variantách řešení připravovat vhodné komunikační strategie.

EKONOMICKÉ A SOCIÁLNÍ DOPADY

Nadále uplatňovat zásadu „znečišťovatel a uživatel platí“ a při výběru scénářů opatření zohledňovat vedle ekologických dopadů také ekonomické a sociální dopady.

1. CÍLE A OPATŘENÍ V OCHRANĚ VOD JAKO SLOŽKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Specifickými cíli je chránit povrchové a podzemní vody, umožnit udržitelné a vyvážené užívání vodních zdrojů, snižovat transport znečištění vodními toky přes hranice státu, vytvářet podmínky pro ochranu a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů i jednotlivých vodních druhů organismů a přispívat k ochraně na nich přímo závislých suchozemských ekosystémů či jednotlivých suchozemských druhů organismů. Naplňování těchto cílů přispěje také k vytváření ekologicky stabilní krajiny, odolné vůči vnějším negativním vlivům a přispěje ke snižování znečištění moří

1.1. Rámcové cíle v ochraně vod jako složky životního prostředí

1.1.1. V ochraně povrchových vod

- a) zamezení zhoršení stavu všech útvarů povrchových vod,
- b) zajištění ochrany, zlepšení stavu a obnova všech útvarů těchto vod (s výjimkou umělých a silně ovlivněných vodních útvarů) a dosažení jejich dobrého stavu,
- c) zajištění ochrany a zlepšení stavu všech umělých a silně ovlivněných vodních útvarů a dosažení jejich dobrého ekologického potenciálu a dobrého chemického stavu,
- d) cílené snížení znečištění nebezpečnými látkami, nutrienty a organickými látkami, tj. zastavení nebo postupné odstranění emisí těchto látek a zabránění jejich vnosu z plošných zdrojů.

1.1.2. V ochraně podzemních vod

- a) zamezení nebo omezení vstupů znečišťujících látek do podzemních vod a zamezení zhoršení stavu všech vodních útvarů těchto vod,
- b) zajištění ochrany, zlepšení stavu a obnova všech útvarů podzemních vod a zajištění vyváženého stavu mezi odběry podzemní vody a jejím doplňováním a dosáhnout dobrého stavu těchto vod,
- c) odvrácení jakéhokoliv významného a trvalého vzestupného trendu koncentrace nebezpečných, zvláště nebezpečných látek a jiných závadných látek jako důsledku dopadů lidské činnosti, za účelem snížení znečištění podzemních vod,
- d) sledování vývoje stavu a zásob podzemních vod a možností jejich využití.

1.1.3. V ochraně vod v chráněných územích

- a) dosažení standardů a dalších požadavků stanovených pro povrchové a podzemní vody v chráněných územích,
- b) ochrana stanovišť a druhů vázaných na vodu a vytvoření podmínek pro zvyšování biodiverzity.

1.1.4. Ve využívání vodních zdrojů pro zásobování pitnou vodou

Dosažení požadavků na jakost vod odebíraných z vodních zdrojů pro účely úpravy na vodu pitnou.

1.1.5. Ve využívání povrchových vod ke koupání

Implementace směrnice 2006/7/ES o řízení jakosti vod ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS.

1.1.6. V podpoře života ryb a dalších vodních živočichů

- a) zajišťování požadované jakosti vymezených lososových a kaprových vod,
- b) zprůchodnění příčných migračních překážek na vodních tocích a obnova úkrytových a rozmnožovacích biotopů.

1.1.7. V ochraně vodních poměrů

- a) zajištění ochrany vodních poměrů v krajině a zlepšování retenční schopnosti krajiny,
- b) zajištění ochrany morfologie přirozených koryt vodních toků a ochrany všech typů mokřadů podle Ramsarské úmluvy,
- c) zlepšování stavu vodních a na vodu vázaných ekosystémů,
- d) udržení a systematické zvyšování biologické rozmanitosti původních druhů,
- e) zajištění uplatňování standardů zemědělského hospodaření týkající se ochrany životního prostředí (cross compliance).

1.1.8. V monitorování stavu povrchových a podzemních vod

Zajištění monitorovacích programů v potřebném rozsahu pro potřeby:

- a) zpracování plánů oblastí povodí,
- b) sledování a kontrolu naplňování cílů ochrany vod jako složky životního prostředí,
- c) plnění mezinárodních závazků a závazků vyplývajících z předpisů ES/EU.

1.2. Opatření v ochraně vod jako složky životního prostředí

1.2.1. Od r. 2007 zahájit provoz systému sledování a zjišťování stavu vod tak, aby byly postiženy všechny významné antropogenní vlivy jak z pohledu chemického, tak i ekologického stavu vod včetně monitoringu hydromorfologických podmínek, se zajištěním potřebných podkladů pro hodnocení stavu vodních útvarů a pro návrhy plánů oblastí povodí a se zajištěním údajů k vyhodnocení efektivnosti realizace programů opatření.

1.2.2. Na základě vyhodnocení výsledků monitoringu, hodnocení stavu vodních útvarů, expertního posouzení možnosti zlepšení stavu vodních útvarů a plánů rozvoje vodovodů a kanalizací pro území krajů identifikovat v plánech oblastí povodí projekty a vyhodnotit vliv:

- a) chybějících městských čistíren odpadních vod a kanalizačních systémů v aglomeracích nad 2000 ekvivalentních obyvatel,
- b) obnovy nebo intenzifikace městských čistíren odpadních vod ke zlepšení technologií čištění odpadních vod v aglomeracích nad 2000 ekvivalentních obyvatel,
- c) chybějícího přiměřeného čištění odpadních vod v obcích o velikosti do 2000 ekvivalentních obyvatel, kde existuje zkolaudovaná a funkční kanalizace pro veřejnou potřebu,
- d) chybějícího přiměřeného čištění odpadních vod v obcích o velikosti do 2000 ekvivalentních obyvatel, kde je vliv komunálního znečištění významným faktorem na stav vodního útvaru.

Pro jednotlivé projekty v aglomeracích nad 2000 ekvivalentních obyvatel uvedených v aktuálním seznamu projednaném vládou v rámci Aktualizace strategie financování implementace směrnice Rady 91/271/ES o čištění městských odpadních vod i pro relevantní konkrétní projekty v aglomeracích do 2000 ekvivalentních obyvatel zpracovat v plánech oblastí povodí časové plány realizace v roce 2008 nedokončených staveb, včetně způsobu financování. Přitom využívat finanční podpůrné zdroje národních programů i fondů Evropské unie, zejména prostředků Operačního programu Životní prostředí a sledovat dodržení termínu 31. prosince 2010, kterým bude splněn požadavek Evropské unie na čištění městských odpadních vod v souladu s Přístupovou dohodou České republiky s Evropským společenstvím.

1.2.2. V plánech oblastí povodí identifikovat prioritní projekty obnovy poruchových a zastaralých kanalizačních sítí ke snížení rizik nekontrolovaného znečišťování podzemních vod v důsledku úniku odváděných odpadních vod. Po dohodě pořizovatelů plánů oblastí povodí s vlastníky infrastruktury zpracovat časové plány přípravy a postupné realizace relevantních projektů. Přitom využívat finanční podpůrné zdroje národních programů i fondů Evropské unie, zejména prostředků Operačního programu Životní prostředí. Při výběru projektů vycházet

zejména z analýzy efektivnosti a účinků ve prospěch ochrany vod a též ze schválených plánů rozvoje vodovodů a kanalizací pro území krajů.

1.2.3. Aktualizovat programy rozvoje vodovodů a kanalizací pro území krajů pokud vyhodnocení monitoringu vod nebo jiné údaje naznačují, že cíle ochrany vod realizací programu opatření nebudou pro příslušný vodní útvar pravděpodobně dosaženy.

1.2.4. V plánech oblastí povodí identifikovat projekty:

- a) ke zlepšení hydromorfologických parametrů a ekologického stavu vodních toků, včetně břehových struktur,
- b) ke zlepšení průchodnosti vodních toků pro ryby a další vodní živočichy a dále podporující rozvoj přirozených rybích společenstev.

Při výběru prioritních projektů vycházet z výsledků monitoringu vod, posouzení účinnosti navrhovaných opatření a dále z Akčního plánu stavby rybích přechodů. Přitom využívat především finanční podpůrné zdroje národních programů a fondů Evropské unie, zejména prostředků Operačního programu Životní prostředí.

1.2.5. Do programů opatření v rámci plánu oblastí povodí navrhnout na základě hodnocení monitoringu vod a analýzy erozního ohrožení půd systémová opatření ve prospěch ochrany vod a na vodu vázaných ekosystémů, týkajících se hospodaření na zemědělské a lesní půdě (odvozených z dodržování zásad „dobrého zemědělského a environmentálního stavu“ a standardů) a dále opatření v oblasti zlepšení kvality života ve venkovských oblastech. Přitom využívat především finanční podpůrné zdroje zahrnuté v Programu rozvoje venkova České republiky na období 2007 až 2013 a také v Operačním programu Životní prostředí na období 2007 až 2013. Zejména uplatňovat opatření odvozená z realizace pozemkových úprav, udržitelného využívání zemědělské a lesní půdy (především zatravňování podél vodních toků, zalesňování, snižování negativních důsledků vodní eroze apod.), opatření zajišťující požadavky na hospodaření ve zranitelných oblastech, postupů hospodaření šetrných k životnímu prostředí a opatření odvozená z realizace drobných vodohospodářských staveb v obcích do 2000 ekvivalentních obyvatel (kanalizace a čistírný odpadních vod).

1.2.6. Na základě hodnocení monitoringu vod a analýzy hodnocení stavu vodních útvarů identifikovat v plánech oblastí povodí zařízení určená k čištění nebo zneškodňování odpadních vod a kanalizační systémy z průmyslových zdrojů znečištění které představují rizika z hlediska zajištění požadavků národních právních předpisů, a pro vybraná průmyslová odvětví i požadavků směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod.

1.2.7. Do 24. března 2008 transponovat novou směrnici 2006/7/ES o řízení jakosti vody ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS.

1.2.8. V plánech oblastí povodí zohlednit opatření Programu na snížení znečištění povrchových vod a na jeho základě navrhnout konkrétní změny stávajícího vymezení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů, za účelem aktualizace a úpravy vymezení těchto vod.

1.2.9. Do 16. ledna 2009 transponovat směrnici č. 2006/118/ES o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu.

1.2.10. Usilovat o dokončení stanovování ochranných pásem k ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti využívaných významných vodních zdrojů.

2. CÍLE A OPATŘENÍ V OCHRANĚ PŘED POVODNĚMI A DALŠÍMI ŠKODLIVÝMI ÚČINKY VOD

Specifickým cílem je zadržování vody v krajině formou optimalizace její struktury a jejího využívání a uplatňování efektivních přírodně blízkých i technických preventivních opatření.

2.1. Rámcové cíle v ochraně před povodněmi

Snížit ohrožení obyvatel nebezpečnými účinky povodní a omezit ohrožení majetku, kulturních a historických hodnot při prioritním uplatňování principu prevence.

2.1.1. V době zvládnání povodně

- zkvalitnění hlásné a předpovědní služby, rovněž i ve vztahu k sousedním státům,
- zvýšení užité hodnoty a spolehlivosti povodňových předpovědí,
- zvyšování povědomí o nebezpečí povodní u ohroženého obyvatelstva, zlepšení praktických znalostí při zvládnutí povodňového nebezpečí a zkvalitnění jejich součinnosti s povodňovými orgány a složkami integrovaného záchranného systému,
- zlepšení součinnosti účastníků povodňové ochrany včetně poskytování včasných, kvalitních a aktuálních informací a zkvalitnění komunikačních systémů,
- zvýšení schopnosti pracovníků vodohospodářských dispečinků správců povodí, povodňových orgánů, složek integrovaného záchranného systému a systému nouzového hospodářství řešit mimořádné povodňové situace,
- zkvalitnění poskytování aktuálních informací obyvatelstvu prostřednictvím povodňových orgánů,
- zlepšení dostupnosti informací pro veřejnost o všech druzích povodňového nebezpečí včetně specifického lokálního ohrožení zvláštními povodněmi.

2.1.2. V době po povodni

- zdokonalení pravidel a podmínek poskytování pomoci ze zdrojů veřejných rozpočtů pro opravu, rekonstrukci nebo nahrazení majetku prokazatelně postiženého povodní v zájmu urychlené obnovy základních funkcí v území,
- zpracování zásad pro jednotnou formu dokumentace vyhodnocení povodně.

2.1.3. Prevence před povodněmi

- zdokonalit legislativní a ekonomické nástroje související se zabezpečením preventivních opatření,
- zkvalitnit operativní a informativní části povodňových plánů,
- zabezpečit návky povodňových situací za účasti ohrožených subjektů,
- podpořit pojištění proti rizikům povodňových škod, jako základní nástroj ochrany majetkových hodnot,
- zdokonalit podklady o rozsahu povodněmi ohrožených území včetně související infrastruktury, o charakteristikách průběhu povodní, povodňovém riziku a jeho zvládnání,
- omezovat aktivity v záplavových územích zhoršující odtokové poměry a zvyšující povodňová rizika,
- zajišťovat efektivní návrhy preventivních protipovodňových opatření na základě kvalitních podkladů a optimalizace variant koncepcí řešení povodňové ochrany s uplatňováním rizikové analýzy, analýzy nákladů a užitků,
- při návrhu preventivních protipovodňových opatření hledat vhodnou kombinaci opatření v krajině zvyšující přirozenou akumulaci a retardaci vody v území a technických opatření ovlivňujících průtoky a objemy povodňových vln,

- i) používat takové způsoby hospodaření na zemědělské a lesní půdě, aby nedocházelo ke zhoršování retenční schopnosti půdy a negativnímu ovlivňování vodního režimu v krajině; k tomu připravit a zavést odpovídající ekonomické nástroje,
- j) využít dostupných finančních podpor z relevantních národních programů i finančních zdrojů Evropské unie ke zlepšení prevence před povodněmi v ohrožených územích,
- k) zlepšovat technický stav vodních děl a jejich provoz s ohledem na povodňovou ochranu,
- l) zkvalitnit a rozšířit komunikaci s veřejností o všech aspektech povodňové prevence,
- m) podporovat zapojení odborných institucí relevantních oborů do mezinárodní spolupráce se záměrem zlepšovat ochranu před povodněmi jak v rámci evropské spolupráce, tak k efektivnímu přenosu know-how,
- n) koordinovat plány ochrany před povodněmi rámci mezinárodních povodí.

2.2. Rámcové cíle v ochraně vod před dalšími škodlivými účinky vod (problematika sucha a vodní eroze)

Postupně se připravit a přizpůsobit předpokládané změně klimatu vhodnými adaptačními opatřeními a omezit negativní důsledky nadměrné vodní eroze z plošného odtoku vody.

- a) zavádět adaptační opatření specifikovaná v Národním programu pro zmírnění dopadů změny klimatu v České republice,
- b) zapojit ostatní sektory hospodářství a kraje do dlouhodobých prognóz nároků na vodu při adaptaci na předpokládané klimatické změny,
- c) připravit návrhy legislativních opatření pro dosažení provázanosti zpracování plánů oblastí povodí s řešením komplexních pozemkových úprav,
- d) uplatňovat v genelech odvodnění urbanizovaných území koncepci nakládání s dešťovými vodami, umožňující jejich zadržování, vsakování i přímé využívání,
- e) uplatňovat požadavky pro „dobrý zemědělský a environmentální stav“ a požadavky „cross compliance“ s ohledem na zvýšení vsakování vody,
- f) vytvořit vhodné programy výzkumu a vývoje,
- g) zajistit obnovu funkcí stávajících vodních nádrží odstraněním sedimentů,
- h) zajistit ochranu lokalit vhodných pro umělou akumulaci povrchových vod pro účely kompenzace dopadu klimatické změny.

2.3. Opatření v ochraně před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod

2.3.1. Pro efektivní návrhy preventivních protipovodňových opatření hledat vhodnou kombinaci opatření v krajině, která zvýší přirozenou retardaci vody v území a technických opatření, ovlivňujících povodňové průtoky. Při návrhu protipovodňových opatření vycházet z hydromorfologického mapování říční sítě, z koncepčních studií odtokových poměrů a studií protipovodňových opatření v ucelených povodích, zahrnujících analýzy faktorů ovlivňujících erozní a odtokové poměry s vyznačením ploch a pozemků, které jsou zdrojem eroze a povrchového odtoku a analýzy možných variant koncepcí řešení protipovodňové ochrany včetně analýzy nákladů a užitků a rizikové analýzy.

2.3.2. Do 31. srpna 2007 v působnosti Ministerstva životního prostředí postupně zpracovat koncepci přírodě blízkých protipovodňových opatření ve vybraných prioritních oblastech:

a) V hlavním povodí Labe

- aa) povodí Nežárky,
- ab) povodí Dědiny,
- ac) povodí Ploučnice,

b) V hlavní povodí Odry

povodí Opavy

c) V hlavním povodí Moravy

- ca) povodí Bečvy,
- cb) povodí Dyje,
- cc) povodí Svratky.

2.3.3. Do konce roku 2007 v působnosti Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí, vymezit na podkladě koncepčních studií návrh konkrétních opatření v jednotlivých prioritních oblastech:

a) V hlavním povodí Labe

- ba) Komplex protipovodňových opatření na Lužnici a Nežárce
- ab) Komplex protipovodňových opatření v povodí dolní Vltavy v úseku Štěchovice – Mělník
- ac) Komplex protipovodňových opatření v území středního Labe v úseku Kolín – Mělník
- ad) Protipovodňová opatření v Liberecko-Jablonecké aglomeraci
- ae) Protipovodňová opatření v údolí vodního toku Dědiny
- af) Komplex protipovodňových opatření v území dolního Labe v úseku Křešice – Hřensko
- ag) Ochrana České Lípy a obcí v záplavovém území Ploučnice, včetně protipovodňových opatření v povodí Svitávky
- ah) Komplex protipovodňových opatření a ochrana obcí v území soutoku Ohře a Labe

b) V hlavní povodí Odry

Protipovodňová opatření k ochraně obcí na horní Opavě

c) V hlavním povodí Moravy

- ca) Protipovodňová opatření v území Olomouce
- cb) Protipovodňová opatření v území Litovle
- cc) Protipovodňová opatření v území Uherského Hradiště a Starého Města
- cd) Komplex protipovodňových opatření na dolní Bečvě a soutoku s Moravou
- ce) Rekonstrukce suchých nádrží (poldrů) a řízených inundací pod vodním dílem Nové Mlýny
- cf) Zvýšení retence na soutoku Moravy a Dyje
- cg) Řízené inundace v území Kroměříže
- ch) Řízené inundace v území Mohelnické brázdy

Tato opatření věcně zaměřit v souladu s cíli Operačního programu Životní prostředí na období 2007 až 2013, programu Rozvoje venkova na období 2007 až 2013 a programu Prevence před povodněmi II. etapa na období 2007 až 2012. Po kladném posouzení je promítnout do plánů oblastí povodí, promítnout do územních plánů a zahájit jejich investorskou přípravu.

2.3.4. Po přijetí směrnice ES o vyhodnocování a zvládání povodňových rizik ji transponovat do právních předpisů České republiky a zahájit její implementaci, zejména novelizovat vodní zákon a prováděcí předpisy k němu.

2.3.5. Do plánů oblastí povodí promítnout prioritní opatření povodňové prevence s prokazatelným efektem snížení rizika z povodní, která budou zajišťována v investorské působnosti správců povodí, správců vodních toků, krajů a obcí. Zejména se bude jednat o:

- a) opatření v krajině přírodě blízkým způsobem (přirozené rozlivy, poldry, úpravy koryt v zastavěných územích obcí),
- b) opatření k optimalizaci vodního režimu krajiny, zvýšení její retenční schopnosti a k ochraně proti vodní erozi (zejména revitalizace nevhodně upravených vodních toků, nevhodných odvodnění a jiných zásahů negativně ovlivňujících vodní režim v krajině,

snížení výskytu negativních vlivů vodní eroze, omezování negativních důsledků povrchového odtoku vody – zasakovací pásy a průlehy, obnova retenčních prostor),

- c) technická opatření specifikovaná v podprogramech Ministerstva zemědělství (Podpora protipovodňových opatření s retencí, Podpora protipovodňových opatření podél vodních toků, Podpora zvyšování bezpečnosti vodních děl),
- d) hrazení bystřin v lesích (§ 35 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů).

2.3.6. Do konce roku 2008 dokončit vymezení záplavových území podél významných vodních toků současně zastavěných území, na zastavitelných plochách podle územně plánovací dokumentace, případně podle potřeby v dalších územích za účelem určení rozsahu potenciálně ohrožených území a následně promítnout do plánů oblastí povodí.

2.3.7. V plánech oblastí povodí, budou ve spolupráci s kraji stanovena území, která vyžadují ochranu před povodněmi z hlediska významnosti, včetně standardů jejich ochrany a území, která mají být využita ke zmírnění povodní.

2.3.8. V letech 2008 až 2009 založit dlouhodobý program výzkumu extrémních hydrologických jevů a to koordinovaným postupem z úrovně Ministerstva životního prostředí, v dohodě s Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem pro místní rozvoj, ve spolupráci s vysokými školami a dalšími odbornými institucemi.

2.3.9. Do poloviny roku 2009 aktualizovat na principu předběžné opatrnosti stávající systém územní ochrany lokalit hydrologicky a morfologicky vhodných pro akumulaci povrchových vod v dlouhodobém výhledu, jako jednoho z adaptačních opatření na očekávané klimatické změny v příštích 50ti až 100 letech, které se mohou projevit zvýšenou extremitou výskytu suchých období a povodňových situací. Pro tento účel novelizovat institut vodního zákona (chráněné oblasti přirozené akumulace vod) doplněním o oblasti vhodné pro umělou akumulaci povrchových vod se stanovením regulativů územní ochrany a zmocněním k vyhlášení těchto lokalit nařízením vlády účinným nejpozději do doby schválení plánů oblastí povodí. Při přípravě seznamu lokalit vhodných pro akumulaci povrchových vod přihlídnout k socioekonomickým důsledkům územního hájení a projednání s dotčenými kraji a obcemi.

2.3.10. Dále rozvíjet, zdokonalovat a modernizovat vybavení informačních systémů předpovědní a hlásné povodňové služby na státní, regionální a místní úrovni. K tomu využít finanční podpory z Operačního programu Životní prostředí.

3. CÍLE A OPATŘENÍ VE VODOHOSPODÁŘSKÝCH SLUŽBÁCH

Za vodohospodářskou službu se považují, v souladu s čl. 2 odstavec 38 směrnice 2000/60/ES veškeré činnosti, které zajišťují pro domácnosti, veřejné instituce nebo jakoukoliv hospodářskou činnost:

- a) odběr, vzdouvání, akumulace, jímání, úpravu a rozvod povrchových nebo podzemních vod,
- b) odvádění a čištění odpadních vod s následným vypouštěním do povrchových vod.

Specifickým cílem je zabezpečení bezproblémového zásobování obyvatel a dalších odběratelů vody nezávadnou a kvalitní vodou a efektivní likvidace odpadních vod bez negativních dopadů na životní prostředí, za sociálně únosné ceny.

3.1. Rámcové cíle ve vodohospodářských službách

3.1.1. V okruhu rozvoje a obnovy vodohospodářské infrastruktury

- a) zvyšovat počet obyvatel připojených na vodovody pro veřejnou potřebu v souladu s cíli Protokolu o vodě a zdraví a zajistit přístup k pitné vodě pro všechny, zejména podporovat, aby se na vodovod pro veřejnou potřebu mohli připojit i obyvatelé v okrajových místech měst a obcí a obyvatelé malých obcí,
- b) podporovat zajištění kvalitních zdrojů pitné vody pro individuální zásobování domácností, pro které z technických nebo ekonomických důvodů není možné připojení na vodovod pro veřejnou potřebu,
- c) urychlit obnovu poruchových a zastaralých vodovodních sítí a tím snížit jak ztráty pitné vody ve vodovodních sítích pod úroveň 5 000 l/km/den, dlouhodobě pak na úroveň nejvyspělejších států Evropské unie, tak i snížit počty havárií a související negativní důsledky, zejména na infrastrukturu měst,
- d) zvyšovat počet obyvatel připojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu.

3.1.2. V okruhu zlepšování kvality a zabezpečení vodohospodářských služeb

- a) vytvářet podmínky pro povolená nakládání s vodami k umožnění spolehlivého poskytování vodohospodářských služeb, aby voda používaná pro úpravu na vodu pitnou splňovala požadavky na její jakost v souladu s vyhláškou č. 428/2001 Sb. ve znění pozdějších předpisů,
- b) zabezpečit vysokou míru spolehlivosti provozu vodních děl pro poskytování vodohospodářských služeb včetně zajištění jejich bezpečnosti; jde zejména o přehrady, jezy a další vodní díla, která jsou v trvalém provozu 30 až 100 i více let a budou ve střednědobém a dlouhodobém výhledu vyžadovat zásadní rekonstrukce (k těmto rekonstrukcím přistupovat šetrně s ohledem na ochranu přírody a krajiny),
- c) podporovat propojování vodovodů do vodárenských soustav s kapacitními a kvalitními vodními zdroji,
- d) omezit případy nedodržování limitních hodnot jakosti pitné vody (vyjádřené jako % nedodržování limitních hodnot): u vodovodů nad 5000 obyvatel (do 0,1 % u ukazatelů s nejnižší mezní hodnotou (NMH) a do 1,0 % u ukazatelů s mezní hodnotou (MH), u vodovodů do 5000 obyvatel (do 1,0 % u ukazatelů s NMH, do 3,0 % u ukazatelů s MH).
- e) zdokonalovat systémy zabezpečení vodohospodářských služeb za mimořádných a krizových situací,
- f) vytvářet efektivní regulační nástroje veřejné správy, se záměrem dosáhnout korektních vztahů mezi poskytovateli a odběrateli vodohospodářských služeb.

3.1.3. V okruhu uplatňování principu návratnosti nákladů vodohospodářských služeb

- a) v rámci procesu plánování – ekonomické analýzy posoudit současné uplatňování principu „znečišťovatel a uživatel platí“ a navrhnout odpovídající úpravy,
- b) usilovat o dlouhodobě udržitelný funkční stav vodohospodářské infrastruktury podmiňující poskytování vodohospodářských služeb,

3.1.4. V okruhu plánování v oblasti vod a koncepce rozvoje vodovodů a kanalizací

Do konce roku 2007 zpracovat Plán rozvoje vodovodů a kanalizací České republiky jako podklad pro plány oblastí povodí.

3.2. Opatření ve vodohospodářských službách

3.2.1. V plánech oblastí povodí identifikovat prioritní projekty ke zlepšení jakosti dodávané pitné vody a zabezpečení zásobování obyvatelstva pitnou vodou a to tak, aby tyto projekty odpovídaly cílům dotačních titulů a vymezeným finančním zdrojům v operačním programu Životní prostředí, Programu rozvoje venkova na období 2007 až 2013 a programu Ministerstva zemědělství Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací.

3.2.2. V programech opatření plánů oblastí povodí uplatnit pro lokality využívající vodní zdroje s nevyhovující jakostí povrchové vody pro odběr k úpravě na vodu pitnou opatření vymezená v Plánech k zlepšování jakosti surové vody.

3.2.3. V aktualizaci plánů rozvoje vodovodů a kanalizací pro území krajů vzít v úvahu relevantní opatření zahrnutá ve schválených plánech oblastí povodí týkající se požadavků na vodohospodářské služby a ochranu vod. Při zpracování plánů rozvoje vodovodů a kanalizací se dále orientovat na zajištění zejména těchto cílů:

- a) dosažení zlepšení jakosti dodávané pitné vody,
- b) zvýšení zabezpečení vodních zdrojů i dodávky pitné vody zvláště za mimořádných klimatických situací,
- c) obnově poruchových a zastaralých vodárenských systémů s cílem snížit negativní důsledky havárií a současně i ztráty vody.

3.2.4. Se záměrem zvýšit míru zabezpečení poskytovaných vodohospodářských služeb, stanovit v plánech oblastí povodí, zejména na podkladě výstupů technickobezpečnostního dohledu, priority postupné obnovy vodních děl na vodních tocích souvisejících s poskytováním vodohospodářských služeb, posoudit míru jejich dlouhodobě udržitelného užívání, případně nezbytnou míru finančních podpor z národních zdrojů ve smyslu § 102 vodního zákona.

3.2.5. Na podkladě ekonomických analýz v plánech oblastí povodí posoudit sociální, environmentální a ekonomické důsledky úhrady všech nákladů na vodohospodářské služby z výnosů od uživatelů.

4. SOUHRN OPATŘENÍ K REALIZACI VČETNĚ STRATEGIE JEJICH FINANCOVÁNÍ

Členění rámcových opatření a vymezení možnosti jejich financování z veřejných podpůrných zdrojů, které budou uplatňovány v době platnosti Plánu hlavních povodí České republiky je uvedeno v tabulce č. 4.1.

Strategie financování prioritních rámcových opatření uvedená v tabulce č. 4.2. předpokládá, že se podaří zajistit průběžné čerpání předpokládaného objemu finančních podpor z kohezního fondu ES pro splnění závazku České republiky v přechodném období do roku 2010 k výstavbě a rekonstrukci kanalizací a čistíren odpadních vod požadovaných směrnicí ES o čištění městských odpadních vod. Nejistota vyplývá z důvodu výhrad Evropské komise ke smlouvám na zajišťování provozu vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod.

V případě Operačního programu Životní prostředí budou opatření kofinancována též ze státního rozpočtu (kapitoly Ministerstva životního prostředí) a Státního fondu životního prostředí, případně krajů. Pro kofinancování ze strany krajů je nutné odpovídající posílení příjmů krajů. Požadavky na finanční účast vlastních zdrojů investorů i podmínky pro kofinancování z veřejných zdrojů budou stanoveny v příslušných resortních směrnících.

Též v případě finančních podpor z Programu rozvoje venkova a programů financovaných ze státního rozpočtu se předpokládá účast vlastních zdrojů investora za podmínek a ve výši dle příslušných pravidel, případně výstupů finanční a ekonomické analýzy.

Opatření uvedená v tabulce č. 4.1. nezahrnují zejména potřebná opatření krytá z vlastních zdrojů a spojená s plněním povinností správců vodních toků při péči o koryta vodních toků a související vodní díla, ani opatření na úseku zabezpečování vodohospodářských služeb vlastníky a provozovateli vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. Rovněž nezahrnují relevantní opatření podnikatelů v průmyslu, zemědělství a lesním hospodářství hrazená vlastními zdroji.

Tabulka č. 4.1. Financování rámcových opatření z podpůrných finančních zdrojů

Číslo	Název opatření (oblast podpory)	Zdroje finančních podpor
A. Opatření na ochranu vod jako složky životního prostředí		
A.1	Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací v aglomeracích nad 2000 ekvivalentních obyvatel	OPŽP – oblast podpory 1.1 Snížení znečištění vod Program Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací (podprogram 229 313)
A.2	Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací v aglomeracích do 2000 ekvivalentních obyvatel v územích vyžadujících zvláštní ochranu	OPŽP – oblast podpory 1.1 Snížení znečištění vod
A.3	Výstavba a rekonstrukce ČOV a kanalizací v obcích do 2000 ekvivalentních obyvatel	PRV – opatření III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic Program Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací (podprogram 229 313)
A.4	Technická opatření u průmyslových znečišťovatelů (odstraňování zvláště nebezpečných látek)	OPŽP – oblast podpory 1.1 Snížení znečištění vod
A.5	Revitalizace drobných vodních toků a ploch v obcích	PRV – opatření III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic PRV – opatření I.1.4. Pozemkové úpravy
A.6	Staré ekologické zátěže	OPŽP – oblast podpory 4.2 Odstraňování starých ekologických zátěží
A.7	Revitalizace vodních toků a nevhodných odvodnění, zlepšení průchodnosti vodních toků	OPŽP – oblast podpory 6.4 Optimalizace vodního režimu krajiny PRŘS – 1.1. Revitalizace přirozených funkcí vodních toků, podprogram 215 112 PRŘS – 1.3. Odstraňování příčných překážek na vodních tocích, podprogram 215 114

A.8	Realizace opatření pozemkových úprav a komplexních pozemkových úprav (snížení eroze, zvýšení ekologické stability krajiny)	OPŽP – prioritní osa 6, oblast podpory 6.3. Obnova krajinných struktur PRV – opatření I.1.4. Pozemkové úpravy
A.9	Zakládání a obnova břehových porostů	OPŽP – prioritní osa 6, oblast podpory 6.3. Obnova krajinných struktur
A.10	Zatravňování orné půdy, zvláště podél vodních toků	PRV – opatření II.1.3.3. Podopatření péče o krajinu
A.11	Zlepšování druhové a prostorové skladby lesů ve zvlášť chráněných územích	OPŽP – oblast podpory 6.3 Obnova krajinných struktur
A.12	Zalesňování zemědělské půdy	PRV – opatření II.2.1 Zalesňování zemědělské půdy
A.13	Zlepšování druhové skladby lesních porostů	PRV – opatření II.2.3. Lesnicko-environmentální platby
A.14	Technická a biologická opatření na snížení eutrofizace povrchových vod	OPŽP – oblast podpory 1.1 Snížení znečištění vod
A.15	Ošetřování travních porostů	PRV – opatření II.1.3. Agroenvironmentální opatření
A.16	Komplexní sledování, zjišťování a hodnocení stavu jakosti a množství vod (komplexní monitoring vod)	OPŽP – oblast podpory 1.1 Snížení znečištění vod
A.17	Environmentální vzdělávací programy a poskytování environmentálního poradenství	OPŽP – oblast podpory 7.1 Rozvoj infrastruktury pro realizaci environmentálních vzdělávacích programů, poskytování poradenství a osvětu
A.18	Zdokonalování lidského potenciálu v oblasti zemědělství (údržba krajiny a ochrana ŽP, eroze půdy, znečišťování vod, zvyšování biodiverzity apod.)	PRV – opatření I.3.1. Odborné vzdělávání a informační činnost, opatření PRV – opatření I.3.4. Využívání poradenských služeb
A.19	Snížování znečištění povrchových a podzemních vod ze zemědělských zdrojů	PRV – opatření II.1 3.1. Podopatření postupy šetrné k životnímu prostředí PRV – opatření II.1.2.2. Rámcová směrnice pro vodní politiku ES

B. Opatření na ochranu před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod

B.1	Opatření ke snížení odtoku vody z povodí	OPŽP – oblast podpory 1.3 Omezování rizika povodní
B.2	Výstavba suchých nádrží (poldrů) nad 50 tis. m ³	OPŽP – oblast podpory 1.3 Omezování rizika povodní
B.3	Úprava koryt vodních toků v zastavěných územích obcí přírodě blízkým způsobem	OPŽP – oblast podpory 1.3 Omezování rizika povodní PRRS – 1.1. Revitalizace přirozené funkce vodních toků, podprogram 215 112 PRV – opatření III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic
B.4	Zvyšování retenční schopnosti krajiny a omezování vzniku povodní přírodě blízkým způsobem	OPŽP – oblast podpory 6.4 Optimalizace vodního režimu krajiny PRRS – 1.1. Revitalizace přirozené funkce vodních toků (podprogram 215 112), PRRS – 1.2. Zakládání a revitalizace prvků systému ekologické stability vázaných na vodní režim (podprogram 215 113), PRRS – 1.4. Revitalizace retenční schopnosti krajiny (podprogram 215 115)
B.5	Ochrana proti erozi a omezování negativních důsledků povrchových odtoků vody	OPŽP – oblast podpory 6.4 Optimalizace vodního režimu krajiny PPK – A. Ochrana proti erozi
B.6	Protipovodňová opatření s retencí	Program Podpora prevence před povodněmi II, podprogram 129 122 PRRS – 1.1. Revitalizace přirozené funkce vodních toků (podprogram 215 112), PRRS – 1.2. Zakládání a revitalizace prvků systému ekologické stability vázaných na vodní režim (podprogram 215 113), PRRS – 1.4. Revitalizace retenční schopnosti krajiny (podprogram 215 115)
B.7	Protipovodňová opatření podél vodních toků	Program Podpora prevence před povodněmi II (podprogram 129 123)

B.8	Zvyšování bezpečnosti vodních děl	Program Podpora prevence před povodněmi II (podprogram 129 123)
B.9	Studie odtokových poměrů a vymezení záplavových území	Program Podpora prevence před povodněmi II (podprogram 129 125)
B.10	Obnova, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavba vodních nádrží	Program Podpora obnovy, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavby vodních nádrží (program 129 130) PRRS – 1.4. Revitalizace retenční schopnosti krajiny (podprogram 215 115) OPR – opatření 1.1. Investice do produkce akvakultury
B.11	Protipovodňová opatření realizovaná v rámci pozemkových úprav	PRV – opatření I.1.4. Pozemkové úpravy
B.12	Provádění preventivních protipovodňových opatření na drobných vodních tocích a v jejich povodích a protierozní opatření na lesních půdách, sanace nátrží, erozních rýh a hrazení, stabilizace strží na pozemcích určených k plnění funkcí lesa.	PRV – opatření II.2.4.1. Obnova lesního potenciálu po kalamitách a zavádění preventivních opatření Opatření vyplývající z § 35 lesního zákona
B.13	Budování a modernizace informačních systémů předpovědní povodňové služby a hlásné služby	OPŽP – oblast podpory 1.3 Omezování rizika povodní
B.14	Podpora zpracování mapových podkladů o povodňovém nebezpečí a povodňovém riziku	OPŽP – oblast podpory 1.3 Omezování rizika povodní
C. Opatření v oblasti vodohospodářských služeb		
C.1	Výstavba a rekonstrukce úpravěn vod a zdrojů pitné vody v obcích nad 2000 obyvatel	OPŽP – oblast podpory 1.2 Zlepšení jakosti pitné vody Program Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací (podprogram 229 312)
C.2	Výstavba a rekonstrukce přivaděčů a rozvodných vodovodních sítí v aglomeracích nad 2000 obyvatel	OPŽP – oblast podpory 1.2 Zlepšení jakosti pitné vody
C.3	Výstavba a rekonstrukce úpravěn vod, zdrojů pitné vody a výstavba a rekonstrukce přivaděčů a rozvodných sítí v aglomeracích do 2000 obyvatel v územích vyžadujících zvláštní ochranu	OPŽP – oblast podpory 1.2 Zlepšení jakosti pitné vody
C.4	Výstavba a rekonstrukce vodovodů v obcích do 2000 obyvatel	PRV – opatření III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic Program Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací (podprogram 229 312)
C.5	Vyhledávání a realizace nových zdrojů pro podzemních vod zásobování obyvatelstva	OPŽP – oblast podpory 6.6 Hodnocení zdrojů podzemních vod
C.6	Provádění geologických a hydrogeologických prací za účelem přehodnocení zásob podzemních vod k zásobování obyvatel pitnou vodou	OPŽP – oblast podpory 6.6 Hodnocení zdrojů podzemních vod
C.7	Vyhledávání, průzkum a posouzení možností řízení dotace podzemních vod povrchovými vodami (umělé infiltrace) z vodních toků nebo nádrží	OPŽP – oblast podpory 6.6 Hodnocení zdrojů podzemních vod

Vysvětlivky zkratk programů:

OPŽP – Operační program Životní prostředí

PRV – Program rozvoje venkova

OPR – Operační program Rybářství

PRRS – Program revitalizace říčních systémů

(od r. 2008 program Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny)

PPK – Program péče o krajinu

V tabulce č. 4.2. je vyjádřen předpoklad financování prioritních rámcových opatření z podpor fondů Evropské unie a jejich dofinancování z národních zdrojů, případně financování pouze z národních zdrojů. V případech, kdy Operační program Životní prostředí nebo Program rozvoje venkova nevymezuje u jednotlivých podprogramů nebo podopatření předpokládaný finanční objem, je proveden odborný odhad pro jednotlivé tituly finančních podpor.

Tabulka č. 4.2. Předpoklad financování prioritních rámcových opatření z podpor fondů Evropské unie a z národních zdrojů v mil. Kč v období 2007-2013

Oblast finanční podpory (číslo opatření)	Předpoklad výše finanční podpory z fondů EU	Předpoklad výše financování z nár. zdrojů
OPŽP – snížení znečištění vod (A.1, A.2, A.4, A.14, A.16)	42 670,3	7 530,0 [*])
OPŽP – omezování rizika povodní (B.1, B.2, B.3, B.13, B.14)	2 844,7	502,0 [*])
OPŽP – zlepšení jakosti pitné vody (C.1, C.2, C.3)	11 378,7	2 008,0 [*])
OPŽP – optimalizace vodního režimu krajiny (A.7, B.4, B.5)	5 226,7	1 098,8 [*])
OPŽP – obnova krajinných struktur (A.8, A.9, A.11)	960,0	240,0 [*])
OPŽP – hodnocení zdrojů podzemní vody (C.5, C.6, C.7)	240,0	60,0 [*])
OPŽP – odstraňování starých ekologických zátěží (A.6)	2 205,3	389,2 [*])
PRV – obnova a rozvoj vesnic (A.3, A.5, C.4)	5 077,9	1 692,6
PRV – pozemkové úpravy (A.8, B.11)	4 225,9	1 408,6
PRV – agroenvironmentální opatření (A.10, A.15, A.19)	22 946,2	5 436,6
PRV – zalesňování zemědělské půdy (A.12)	1 765,5	441,4
PRV – lesnickoenvironmentální platby (A.13)	372,6	93,2
OPR – Investice do produkce akvakultury (B.10)	60,0	20,0
MZe – podpora protipovodňových opatření s retencí (B.6)		1705,0
MZe – podpora protipovodňových opatření podél vodních toků (B.7)		8040,0
MZe – podpora zvyšování bezpečnosti vodních děl (B.8)		700,0
MZe – podpora vymezení záplavových území a studií odtokových poměrů (B.9)		55,0
MZe – obnova, odbahnění a rekonstrukce rybníků a výstavba vodních nádrží (B.10)		5 250,0
MZe – protipovodňová opatření v rámci pozemkových úprav (B.11)		1 000,0
MŽP- Program revitalizace říčních systémů (A.7, B.3, B.4, B.6, B.10)		2 400,0
MŽP- Program péče o krajinu (B.5)		1 200,0
MZe – Opatření vyplývající z § 35 lesního zákona (B.12)		100,0

V případě finančních podpor z operačního programu Životní prostředí je použit směrný kurz 1 EUR = 28,40 Kč

V případě Programu rozvoje venkova je použit směrný kurz 1 EUR = 29,784 Kč

^{*}) Národní veřejné zdroje (15 % celkových zdrojů) tvoří státní rozpočet (1 % celkových zdrojů), Státní fond životního prostředí (4 % celkových zdrojů) a veřejné zdroje obcí, měst a krajů (10 % celkových zdrojů)

5. POŽADAVKY NA ZPRACOVÁNÍ PLÁNŮ OBLASTÍ POVODÍ

Při zpracování plánů oblastí povodí se vychází z této závazné části Plánu hlavních povodí České republiky a dále uvedených požadavků členěných podle přílohy č. 2 k vyhlášce č. 142/2005 Sb., o plánování v oblasti vod:

5.1. V okruhu ochrany vod jako složky životního prostředí

- a) V rámci zpracování plánů oblastí povodí zohlednit opatření Programu na snížení znečištění povrchových vod a na jeho základě navrhnout konkrétní změny stávajícího vymezení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů, za účelem aktualizace a úpravy vymezení těchto vod.
- b) Na základě vyhodnocení výsledků monitoringu, hodnocení stavu vodních útvarů, expertního posouzení možnosti zlepšení stavu vodních útvarů a plánů rozvoje vodovodů a kanalizací pro území krajů identifikovat v plánech oblastí povodí níže uvedené projekty a vyhodnotit vliv:
 - ba) chybějících městských čistíren odpadních vod a kanalizačních systémů v aglomeracích nad 2000 ekvivalentních obyvatel,
 - bb) obnovy nebo intenzifikace městských čistíren odpadních vod ke zlepšení technologií čištění odpadních vod v aglomeracích nad 2000 ekvivalentních obyvatel,
 - bc) chybějícího přiměřeného čištění odpadních vod v obcích o velikosti do 2000 ekvivalentních obyvatel, kde existuje zkolaudovaná a funkční kanalizace pro veřejnou potřebu,
 - bd) chybějícího přiměřeného čištění odpadních vod v obcích o velikosti do 2000 ekvivalentních obyvatel, kde je vliv komunálního znečištění významným faktorem na stav vodního útvaru.

Pro jednotlivé projekty v aglomeracích nad 2000 ekvivalentních obyvatel uvedených v aktuálním seznamu projednaném vládou v rámci „Aktualizace strategie financování implementace směrnice Rady 91/271/ES o čištění městských odpadních vod“ i pro relevantní konkrétní projekty v aglomeracích do 2000 ekvivalentních obyvatel zpracovat v plánech oblastí povodí časové plány realizace v roce 2008 nedokončených staveb, včetně způsobu financování. Přitom sledovat dodržení termínu 31. prosince 2010, kterým bude splněn požadavek Evropské unie na čištění městských odpadních vod v souladu s Přístupovou dohodou České republiky s Evropským společenstvím.

- c) V plánech oblastí povodí identifikovat prioritní projekty obnovy poruchových a zastaralých kanalizačních sítí ke snížení rizik nekontrolovaného znečišťování podzemních vod v důsledku úniku odváděných odpadních vod. Po dohodě pořizovatelů plánů oblastí povodí s vlastníky infrastruktury zpracovat časové plány přípravy a postupné realizace relevantních projektů. Přitom předpokládat rámec finančních podpůrných zdrojů dle tabulek 4.1. a 4.2., zejména prostředků Operačního programu Životní prostředí. Při výběru projektů vycházet zejména z analýzy efektivnosti a účinků ve prospěch ochrany vod a též ze schválených plánů rozvoje vodovodů a kanalizací pro území krajů.
- d) V plánech oblastí povodí identifikovat projekty:
 - da) ke zlepšení morfologického a ekologického stavu vodních toků, včetně břehových struktur,
 - db) ke zlepšení migrační průchodnosti vodních toků pro ryby a další vodní živočichy a dále podporující rozvoj přirozených rybích společenstev.

Při výběru prioritních projektů vycházet z výsledků monitoringu vod, posouzení účinnosti navrhovaných opatření a dále z Akčního plánu stavby rybích přechodů. Přitom předpokládat rámec finančních podpůrných zdrojů dle popisu v kapitole 4, zejména prostředků Operačního programu Životní prostředí.

- e) Do programů opatření v rámci plánu oblastí povodí navrhnout na základě hodnocení monitoringu vod a analýzy erozního ohrožení půd systémová opatření ve prospěch ochrany vod a na vodu vázaných ekosystémů, týkající se hospodaření na zemědělské a lesní půdě (odvozených z dodržování zásad „dobrého zemědělského a environmentálního stavu“ a standardů) a dále opatření v oblasti zlepšení kvality života ve venkovských oblastech. Přitom využívat především finanční podpůrné zdroje zahrnuté v Programu rozvoje venkova České republiky na období 2007 až 2013 a také v Operačním programu Životní prostředí na období 2007 až 2013. Zejména uplatňovat opatření odvozená z realizace pozemkových úprav, udržitelného využívání zemědělské a lesní půdy (především zatravnění podél vodních toků, zalesňování, snižování negativních důsledků vodní eroze apod.), opatření zajišťující požadavky na hospodaření ve zranitelných oblastech, postupů hospodaření šetrných k životnímu prostředí a opatření odvozená z realizace drobných vodohospodářských staveb v obcích do 2000 ekvivalentních obyvatel (kanalizace a čistírný odpadních vod).
- f) Na základě hodnocení monitoringu vod a analýzy hodnocení stavu vodních útvarů identifikovat v plánech oblastí povodí zařízení určená k čištění nebo zneškodňování odpadních vod a kanalizační systémy z průmyslových zdrojů znečištění, které představují rizika z hlediska zajištění požadavků národních právních předpisů, a pro vybraná průmyslová odvětví i požadavků směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod.

5.2. V okruhu ochrany před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod

- a) Do programu opatření plánů oblastí povodí zahrnout vhodnou kombinaci opatření v krajině zvyšující přirozenou akumulaci a retardaci vody v území a technických opatření ovlivňujících povodňové průtoky v jednotlivých prioritních oblastech stanovených v bodě 2.3.3. s uvedením předpokladů časového plánu jejich přípravy a realizace. Tato opatření věcně zaměřit v souladu s cíli Operačního programu Životní prostředí na období 2007 až 2013, programu Rozvoje venkova na období 2007 až 2013 a programu Prevence před povodněmi II. etapa na období 2007 až 2012.
- b) Do plánů oblastí povodí promítnout další prioritní opatření povodňové prevence s prokazatelným efektem snížení rizika z povodní, která budou zajišťována v investorské působnosti správců povodí, správců vodních toků, krajů a obcí. Tato opatření věcně zaměřit v souladu s cíli Operačního programu Životní prostředí na období 2007 až 2013, programu Rozvoje venkova na období 2007 až 2013 a programu Prevence před povodněmi II. etapa na období 2007 až 2012. Zejména se bude jednat o:
- ba) opatření v krajině přírodě blízkým způsobem (přirozené rozlivy, suché nádrže, úpravy koryt v zastavěných územích obcí),
- bb) opatření k optimalizaci vodního režimu krajiny, zvýšení její retenční schopnosti a k ochraně proti vodní erozi (zejména revitalizace nevhodně upravených vodních toků, nevhodných odvodnění a jiných zásahů negativně ovlivňujících vodní režim v krajině, snížení výskytu negativních vlivů vodní eroze, omezování negativních důsledků povrchového odtoku vody – zasakovací pásy a průlehy, obnova retenčních prostor),
- bc) protipovodňová technická opatření s retencí (zřizování nových retenčních prostorů na vodních tocích, rekonstrukce a úpravy objektů vodních nádrží s retenčním účinkem pro zvýšení míry ochrany území, výstavba a rekonstrukce stavebních objektů v územích určených k rozlivům povodní),
- bd) protipovodňová technická opatření podél vodních toků (zvýšení průtočné kapacity vodních toků /koryta a bezprostředního okolí/ v intravilánech měst a obcí a jejich stabilizace, výstavba a rekonstrukce ochranných hrází k lokální ochraně území, odlehčovacích koryt a štol, zvyšování průtočné kapacity jezů),
- be) zvyšování bezpečnosti vodních děl (rekonstrukce jezů, rekonstrukce výpustí a bezpečnostních přelivů a zvýšení jejich kapacity),

bf) hrazení bystřin v lesích (§ 35 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů).

Pro tato opatření povodňové prevence doložit v plánech oblastí povodí též předpoklad časového plánu jejich přípravy a realizace.

5.3. V okruhu vodohospodářských služeb

- a) V plánech oblastí povodí identifikovat prioritní projekty ke zlepšení jakosti dodávané pitné vody a zabezpečení zásobování obyvatelstva pitnou vodou, a to tak, aby tyto projekty odpovídaly cílům dotačních titulů a vymezeným finančním zdrojům v Operačním programu Životní prostředí, Programu rozvoje venkova a programu Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací (podprogram 229 312).
- b) V programech opatření plánů oblastí povodí uplatnit pro lokality využívající vodní zdroje s nevyhovující jakostí povrchové vody pro odběr k úpravě na vodu pitnou opatření, vymezená v Plánech k zlepšování jakosti surové vody.
- c) Se záměrem zvýšit míru zabezpečení poskytovaných vodohospodářských služeb, stanovit v plánech oblastí povodí, zejména na podkladě výstupů technickobezpečnostního dohledu, priority postupné obnovy vodních děl na vodních tocích souvisejících s poskytováním vodohospodářských služeb, posoudit míru jejich dlouhodobě udržitelného užívání, případně nezbytnou míru finančních podpor z národních zdrojů ve smyslu § 102 vodního zákona.
- d) Na podkladě ekonomických analýz v plánech oblastí povodí posoudit sociální, environmentální a ekonomické důsledky úhrady všech nákladů na vodohospodářské služby z výnosů od uživatelů.

6. POŽADAVKY NA SESTAVENÍ PLÁNŮ NÁRODNÍCH ČÁSTÍ MEZINÁRODNÍCH OBLASTÍ POVODÍ LABE, ODRY A DUNAJE

6.1. Obsah plánů národních částí mezinárodních oblastí povodí Labe, Odry a Dunaje

Při zpracování plánů národních částí mezinárodních oblastí povodí se vychází z Plánu hlavních povodí České republiky, schválených výstupů jednotlivých etap zpracování plánů oblastí povodí, z programů sledování a zjišťování stavu vod a schválených plánů oblastí povodí.

Plány národních částí mezinárodních oblastí povodí Labe, Odry a Dunaje sestavuje Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci s Ministerstvem zemědělství, správci povodí a krajskými úřady podle aktuálních požadavků Evropské komise a mezinárodních komisí pro ochranu Labe, Odry a Dunaje.

Na základě vyhodnocení účinnosti koordinace při přípravě plánů národních částí mezinárodních oblastí povodí navrhnout případnou úpravu do novely vodního zákona do poloviny roku 2008, která nabude účinnosti v roce 2009.

Při sestavování plánů národních částí mezinárodních oblastí povodí Labe, Odry a Dunaje se vychází z Přílohy VII směrnice 2000/60/ES. Základní kapitoly odpovídají členěním již zpracovaných zpráv Evropské komisi, zejména zpráv podle čl. 5 a čl. 8. Předpokládá se aktualizace všech charakteristik a dosud zpracovaných informací.

Plány národních částí mezinárodních oblastí povodí Labe, Odry a Dunaje budou obsahovat:

- a) Charakteristiku národní části mezinárodní oblasti povodí,
- b) Významné tlaky a dopady způsobené lidskou činností,
- c) Identifikaci a zmapování chráněných oblastí (Registr chráněných oblastí),
- d) Monitorovací sítě a výsledky monitoringu,
- e) Cíle, úkoly a výjimky v oblasti ochrany životního prostředí,
- f) Ekonomickou analýzu využívání vody,
- g) Programy opatření,
- h) Registr podrobnějších programů a plánů, zejména plány oblastí povodí,
- i) Opatření v oblasti veřejných informací a konzultací,
- j) Oprávněné orgány a dohody v oblasti mezinárodní koordinace,
- k) Kontaktní body pro získávání podpůrné dokumentace.

6.2. Struktura dílčích povodí pro sestavení plánů národních částí mezinárodních oblastí povodí Labe, Odry a Dunaje

6.2.1 Mezinárodní oblast povodí Labe

Státy ležící v Mezinárodní oblasti povodí Labe se dohodly na vymezení a používání koordinačních oblastí, které jsou pro plán národní části mezinárodní oblasti povodí vymezeny a označeny jako:

- 5100 Horní a střední Labe
- 5210 Horní Vltava
- 5240 Berounka
- 5290 Dolní Vltava
- 5300 Ohře a dolní Labe
- 5400 Mulde – Elbe – Schwarze Ester

5600 Saale
5800 Havel

6.2.2 Mezinárodní oblast povodí Odry

Státy ležící v Mezinárodní oblasti povodí Odry se dohodly na vymezení a používání koordinačních oblastí, které jsou pro plán národní části mezinárodní oblasti povodí vymezeny a označeny jako:

6200 Horní Odra
6300 Střední Odra
6400 Lužická Nisa

6.2.3 Mezinárodní oblast povodí Dunaje

Státy ležící v Mezinárodní oblasti povodí Dunaje se dohodly na vymezení a používání dílčích jednotek, které jsou pro plán národní části mezinárodní oblasti povodí vymezeny a označeny jako:

CZ1 - česká část území dílčího povodí řeky Naab, přítoku Dunaje
CZ2 - česká část území dílčího povodí řeky Regen, přítoku Dunaje
CZ3 - česká část území dílčího povodí řeky Ilz, přítoku Dunaje
CZ4 - česká část území dílčího povodí řeky Grosse Mühl, přítoku Dunaje
CZ5 - česká část území dílčího povodí řek Aist a Zwett, přítoků Dunaje
CZ6 - česká část území dílčího povodí Dyje, přítoku Moravy
CZ7 - česká část území dílčího povodí Moravy
CZ8 - česká část dílčích povodí přítoků Váhu, přítoku Dunaje

SMĚRNÁ ČÁST

A. VÝCHODISKA PRO ZPRACOVÁNÍ PLÁNU HLAVNÍCH POVODÍ ČESKÉ REPUBLIKY

Území Evropy je hydrologicky, nezávisle na hranicích států, rozděleno na jednotlivá povodí hlavních evropských řek, která se nazývají mezinárodní oblasti povodí. Zároveň je území Evropy rozděleno hlavními rozvodnicemi na jednotlivá úmoří. Protože území České republiky náleží ke třem úmořím – Severního, Baltského a Černého moře, a tomu odpovídajícím mezinárodním oblastem povodí Labe, Odry a Dunaje, byla pro plánování v oblasti vod stanovena tři hlavní hydrologická povodí na území státu, a to:

hlavní povodí Labe

hlavní povodí Odry

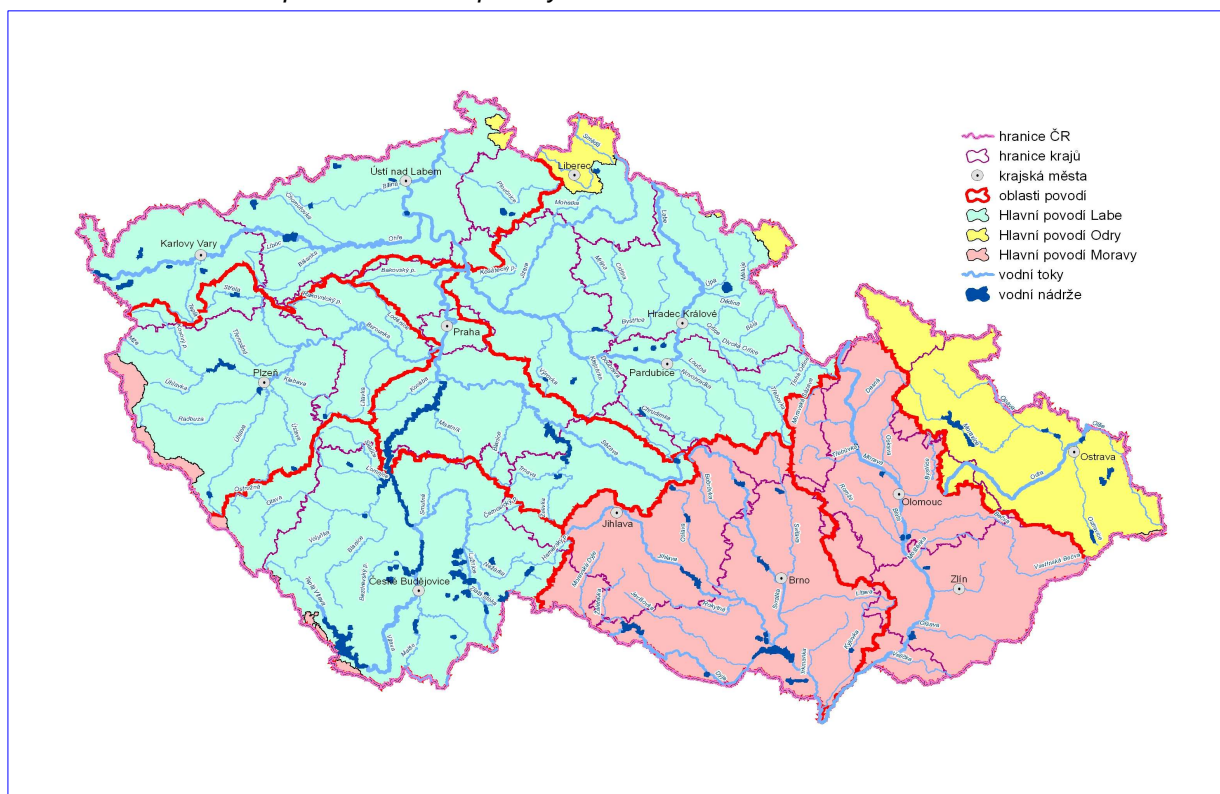
**hlavní povodí Moravy včetně dalších povodí přítoků Dunaje
(dále jen „hlavní povodí Moravy“)**

Pro mezinárodní oblasti povodí budou připraveny společné plány, na jejichž zpracování se účastní všechny státy, jejichž území zasahuje do mezinárodních oblastí povodí. Koordinaci těchto plánů zajišťují mezinárodní komise pro ochranu vod v povodí Labe, Odry a Dunaje, na základě mezinárodních dohod.

Tabulka č. 1 Plochy hlavních povodí České republiky

Úmoří	Severní moře	Baltské moře	Černé moře
Hlavní povodí České republiky	Labe	Odry	Moravy
Celková plocha povodí v km ²	144 500	122 512	815 850
Plocha povodí odvodněná přes území ČR v km ²	52 457	8 241	24 917
Plocha povodí na území ČR v km ²	49 965	7 246	21 656
Plocha povodí na území ČR v % celkové plochy ČR	63,3	9,2	27,5

Obrázek č. 1 Hlavní povodí České republiky

A.1 Zůvodnění potřeby a charakteru Plánu hlavních povodí České republiky

A.1.1 Účel a charakter Plánu hlavních povodí České republiky

Úkolem Plánu hlavních povodí České republiky je stanovit na strategické úrovni státní politiku v oblasti vod pro základní účel plánování v oblasti vod zakotvený ve vodním zákoně – vymezit a vzájemně harmonizovat veřejné zájmy

- ochrany vod jako složky životního prostředí,
- ochrany před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod,
- trvale udržitelného užívání vodních zdrojů a hospodaření s vodami pro zajištění požadavků na vodohospodářské služby, zejména pro účely zásobování pitnou vodou.

Plán hlavních povodí České republiky stanoví rámcové cíle v uvedených oblastech, hlavní principy a zásady státní politiky k prosazování vytčených cílů. K jejich dosažení navrhuje rámcové programy opatření, při současné harmonizaci veřejných zájmů a zohlednění sociálních a ekonomických souvislostí.

Závazná část Plánu hlavních povodí České republiky se stane po vyhlášení nařízením vlády závazným podkladem pro návrhy opatření k zajištění rámcových cílů ze strany ústředních správních úřadů včetně zajišťování finančních zdrojů na realizaci navrhovaných opatření, pro pořizování koncepčních dokumentů se vztahem k vodám a vodnímu hospodářství a pro pořizování plánů oblastí povodí.

Směrná část bude podkladem pro konkrétní rozpracování navrhovaných rámcových opatření. Bude též podkladem pro výkon veřejné správy, zejména pro územní rozhodování a vodoprávní rozhodování. Spolu s plány oblastí povodí bude podkladem pro sestavení plánů mezinárodních oblastí povodí Labe, Odry a Dunaje.

Tento první Plán hlavních povodí České republiky pro období 2007 – 2012 bude přezkoumán a aktualizován po šesti letech, tj. v r. 2012, ale s ohledem na svůj strategický charakter zahrnuje nejen rámcové cíle, věcné záměry a rámcová opatření střednědobého horizontu, ale s ohledem na uplatnění principu předběžné opatrnosti též dlouhodobé cíle a záměry pro horizont 1. poloviny 21. století.

Základní východiska včetně SWOT analýzy současného stavu, předpoklady dalšího výhledu a dlouhodobé prognózy, a dále i rámcové cíle, opírající se o zásady státní politiky v oblasti vod a závazky plynoucí z mezinárodní spolupráce, a programy opatření včetně časového plánu realizace a způsobů financování, jsou podle jejich charakteru a konkrétních opatření zpracovány pro úroveň celostátní a tam, kde to bylo vhodné, i pro úroveň příslušného hlavního povodí.

A.1.2 Hlavní principy, zásady a postupy řešení

Rámcové cíle pro uvedené okruhy veřejných zájmů jsou založeny na dále popsáných principech a zásadách.

Cíle ochrany vod jako složky životního prostředí jsou založeny na ochraně a zlepšování stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů a na ochraně ekologické stability krajiny. Hlavním principem je naplnění závazků vyplývajících z předpisů Evropské unie, zejména směrnice 2000/60/ES, za současného zohlednění mezinárodních smluv v oblasti vod.

Cíle, ochrany před povodněmi jsou založeny na přijatelném povodňovém riziku. Principy a zásady vycházejí jednak z již přijatých strategických dokumentů v České republice a v příslušných komisích pro ochranu mezinárodních povodí Labe, Odry a Dunaje, příprav směrnice Evropské unie k vyhodnocení a zvládnutí povodňových rizik a dále z poznatků i výsledků získaných z vyhodnocení povodní v letech 1997 až 2006. Jsou doplněny o ochranu před dalšími škodlivými účinky vod, tedy o ochranu před suchem a nadměrnou vodní erozí, která bude zvyšovat ekologickou stabilitu krajiny a současně snižovat možný negativní dopad změn klimatu v dlouhodobém výhledu.

Cíle pro zajištění požadavků na vodohospodářské služby, jako předpokladu dalšího sociálního i ekonomického rozvoje na úrovni lokální, regionální i státní, jsou harmonizovány s ohledem na zajištění udržitelnosti užívání vodních zdrojů. Plán hlavních povodí České republiky v této části stanoví možnosti rozvoje vodních zdrojů, limity využití vody a priority pro zajištění spolehlivých, efektivních a kvalitních vodohospodářských služeb. Hlavním principem bude udržitelné hospodaření s povrchovými a podzemními vodami.

Pro návrhy opatření je nutné uplatnit tyto zásady:

- prioritně řešit příčiny problémů a pouze tam, kde to není z hlediska sociálního nebo ekonomického možné, zaměřit opatření jen na odstraňování důsledků,
- opatření navrhovat tak, aby nedocházelo ke zhoršování stavu v jiné části území, nebo aby nedocházelo k znehodnocování opatření vlivem neřešení jiného problému nebo území,
- využívat systémové kombinace opatření v krajině a technických opatření, založené na podrobné znalosti charakteristiky území,
- pokud je technické opatření nejefektivnější nebo nezbytné k řešení problému, prioritně hledat řešení založené na využití stávajících objektů.

Tento Plán hlavních povodí České republiky neobsahuje cíle a opatření týkající se užívání vod k plavbě, rekreaci a k výrobě elektrické energie, pokud se tato užívání vody nevztahují k ochraně vod jako složky životního prostředí, ochraně před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod a zajištění požadavků na vodohospodářské služby. Význam a dopady těchto užívání vody je však hodnocen v základních scénářích plánů oblastí povodí i v základním scénáři Plánu hlavních povodí České republiky, který vychází z rezortních, případně krajských rozvojových dokumentů (viz příloha č. 1).

Podle Státní energetické koncepce České republiky se neuvažuje v návrhovém období 2007 – 2012 při naplňování indikativních cílů určitého podílu obnovitelných zdrojů na výrobě elektrické energie s významnějším podílem využití hydroenergetického potenciálu; půjde především o jeho doplňkové využití v rámci víceúčelového využití vodních děl a v rámci využití lokalit pro výstavbu malých vodních elektráren.

Rozvoj vodních cest bude vycházet z Generálního plánu rozvoje dopravní infrastruktury pro léta 2007 – 2013 po jeho schválení vládou České republiky a z nového posouzení záměru územního hájení koridoru pro vybudování plavebního kanálu Dunaj-Odra-Labe podle usnesení vlády ze dne 17. května 2006 č. 561 o Politice územního rozvoje České republiky.

K dosažení rámcových cílů jsou navržena rámcová opatření k prosazování uvedených veřejných zájmů. Zahrnují zejména:

- návrhy legislativních úprav,
- návrhy ekonomických a administrativních nástrojů,
- zásadní opatření doplňující vodohospodářskou infrastrukturu s významem nebo s účinkem přesahujícím územní obvody krajů nebo oblastí povodí,
- zásadní přírodě blízká opatření,
- základní standardy ochrany před povodněmi a opatření ke koordinaci ochrany před povodněmi v souvisejících oblastech povodí,
- návrhy správných postupů,
- opatření k podpoře šetrného užívání vodních zdrojů a technologií nezátěžujících vodní prostředí,
- podněty k zaměření výzkumu a vývoje a rozvíjení mezinárodní spolupráce,
- informační nástroje pro komunikaci s veřejností a návrhy vzdělávacích a demonstračních projektů.

Pro tato opatření je navržen časový plán jejich uskutečnění a strategie jejich financování. Navržená rámcová opatření jsou podkladem pro návrh závazných částí Plánu hlavních povodí České republiky.

Postup zpracování, zveřejnění a projednávání Plánu hlavních povodí České republiky je dán požadavky určenými ve vodním zákoně a ve vyhlášce č. 142/2005 Sb., o plánování v oblasti

vod a podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 93/2004 Sb.

Důležitým principem při zpracování Plánu hlavních povodí České republiky bylo informování a konzultace s veřejností. Návrh Plánu hlavních povodí České republiky byl zveřejněn postupem podle vyhlášky o plánování v oblasti vod a upravený podle vyhodnocení připomínek předložen ke stanovisku z hlediska vlivu koncepce na životní prostředí (SEA). Z veřejného projednání SEA vzešly zejména připomínky k návrhu aktualizace seznamu lokalit vhodných pro akumulaci povrchových vod; výsledkem je změna postupu přípravy této aktualizace.

Konečný návrh Plánu hlavních povodí České republiky spolu rozdělený na Závaznou část a část Koncepce rozvoje v oblasti vod pro období 2007 – 2012, společně se zprávou o vyhodnocení připomínek veřejnosti a uživatelů vody, stanoviskem podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, zprávou o zahrnutí požadavků a podmínek obsažených v tomto stanovisku, předkládá pořizovatel ke schválení vládě.

Informace o schválení Plánu hlavních povodí České republiky se zveřejní ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí a na portálu veřejné správy. Dále bude připraveno nařízení vlády, kterým bude vyhlášena závazná část Plánu hlavních povodí České republiky.

Schválený Plán hlavních povodí České republiky bude předán krajským úřadům a bude přístupný veřejnosti po dobu jeho platnosti v listinné podobě na Ministerstvu zemědělství, Ministerstvu životního prostředí a krajských úřadech a v elektronické podobě na portálu veřejné správy. V rámci koordinace při sestavování plánů mezinárodních oblastí povodí bude schválený Plán hlavních povodí České republiky předán Mezinárodní komisi pro ochranu Labe, Mezinárodní komisi pro ochranu Odry před znečištěním a Mezinárodní komisi pro ochranu Dunaje.

A.2 Výčet významných výchozích podmínek pro zpracování Plánu hlavních povodí České republiky

Základním východiskem procesu plánování v oblasti vod v České republice je na jedné straně vymezení disponibilního vodního bohatství a využitelných vodních zdrojů a na druhé straně identifikace požadavků na užívání vod a vodohospodářské služby, které se opírají o využití současné vodohospodářské infrastruktury.

Vodní bohatství České republiky zahrnuje

- vodní zdroje, jejichž množství nebo jakost mohou být ovlivněny lidskou činností, a které jsou v současné době využívány nebo mohou být využívány v budoucnosti při dodržování zásad jejich trvale udržitelného užívání a respektování zájmů životního prostředí a biodiverzity ve vodních ekosystémech,
- ostatní vody, které se nevyužívají nebo se nemohou za ekologicky a ekonomicky přijatelných podmínek využívat, např. voda v močálech, slepých ramenech, mokřadech, nevyužitelná podzemní voda v horninovém prostředí atd. Tyto vody však jsou důležité z hlediska biodiverzity, energetické bilance krajiny, klimatu a akumulace vody v krajině.

Výskyt vody na území České republiky je závislý téměř výhradně na atmosférických srážkách a jejich transformaci v přírodním prostředí. Přítoky vody z území sousedních států zvyšují naše vodní bohatství jen zcela nevýznamně.

Celkový přehled o vodním bohatství a obnovitelných vodních zdrojích v mil. m³, v časové řadě posledních deseti let ve srovnání s dlouhodobými ročními průměry udává tabulka č. 2.

Tabulka č. 2 Vodní bohatství České republiky

Ukazatel	Dlouhodobý roční průměr	Roční hodnoty (mil. m ³)									
		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Srážky	56 018	54 890	57 809	56 153	49 291	54 733	63 960	71 298	40 695	53 629	57 730
Evapotranspirace	40 654	37 461	39 859	42 750	35 381	40 353	48 537	48 533	29 319	41 473	42 872
Roční přítok ¹⁾	719	825	653	541	550	573	761	1341	524	640	781
Roční odtok ²⁾	16 084	18 254	18 603	13 944	14 460	14 953	16 184	24 106	11 900	12 796	15 639
Využitelné zdroje povrch. vod ³⁾	4 891	7 086	6 200	4 825	4 875	4 789	6 600	6 506	3 758	4 270	5 489
Využitelné zdroje podzemních vod	1 353	1 380	1 430	1 330	1 390	1 204	1 440	1 625	1 195	1 224	1 305 ⁴⁾

Pramen: Český hydrometeorologický ústav

Vysvětlivky:

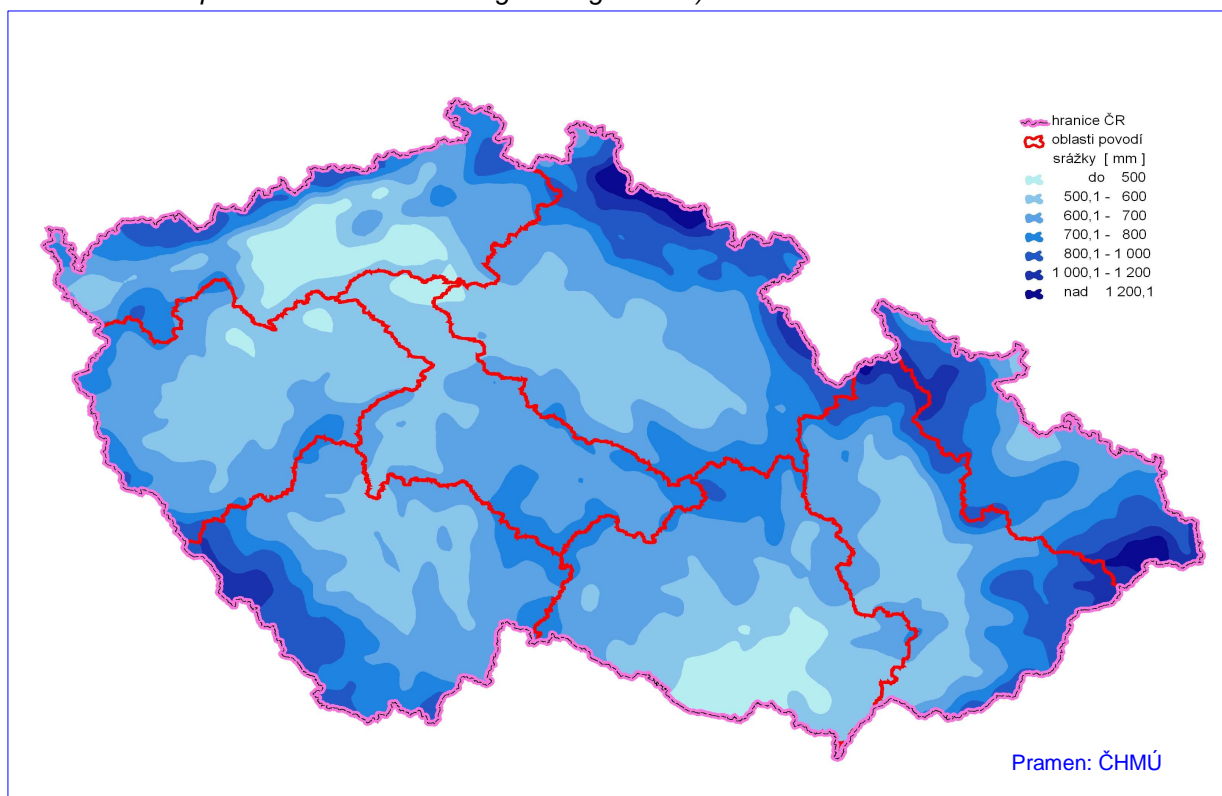
 Hodnoty jsou uvedeny v mil. m³
¹⁾ Roční přítok na území České republiky z okolních států

²⁾ Roční odtok z území České republiky

³⁾ Určuje se jako průtok v hlavních povodích s 95% zabezpečenosti

⁴⁾ Jedná se o kvalifikovaný odhad

Obrázek č. 2 Rozložení dlouhodobého úhrnu srážek (mm) za období 1961 – 1990 (standardní období podle Světové meteorologické organizace)

Tabulka č. 3 Hydrologické charakteristiky hlavních povodí

Ukazatel	Hlavní povodí České republiky			ČR celkem
	Labe	Odry	Moravy	
Průměrná nadmořská výška povodí [m n.m.]	446	443	397	432
Dlouhodobý průměrný průtok v hlavním toku povodí v hraničním profilu [m ³ s ⁻¹]	313	32	101	-
Specifický odtok [l.s ⁻¹ .km ⁻²]	6,1	10,8	4,8	6,1
Průměrný roční úhrn srážek [mm]	653	808	640	661
Roční odtoková výška [mm]	192	341	152	195

Hlavní druhy užívání vod představují

- odběry povrchových a podzemních vod pro účely podle členění sledovaného ve vodohospodářské bilanci (zásobování pitnou vodou, průtočné chlazení, cirkulační chlazení, závlahy, živočišná výroba, průmyslové technologie, ostatní účely, např. služby) a jejich následné vypouštění,
- využívání energetického potenciálu povrchových vod,
- využívání povrchových vod pro chov ryb nebo vodní drůbeže, popřípadě jiných vodních živočichů.

Tyto hlavní druhy užívání vod vyžadují vždy povolení vodoprávního úřadu k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami. Vedle toho lze bez povolení vodoprávního úřadu užívat povrchové vody k plavbě, k rekreaci nebo jinému obecnému nakládání s těmito vodami v souladu s vodním zákonem.

Vodohospodářská infrastruktura

Členění vodohospodářské infrastruktury v jednotlivých hlavních povodích související s užíváním vod a poskytováním vodohospodářských služeb dokládá tabulka č. 4.

Tabulka č. 4 Vodohospodářská infrastruktura související s užíváním vod a poskytováním vodohospodářských služeb

Části infrastruktury	Jednotky	Hlavní povodí Labe	Hlavní povodí Odry	Hlavní povodí Moravy	Česká republika celkem
Významné vodní toky	km	11 574	1 359	3 988	16 921
Drobné vodní toky	km	34 907	6 017	16 411	57 335
Upravené vodní toky	km	13 333	1 448	6 513	21 294
Plavební kanály	km	10	0	21	55
Plavební komory	počet	47	0	13	60
Vodní cesty	km	304	0	54	358
Vodní nádrže	počet	385	8	195	588
Celkový objem vodních nádrží	mil. m ³	2 544	386	482	3 412
Celkový zásobní objem vodních nádrží	mil. m ³	1 765	304	269	2 338
Celkový ovladatelný ochranný objem vodních nádrží	mil. m ³	176	38	77	292
Suché nádrže (poldry)	počet	15	0	21	36
Celkový ochranný prostor suchých nádrží (poldrů)	mil. m ³	2	0	150	152
Jezy	počet	1 143	60	235	1 438
Vodovodní řady (bez přípojek) ^{*)}	km	38 363	8 765	16 250	63 378
Kanalizační stoky (bez přípojek) ^{*)}	km	20 687	3 762	5 150	29 599
Čistírný odpadních vod ^{*)}	počet	1 201	102	412	1 715
Čistírný odpad. vod – kapacita ^{*)}	tis. m ³ /den	2 696	490	671	3 857
Instalovaný výkon vodních elektráren	MW	891	13	1 393	2 289

Pramen: Přípravné práce plánů oblastí povodí – ekonomická analýza (2004)

^{*)} Týká se vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu (údaje od hlavních provozovatelů v šetření Českého statistického úřadu)

Další výchozí podmínky pro zpracování Plánu hlavních povodí České republiky jsou odvozeny zejména z údajů a hodnocení obsažených v každoročních Zprávách o stavu vodního hospodářství České republiky a dále z údajů přípravných prací pro plány oblastí povodí, případně z jiných koncepčních dokumentů. V příloze č. 1 jsou uvedeny hlavní podklady použité pro zpracování Plánu hlavních povodí České republiky.

Významné výchozí podmínky jsou v dalším popsány v členění na:

- ochranu stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů a ochrany ekologické stability krajiny,
- ochranu před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod,
- hospodaření s povrchovými a podzemními vodami při jejich trvale udržitelném užívání,
- vodohospodářské služby v oboru vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu.

Pro potřeby předpovědi budoucího vývoje hlavních vlivů, které budou ve výhledu do roku 2012 významně ovlivňovat stav vod, užívání vod a vodohospodářské služby v hlavních povodích České republiky byl v rámci přípravných prací zpracován tzv. Základní scénář, ve kterém se zhodnotil stav a prognóza dalšího vývoje v složkách hospodářství (průmysl, zemědělství, energetika, vodní hospodářství - správa povodí a správa vodních toků, zásobování pitnou vodou z vodovodů pro veřejnou potřebu, odkanalizování a čištění městských odpadních vod, vodní doprava a turistický ruch a vodní rekreace). Tyto složky hospodářství byly vybrány s ohledem na vyhodnocení „významných vlivů“ na stav vod v rámci přípravných prací plánů oblastí povodí, zpracovaných v roce 2004. Dále bylo přihlédnuto ke struktuře hodnocení hospodářských sektorů, kterou požaduje Evropská komise. Každá hodnocená složka hospodářství obsahuje obecné vyhodnocení na národní úrovni a následně specifika a údaje a informace pro jednotlivá hlavní povodí České republiky. U příslušné složky hospodářství je uveden v závislosti na jejím charakteru a dostupných údajů:

- rozhodující druh užívání vody, příp. vodohospodářské služby,
- současný stav užívání vody (kvantitativní vyjádření a popis),
- rozhodující faktory ovlivňující očekávané trendy vývoje do r. 2012 (demografické vlivy, ekonomické faktory, sociální faktory, klimatické aspekty, požadavky na zlepšení stavu životního prostředí).

S ohledem na strategickou úlohu Plánu hlavních povodí České republiky pro dlouhodobý výhled je nutno vzít v úvahu klimatické změny očekávané v příštích padesáti až sto letech, které se v oblasti vod projeví zvýšenou extremitou výskytu suchých období a povodňových situací. Pesimistické scénáře a použité hydrologické modely naznačují možný pokles průměrných průtoků ve vodních tocích až o 40 % v horizontu 1. poloviny 21. století. Obdobné poklesy se očekávají i u minimálních průtoků ve vodních tocích a úrovně hladin podzemních vod. V důsledku vyššího územního výparu od jara do podzimu budou odtoky vykazovat převážně klesající tendenci. Vodní nádrže snížením přítoků a zvýšením výparu budou mít snížené schopnosti zabezpečovat a vyrovnávat odběry. S poklesem průtoků a oteplením vody poroste i nebezpečí vyšší eutrofizace vodních toků a zhoršení jakosti vod. Tyto změny se neprojeví skokově, ale pozvolna.

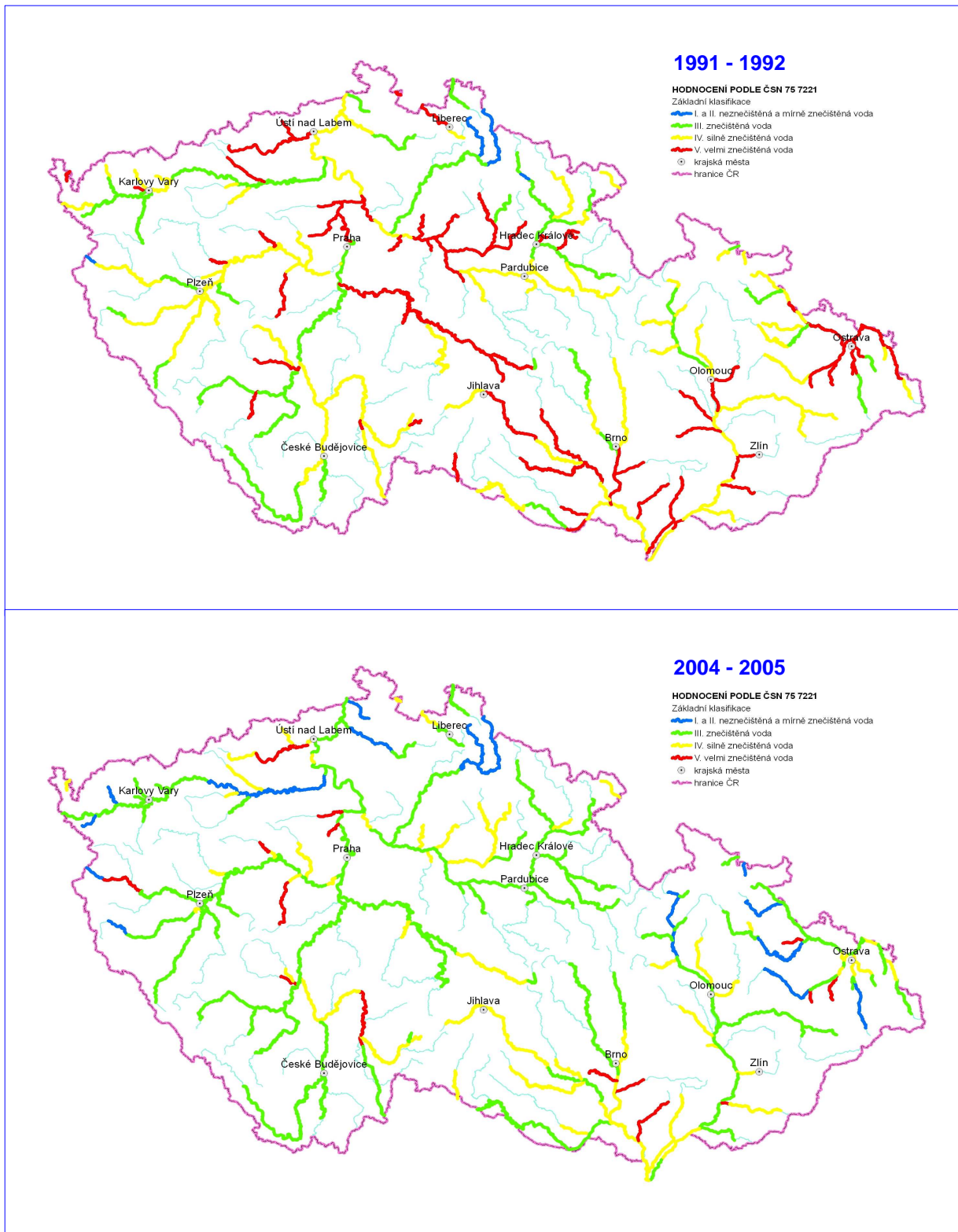
Na předpokládané dopady klimatické změny se budou muset adaptovat všechny sektory hospodářství. Protože však odhady dopadů klimatické změny dosud vykazují značnou variabilitu a nejsou známy ani odhady předpokládaných požadavků jednotlivých sektorů (zejména zemědělství, průmyslu a zásobování pitnou vodou) na vodní zdroje stanoví tento první Plán hlavních povodí České republiky strategii založenou na zásadě předběžné opatrnosti.

A.2.1. Ochrana stavu povrchových a podzemních vod a vodních ekosystémů a ochrana ekologické stability krajiny

Stav povrchových a podzemních vod se v posledních 15ti letech výrazně zlepšuje. V rámci sledovaných profilů jakosti povrchových vod výrazně poklesl počet sledovaných vodních toků s nejhorší jakostí a postupně došlo k snižování výskytu vodních toků s V. třídou jakosti.

V současné době hlavní vodní toky již většinou dosahují hodnot pro II. třídy jakosti. Významně se zlepšila i jakost povrchových vod v menších vodních tocích.

Obrázek č. 3 Jakost vody ve vodních tocích v letech 1991 – 1992 a v letech 2004 - 2005

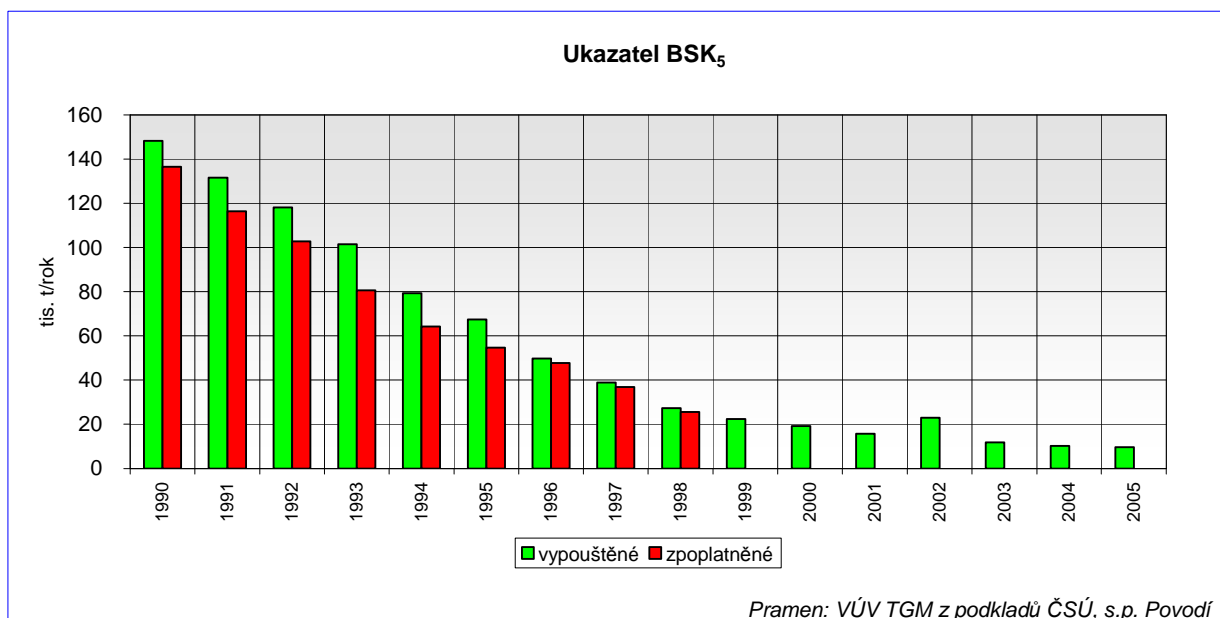
Pramen: VÚV TGM z podkladů ČHMÚ

Neuspokojivá je úroveň eutrofizace povrchových vod, pro kterou se vytvářejí podmínky nadměrným přísunem živin, tj. fosforu a dusíku v důsledku jejich nedostatečného odstraňování u bodových zdrojů znečištění a jejich vstupu do vodního prostředí z plošných zdrojů. Na vytváření příznivých podmínek pro eutrofizaci se podílí i špatná krajinná struktura (odvodnění mokřadů, chybějící protierozní krajinné prvky) a intenzivní rybářské hospodaření. V letním období jsou

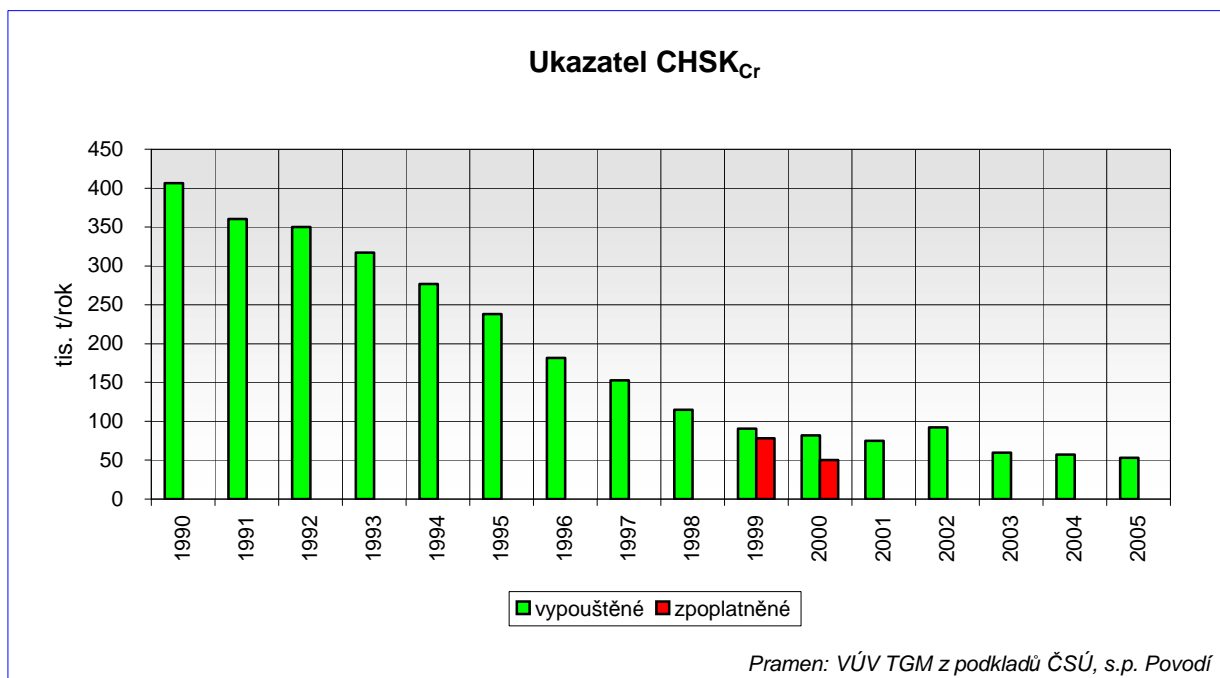
eutrofizací postiženy téměř všechny vodní nádrže. Česká republika v porovnání s ostatními členskými státy Evropské unie vykazuje vysoké procento oblastí, ve kterých je nutno pro nadměrný výskyt sinic vydávat zákaz koupání.

Z porovnání let 2005 a 1990 vyplývá, že poklesl objem organického znečištění vypouštěného z bodových zdrojů do vodních toků v ukazateli BSK₅ z 150 tis. t/rok na 10 tis. t/rok, tj. o 93 % a v ukazateli CHSK_{Cr} z cca 410 tis. t/rok na cca 60 tis. t/rok, tj. o 85 %.

Obrázek č. 4 Vývoj vypouštěného a zpoplatněného znečištění v ukazateli BSK₅

Obrázek č. 5 Vývoj vypouštěného a zpoplatněného znečištění v ukazateli CHSK_{Cr}

S ohledem na úpravu povrchové vody na vodu pitnou (v České republice je cca 50 % pitné vody upravováno z vody povrchové) i s ohledem na užívání povrchových vod ke koupání (vodní toky ve velké většině nelze z hygienického hlediska považovat za vhodné ke koupání) je

neuspokojivý stav mikrobiálního znečištění. Mikrobiální znečištění pochází především z komunálních zdrojů znečištění.

V úsecích vodních toků pod některými průmyslovými podniky je neuspokojivý stav povrchových vod z hlediska obsahu zvláště nebezpečných a nebezpečných látek. Tento problém se projevuje nejen v povrchových vodách, ale i v plaveninách a biomase. Po realizaci řady opatření se v současné době některé nebezpečné látky, např. rtuť, dostaly na přípustnou hranici, ve snižování obsahu jiných je třeba dále pokračovat - zejména polyaromatických a chlorovaných uhlovodíků.

V současné době je již mnoho poznatků o tom, jak krajinná sféra reaguje na různé typy změn, resp. narušení jejího rovnovážného stavu neboli ekologické stability. Z hlediska hydrických ekosystémů je možno negativní dopady antropogenních aktivit definovat jako narušení hydrologického režimu v lokalitě (např. extrémní rozkolísanost průtoků), narušení energetických a látkových toků (např. erozní projevy), zhoršení kvalitativních látkových ukazatelů přirozené úrodnosti půd, kontaminace povrchových a podzemních vod, vymizení přechodových ekosystémů (ekotonů), zatížení ekosystému odpady, nevyváženost druhové skladby bioty, přerušení migračních cest zejména velkoplošnou zástavbou.

Mimořádnou pozornost je třeba rovněž věnovat eliminaci nebo zmírnění morfologických vlivů způsobených lidskou činností. Jedná se především o zatrubnění nebo napřímení úseků vodních toků, vysokou míru nevhodných úprav koryt vodních toků a přilehlého okolí a o příčné překážky bránící zprůchodnění vodních toků pro ryby a vodní živočichy.

Nepříznivý je současný způsob využívání krajiny a hospodaření v ní, který vytváří nevhodné podmínky pro ochranu vod, mj. dochází k nadměrné erozi půdy, vysokým látkovým odnosům živin, kontaminaci vod dalšími cizorodými látkami, omezování stabilizačních prvků krajiny apod.

Mezi nejvýznamnější negativní antropogenní změny ve vodním prostředí patří zkapacitnění sítě velkých vodních toků, odvodnění pozemků, meliorační úpravy drobných vodních toků, příčné stavby v korytech vodních toků a náhony. Změny vodního režimu v krajině se projevují:

- nepříznivými změnami průtokového a splaveninového režimu,
- rozkolísáním režimu povrchového a podpovrchového odtoku,
- snížením intenzity samočisticí schopnosti vodních toků způsobené ztrátou členitosti koryt, tůní, ramen a mokřadů,
- většími nároky na pevnost koryt v souvislosti s rychlejším prouděním,
- zrychlením odtoku velkých vod v níže ležících územích v důsledku zvětšení hydraulické kapacity koryt a omezením rozlivu do nivních ploch,
- zmenšením zásob podzemní vody,
- snížením až znemožnění migrace vodních živočichů zřizováním příčných staveb a vytvářením nevhodných průtokových poměrů v korytech,
- omezením příležitostí pro trvalý výskyt původních druhů vodních živočichů zmenšením členitosti koryt, což souvisí se ztrátou podélné a příčné členitosti koryta,
- zmenšením biodiverzity na přilehlých odvodněných pozemcích,
- snížením protipovodňové ochrany způsobené umělými zásahy do přirozených koryt vodních toků a údolních niv.

A.2.2 Povodňová ochrana

Na území České republiky dochází k rozlivu vody mimo koryta vodních toků při povodňových situacích s 1% pravděpodobností výskytu (tzv. stoletá voda) na celkové ploše 2 481,9 km² území v okolí vodních toků, z toho plocha 1 303,4 km² je nějakým způsobem chráněna na častěji se vyskytující povodně.

Pro vznik povodní v podmínkách České republiky jsou v naprosté většině případů rozhodující meteorologické příčinné jevy, jejichž důsledky se projeví přímo na území státu. Povodně přicházející ze sousedních států se mohou vyskytovat ve významnějším rozsahu pouze na Dyji a částečně na horní Lužnici. Lokálního významu je ohrožení území České republiky v důsledku povodňových situací na přítocích Ohře z území Německa a na Olši a Stěnavě přítoky z Polska.

Základní druhy povodní, kterými je ohroženo území České republiky, jsou:

- letní povodně způsobené déletrvajícemi regionálními srážkami o velké intenzitě s vysokými úhrny, projevující se výraznými důsledky na středních a větších vodních tocích,
- zimní a jarní povodně způsobené rychlým táním sněhové pokrývky, často v kombinaci s dešťovými srážkami; tyto povodně zasahují nejčastěji podhorské vodní toky a při rozsáhlejších oteplení v kombinaci s dešti zasahují i velké nížinné vodní toky,
- letní povodně způsobené krátkodobými srážkami s velkou intenzitou představují lokální ohrožení, jehož výskyt je možný na celém území státu s možnými katastrofálními důsledky na menších vodních tocích odvodňujících zejména sklonitá území; závažnost ohrožení zvětšuje obtížnost přesnějších předpovědí těchto událostí,
- povodně způsobené ledovými jevy na vodních tocích v zimním období způsobené ledovými nápěchy nebo zácpami, které mohou vzniknout na vodních tocích všech kategorií; intenzitu povodně určují kombinace místních podmínek v korytech vodních toků a výskytu příčinných meteorologických jevů (dlouhá mrazová období střídaná teplotními inverzemi nebo prudkým oteplením),
- zvláštní povodně, což jsou situace, jež mohou nastat pod vodními díly vzdouvajícími vodu, při vzniku havarijní situace nebo při mimořádných manipulacích na vodních dílech.

Povodňové katastrofy v letech 1997 a 1998 vyvolaly potřebu zpracování Strategie ochrany před povodněmi pro území České republiky (dále jen „Strategie“), která byla v dubnu 2000 přijata vládou České republiky. Přijetím této Strategie a promítnutím některých zásad Strategie do nového vodního zákona v r. 2001 se systém úrovně ochrany před povodněmi významně zlepšil, avšak ukázalo se, že důsledné naplňování jejích principů je dlouhodobou záležitostí.

Při následných mimořádných povodních v letech 2002 a 2006 se opět projevily katastrofální důsledky všech uvedených druhů povodní a získané zkušenosti se staly impulzem k hledání dalších zlepšení ve všech směrech povodňové ochrany.

V dubnu 2006 v souvislosti s přípravou aktualizace Strategie byla proto zpracována Analýza plnění strategie z r. 2000 (dále jen „Analýza“), jejímž cílem bylo ověřit, jak se jí daří naplňovat a na základě toho navrhnout úpravu uplatňování některých zásad v Plánu hlavních povodí České republiky.

V rámci Analýzy byly hodnoceny dále uvedené zásady Strategie s následujícími závěry, které jsou doplněny o některé významné aktivity učiněné od dubna 2006.

Preventivní opatření pro ochranu před povodněmi je nejefektivnější formou ochrany

Konkrétní realizace preventivních protipovodňových opatření je naplňována prostřednictvím souboru programů prevence před povodněmi v rámci programového financování.

V rámci vládou schváleného Programu prevence před povodněmi II byla přijata i metodika pro hodnocení efektivnosti a účelnosti technických opatření.

Význam prevence před povodněmi a realizace protipovodňových opatření se promítl také do komplexního pojetí plánování v oblasti vod v souladu s vodním zákonem.

Na zabezpečení realizace preventivních opatření ke snížení škodlivých účinků povodní se musí podílet vlastníci a správci nemovitostí, což mohou být rovněž organizace na úrovni regionů, okresů, obcí anebo individuální osoby

Tato zásada byla promítnuta do ustanovení § 86 vodního zákona. Přes dílčí zapojování obcí a krajů na finanční spoluúčasti k realizaci akcí v rámci zřízených programů se nedaří výrazněji finančně zapojit chráněné subjekty do realizace opatření na ochranu před povodněmi širšího nadmístního nebo nadregionálního charakteru. Výjimkou bylo financování protipovodňových opatření Hlavního města Prahy výhradně z prostředků města. Dosud chybí přesné určení zodpovědnosti jednotlivých subjektů za přípravu a realizaci preventivních ochranných opatření s provázáním na jejich finanční spoluúčast na úhradě investičních a provozních nákladů těchto opatření. Nepodařilo se také nastavit motivační prostředí, které by nutilo ohrožené subjekty minimalizovat požadavky na povodňovou ochranu, maximalizovat efekt ochranných opatření a z vlastní iniciativy snižovat potenciál škod v ohroženém území odstraňováním konfliktních aktivit.

Efektivní preventivní opatření je nutné uplatňovat systémově v ucelených (hydrologických) povodích a s ohledem na provázání vlivů jednotlivých opatření podél vodních toků

Uplatnění této zásady probíhá zejména v Programu prevence před povodněmi v gesci Ministerstva zemědělství, kdy výběr jednotlivých opatření preventivního charakteru podléhá posouzení účinnosti v uceleném povodí. Tato zásada se uplatňuje zpracováváním komplexních studií odtokových poměrů a protipovodňových opatření v ucelených povodích integrující opatření ke zvýšení retence krajiny, opatření umožňující vymezit území k rozlivům povodní, opatření k akumulaci povodňových průtoků ve vodních nádržích, případně v suchých nádržích a ochranných hrázích.

Pro efektivní ochranu před povodněmi je třeba nalézt vhodnou kombinaci opatření v krajině, která zvyšují přirozenou akumulaci a retardaci vody v území, a technických opatření k ovlivnění povodňových průtoků

V uplynulém období nedošlo až na výjimky k proklamovanému koncepčnímu přístupu při realizaci technických a přírodě blízkých opatření a to zejména proto, že chyběl strategický dokument pro navrhování a realizaci opatření v krajině pro Českou republiku. Pro důsledné uplatnění této zásady bude nutné soustředit na jejich zpracování odpovídající finanční prostředky.

Pro zajištění obnovy a stabilizace vodního režimu krajiny vznikl v gesci Ministerstva životního prostředí Program revitalizace říčních systémů. V rámci tohoto programu jsou poskytovány finanční prostředky na opatření vedoucí ke zpomalení odtoků vody z území a zvýšení biologické rozmanitosti krajiny. V říjnu 2006 schválila vláda České republiky Operační program Životní prostředí, který mj. obsahuje v rámci prioritní osy 1 dotační titul „Omezování rizika povodní“ a v rámci prioritní osy 6 dotační titul „Optimalizace vodního režimu krajiny“.

Realizace technických opatření je zabezpečována zejména prostřednictvím Programu prevence před povodněmi v gesci Ministerstva zemědělství. V letech 2002 až 2005 bylo v rámci programu realizováno 312 akcí. Na léta 2007 až 2012 připravilo Ministerstvo zemědělství Program prevence před povodněmi II, který byl v listopadu 2006 schválen vládou České republiky. Tento program vytváří předpoklady pro finanční podpory v rámci podprogramů – protipovodňových opatření s retencí, podél vodních toků, ke zvyšování bezpečnosti vodních děl, obnově, odbahnění a rekonstrukci rybníků a výstavbě vodních nádrží.

Pro návrhy opatření k ochraně před povodněmi je třeba využívat kvalitní informace o geomorfologii území, rostlinném pokryvu, složení půdy a moderní informační technologie umožňující modelování povodní, tj. informace, které zpřesňují vymezení rozsahu a průběhu povodní a zároveň dovolují posuzovat účinnost zvolených opatření podél celého vodního toku

V období od roku 2000 se podařilo shromáždit podklady a navrhnout technické a kartografické provedení Mapy záplavových území ČR 1:10 000. Pro veřejnost jsou vydávány a zpřístupňovány v podobě Atlasů záplavových území. Informace potřebné kvality se postupně zabezpečují v rámci přípravy akcí pro Program prevence před povodněmi, při projektech vyhodnocování povodňových událostí v rámci Programu MŽP Podpora prevence v územích ohrožených nepříznivými klimatickými vlivy a v rámci podkladů pro plány oblasti povodí. Na adrese <http://www.vuv.cz/oddeleni-gis/> jsou k dispozici informace, data a mapy všem uživatelům.

K 31. prosinci 2006, z celkové délky 15 547 km významných vodních toků ve správě státních podniků Povodí, jsou vodoprávními úřady stanovena záplavová území podél 9 883 km, tj. na 63,6 % délky všech významných vodních toků. Součástí nového Programu prevence před povodněmi II je též podprogram „Vymezování záplavových území a studie odtokových poměrů“

Pro řízení opatření k ochraně lidí a majetku v zaplavovaných územích je třeba zkvalitnit informační systém při povodních a přípravu povodňových plánů

Pokrok v oblasti předpovědní a hlásné služby i režimu přípravy, schvalování a revize povodňových plánů byl zejména ovlivněn přijetím nových institutů a ustanovení v novém vodním zákoně, metodických pokynů k zabezpečení hlásné a předpovědní povodňové služby, pro zpracování plánu ochrany území pod vodním dílem před zvláštní povodní a TNV 75 2931 Povodňové plány.

Dále byla realizována zejména tato opatření:

- automatizace srážkoměrných stanic,
- rekonstrukce a automatizace vodoměrných stanic v hlásných povodňových profilech,
- zavedení předpovědních hydrologických modelů pro všechna hlavní povodí,
- rozšíření počtu předpovědních profilů ze 20 na 100 (z toho 60 se veřejně publikuje),
- zavedení vstupů kvantifikované předpovědi srážek do modelů,
- prodloužení předstihu hydrologických předpovědí standardně na 2 dny,
- zapojení povodňových výstražných informací do Systému integrované výstražné služby Českého hydrometeorologického ústavu,
- veřejná prezentace informací a předpovědí na internetové stránce předpovědní a hlásné povodňové služby Českého hydrometeorologického ústavu,
- podepsání dohody s Evropským centrem pro střednědobou předpověď počasí v Redingu, na jejímž základě je České republice poskytována meteorologická předpověď na 10 dní,
- podepsání dohody s Institutem životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje Evropské unie v Ispře, na jejímž základě je Česká republika zařazena mezi uživatele Evropského systému včasného varování, který je testován na povodí Labe a Dunaje,

V systému hlásné povodňové služby došlo také ke zlepšení vybavenosti měřících sítí správců povodí. Vodohospodářské dispečinky správců povodí v některých případech využívají hydrologické předpovědní modely pro řízení vodních děl za povodní.

V návaznosti na rozšíření informačních služeb Českého hydrometeorologického ústavu a správců povodí se však povodňové orgány stále více spoléhají na tyto profesionální instituce a pomalu zaniká decentralizovaný systém hlásné povodňové služby, založený na aktivitách všech účastníků a přizpůsobený místním podmínkám. Nenaplnuje se představa postupného budování lokálních varovných systémů jednotlivými obcemi.

Usnesením vlády č. 604 ze dne 24. května 2006 byla ministru životního prostředí uložena realizace podpory operačního řízení ochrany před povodněmi. Úkol je řešen formou projektu, jehož cílem je během roku 2007 dokončit Digitální povodňový plán ČR a Povodňový informační systém, kde jedním ze základních modulů je Digitální povodňová kniha. Výstupy z projektu budou zpřístupněny krajům a obcím jako povodňovým orgánům k využití.

Pro poskytování informací veřejnosti o výskytu povodňových situací a dosažení jednotlivých stupňů povodňové aktivity slouží informace od Českého hydrometeorologického ústavu na internetových stránkách hydro.chmi.cz, další informace od správců povodí jsou integrované na portálu VODA (www.voda.mze.cz; www.voda.env.cz).

S ohledem na charakter území a geografickou polohu České republiky je nezbytné řešit ochranu před povodněmi v mezinárodním kontextu, zejména v rámci stávajících mezistátních dohod o spolupráci v povodích řek přesahujících hranice státu

Česká republika se podílí na mezinárodní spolupráci v ochraně před povodněmi v rámci Mezinárodních komisí pro ochranu velkých řek (Labe, Odra, Dunaj). V rámci aktivit komisí vznikla řada společných materiálů, z nichž k nejdůležitějším patří Akční plán povodňové ochrany

v povodí Labe, Akční program ochrany před povodněmi v povodí Odry a Akční program udržitelné ochrany před povodněmi v povodí Dunaje. Tyto dokumenty obsahují i termíny, kdy se zpracovávají společné zprávy o plnění jednotlivých opatření.

V rámci Evropské unie byl přijat v roce 2005 Akční program Evropské unie pro zvládání povodňových rizik a byl impulsem k přípravě nové směrnice Evropské unie o hodnocení a zvládání povodňových rizik. Návrh směrnice je založen na přístupu vycházejícím z mapování povodňového rizika a plánů pro zvládání povodňového rizika. Postup je provázán s činnostmi podle směrnice 2000/60/ES a bude se týkat všech říčních povodí v členských státech, kde existuje potenciální významné riziko pro obyvatele, majetek a životní prostředí nebo kde takové riziko bude důvodně v budoucnu možno předpokládat.

Česká republika se rovněž aktivně účastní zpracování velkých mezinárodních projektů řešení preventivní ochrany před povodněmi metodami územního plánování ELLA a ODERREGIO.

Vzhledem k finanční náročnosti je zabezpečení účinné ochrany před povodněmi víceletý proces, kdy prioritou státního zájmu je podpora prevence oproti úhradě nákladů za škody způsobované povodněmi

Uplatňování této zásady je naplňováno realizací souboru programů prevence před povodněmi a kontrolováno předkládáním zpráv vládě (první zprávu o plnění programů prevence před povodněmi vzala na vědomí vláda svým usnesením č. 335 ze dne 7. dubna 2003 a druhou zprávu usnesením č. 383 ze dne 12. dubna 2006). Plnění programů je pozitivně hodnoceno a doporučeno v realizaci uvedených programů nadále pokračovat a zajistit dostatečné finanční prostředky.

Řízení ochrany před povodněmi je nezbytné založit na přijetí nových legislativních norem

Základním legislativním dokumentem pro řízení ochrany před povodněmi se stal vodní zákon, který řeší opatření k předcházení a zamezení škod při povodních, vymezuje povodňové orgány a ostatní účastníky ochrany před povodněmi a jejich povinnosti. Na něj navazuje řada prováděcích předpisů.

Postup a odpovědnost při záchranných pracích byl koncipován v novém zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a zákoně č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Odstraňování povodňových škod a možnost jejich financování bylo zakotveno v novém zákoně č. 12/2002 Sb., o státní pomoci při obnově území postiženého živelní nebo jinou pohromou a o změně zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví), ve znění pozdějších předpisů (zákon o státní pomoci při obnově území) a navazující vyhlášce č. 186/2002 Sb., kterou se stanoví náležitosti přehledu o předběžném odhadu nákladů na obnovu majetku sloužícího k zabezpečení základních funkcí v území postiženém živelní nebo jinou pohromou a vzor pověření osoby pověřené krajem zjišťováním údajů nutných pro zpracování tohoto přehledu, ve znění pozdějších předpisů.

Strategie je dokument s dlouhodobou platností, otevřený pro doplňující návrhy, které budou reagovat na vývoj poznání a rovněž plnění navrhovaných opatření

A.2.3. Hospodaření s povrchovými a podzemními vodami při jejich trvale udržitelném užívání

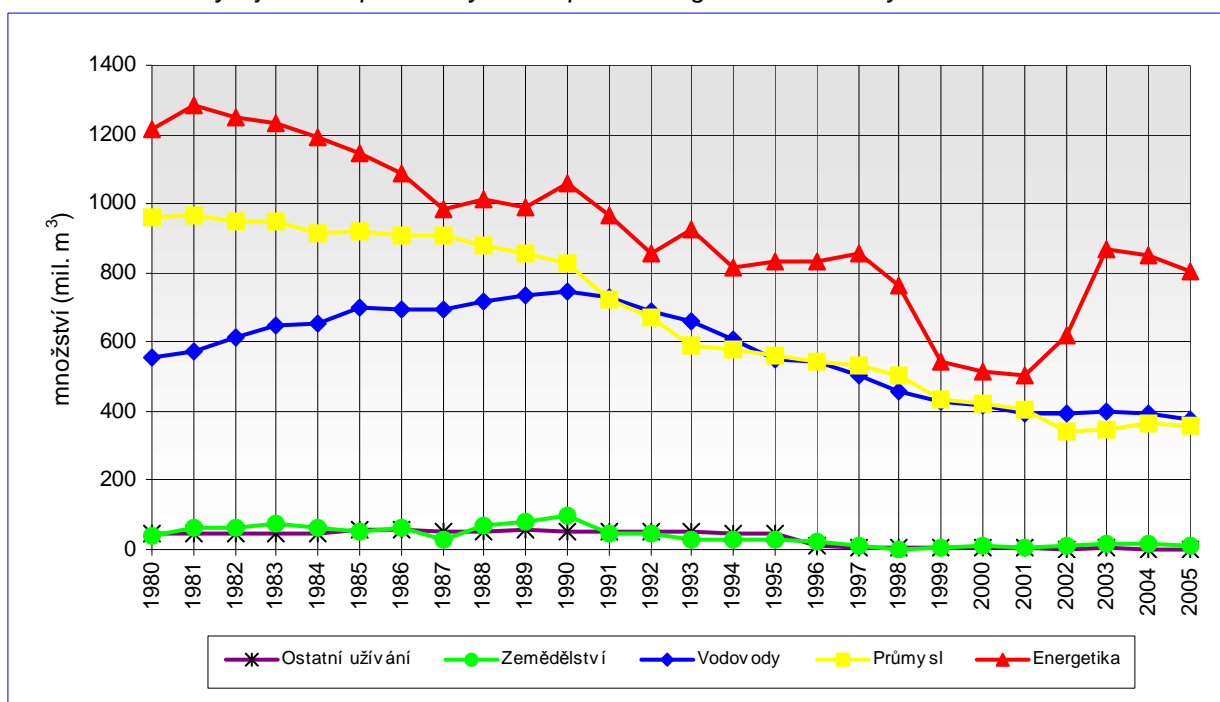
K hodnocení hospodaření s vodou se využívají výstupy vodohospodářské bilance. Přehled odběrů a vypouštění vod v jednotlivých sektorech hospodářství vyjadřují tabulky č. 5 až 7. Trendy odběrů a vypouštění vod za celou Českou republiku jsou patrné z obrázků č. 6 až 8.

Tabulka č. 5 Přehled odběrů povrchových vod pro hlavní povodí v roce 2004

Hlavní povodí	Měrné jednotky	Kategorie uživatelů					Celkem
		Vodovody	Energetika	Průmysl	Zemědělství	Ostatní	
Labe	Počet	117	21	295	72	32	537
	mil. m ³	272,9	744,6	244,3	13,4	1,1	1 276,3
Odry	Počet	16	1	68	0	25	110
	mil. m ³	75,5	4,6	91,5	0	0,4	172,0
Moravy	Počet	36	4	105	27	18	190
	mil. m ³	46,8	99,1	25,9	5,4	0,6	177,8
ČR celkem	Počet	169	26	468	99	75	837
	mil. m ³	395,2	848,3	361,7	18,8	2,1	1 626,1

Pramen: přípravné práce plánů oblastí povodí (2004)

Obrázek č. 6 Vývoj odběrů povrchových vod podle kategorií užívání vody

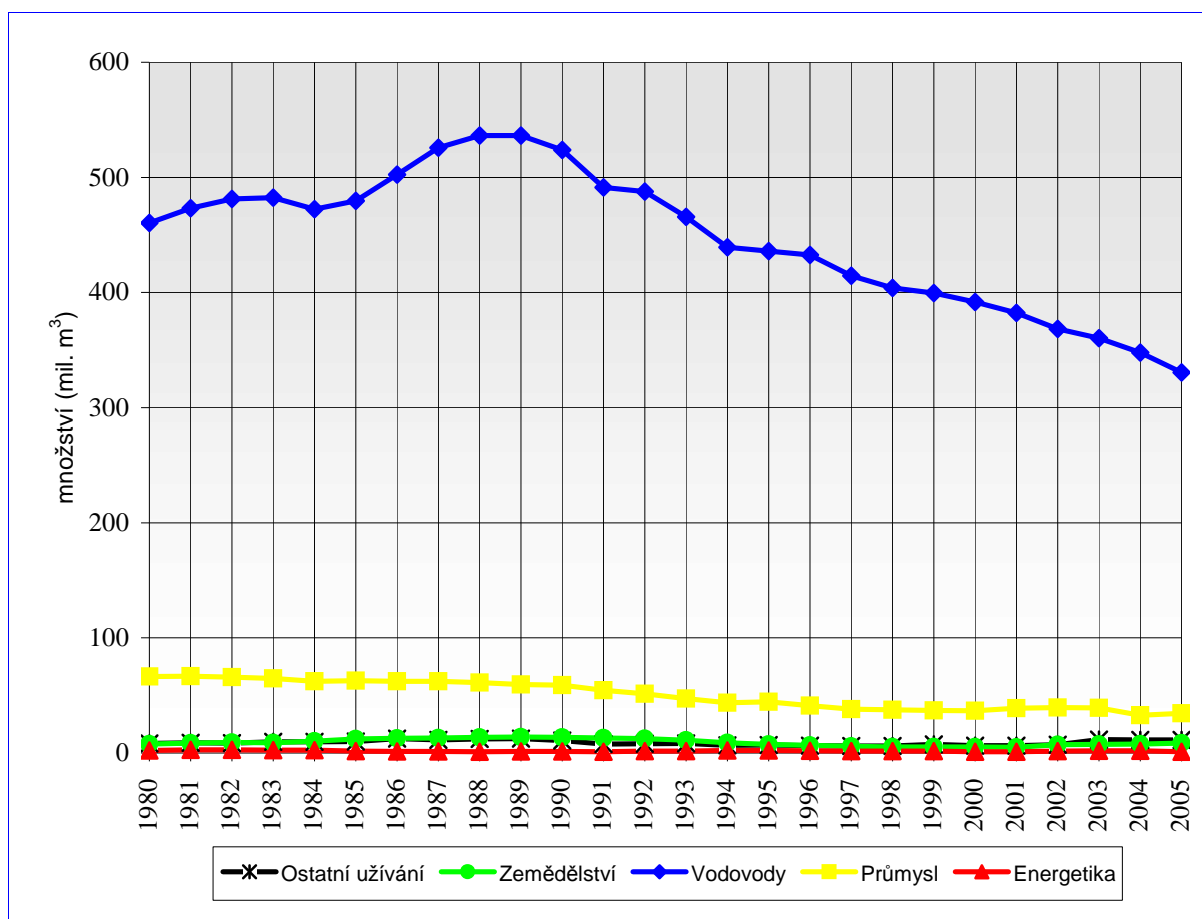
Pramen: VÚV TGM

Tabulka č. 6 Přehled odběrů podzemních vod pro hlavní povodí v roce 2004

Hlavní povodí	Měrné jednotky	Kategorie uživatelů					Celkem
		Vodovody	Energetika	Průmysl	Zemědělství	Ostatní	
Labe	Počet	1646	9	358	280	70	2 363
	mil. m ³	2 06,6	2	22,6	4,5	6,6	242,3
Odry	Počet	126	0	36	25	30	217
	mil. m ³	21,7	0	2	0,4	0,7	24,8
Moravy	Počet	582	0	141	163	78	964
	mil. m ³	119,5	0	8,2	2,9	4,2	134,8
ČR celkem	Počet	2 354	9	535	468	178	3 544
	mil. m ³	347,8	2	32,8	7,8	11,5	401,9

Pramen: přípravné práce plánů oblastí povodí (2004)

Obrázek č. 7 Vývoj odběrů podzemních vod podle kategorií užívání vody

Pramen: VÚV TGM

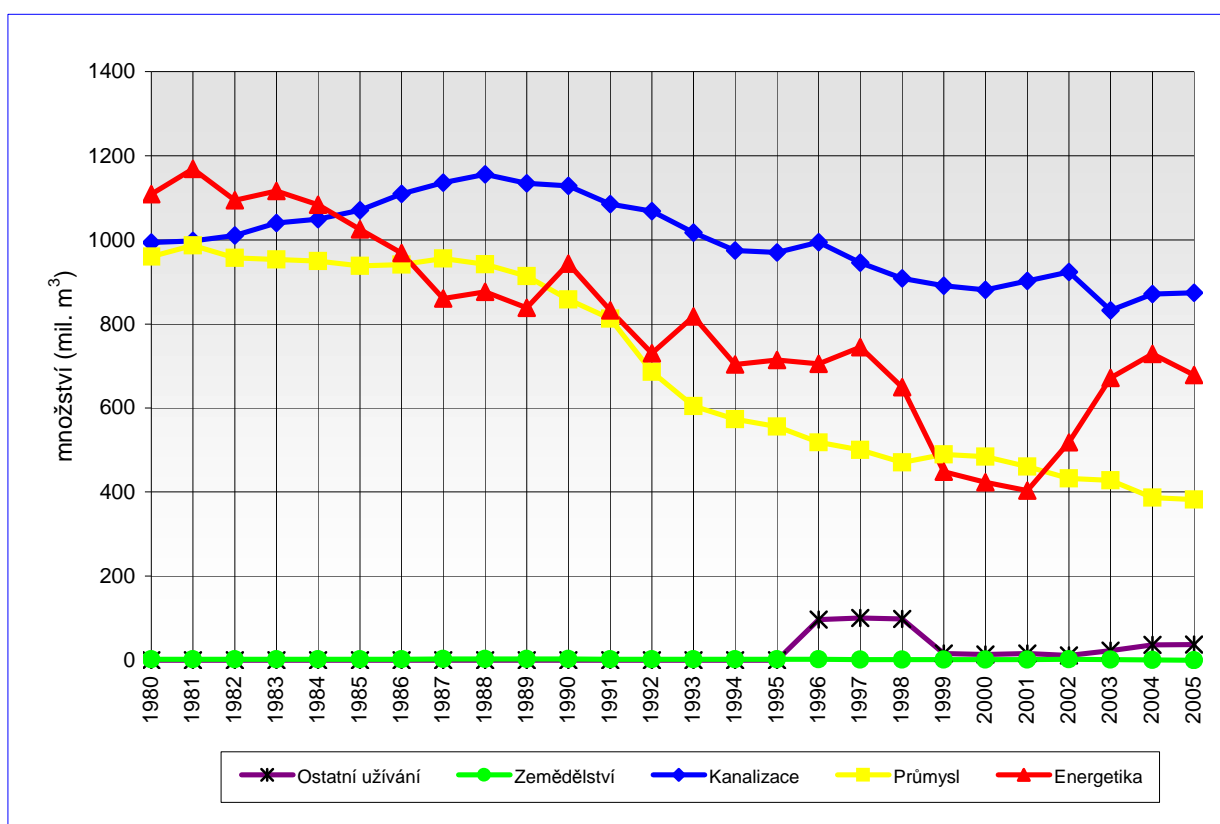
U značného počtu zdrojů podzemních vod jsou zastaralé, případně nepřesné základní znalosti o těchto vodních zdrojích a jejich využitelnosti. Opírají se o hydrogeologický průzkum z 60. – 80. let minulého století, který je metodicky zastaralý až chybný (zejména z hlediska posouzení využitelnosti zdroje bez zpracování hydraulického a hydrogeologického bilančního modelu zdroje podzemní vody).

Tabulka č. 7 Přehled vypouštění odpadních vod pro hlavní povodí v roce 2004

Hlavní povodí	Měrné jednotky	Kategorie uživatelů					Celkem
		Kanalizace	Energetika	Průmysl	Zemědělství	Ostatní	
Labe	Počet	1 668	47	547	7	106	2 375
	mil. m ³	564,9	658,4	305,7	0	6,9	1 535,9
Odry	Počet	292	1	69	0	83	445
	mil. m ³	112,3	1,9	55,7	0	25,8	195,7
Moravy	Počet	718	3	145	2	66	934
	mil. m ³	194,3	68,7	25,4	0,1	3,5	292,0
ČR celkem	Počet	2 678	51	761	9	255	3 754
	mil. m ³	871,5	729	386,8	0,1	36,2	2 023,7

Pramen: přípravné práce plánů oblastí povodí (2004)

Obrázek č. 8 Vývoj vypouštění odpadních vod do vod povrchových podle kategorií užívání vody

Pramen: VÚV T.G.M.

Míra užití vody (jako jeden z indikátorů hodnocení životního prostředí zemí OECD) vyjádřená poměrem celkových odběrů vody a odtoku z území, činí v České republice cca 16 – 18 %.

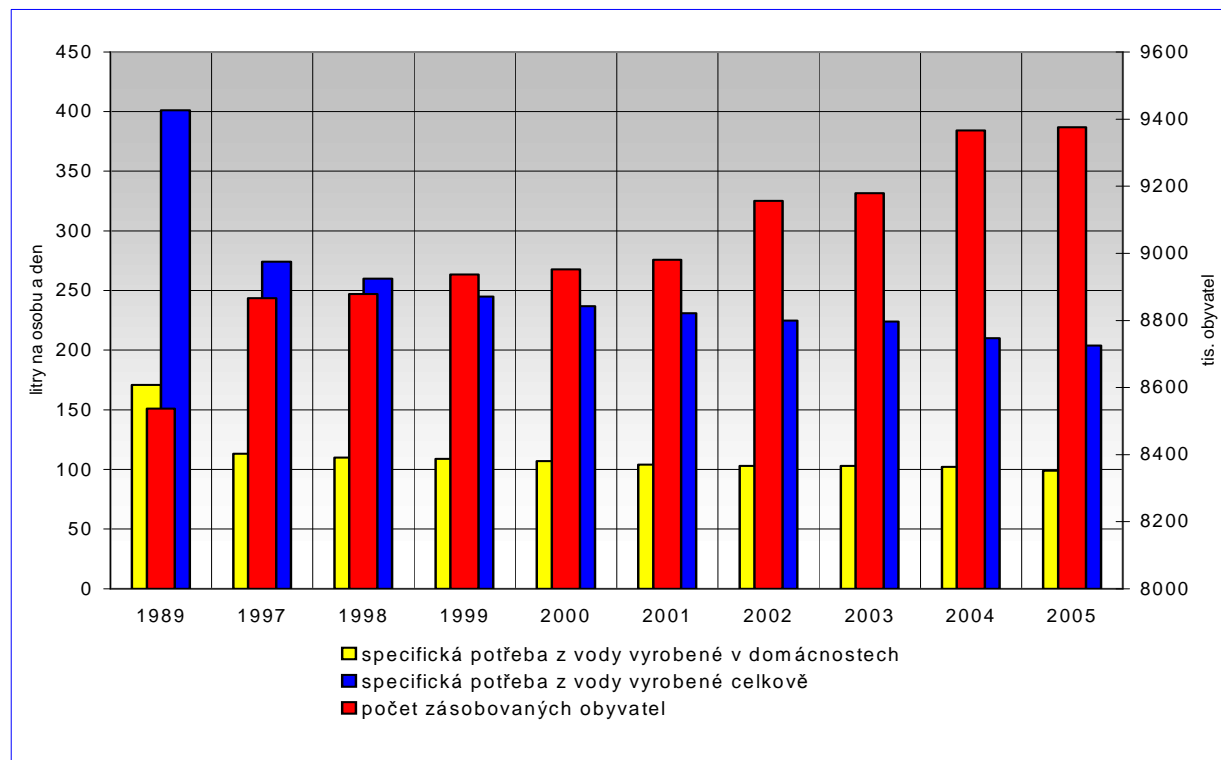
Vzhledem k tomu, že Plán hlavních povodí České republiky stanoví v oblasti hospodaření s vodami rámcové cíle pro „trvale udržitelné užívání vodních zdrojů a hospodaření s vodami pro zajištění požadavků na vodohospodářské služby, zejména pro účely zásobování pitnou vodou“, uvádí se v další kapitole významné výchozí údaje pro vodohospodářské služby v oboru vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu.

A.2.4. Vodohospodářské služby v oboru vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu

Zásobování pitnou vodou

V roce 2005 bylo zásobováno z vodovodů pro veřejnou potřebu 9,38 mil. obyvatel, tj. 91,6 % z celkového počtu obyvatel České republiky. Ztráty pitné vody v tomto roce byly cca 146 mil. m³, tj. 20,9 % z objemu vody určené k realizaci. Vývoj počtu zásobených obyvatel a specifické potřeby pitné vody fakturované v letech 1989 a 1997 až 2005 je graficky vyjádřen v obrázku č. 9.

Obrázek č. 9 Vývoj počtu zásobovaných obyvatel a specifické potřeby pitné vody

Pramen: ČSÚ

Počty zásobovaných obyvatel a specifické potřeby pitné vody v domácnostech podle jednotlivých hlavních povodí v r. 2004 uvádí tabulka č. 8:

Tabulka č. 8 Zásobování pitnou vodou v hlavních povodích v roce 2004

Hlavní povodí	Počet zásobovaných obyvatel (v tis.)	Specifická potřeba (v l.os ⁻¹ .den ⁻¹)
Labe	5 506	108
Odry	1 231	92
Moravy	2 426	86
Celkem ČR	9 163	102

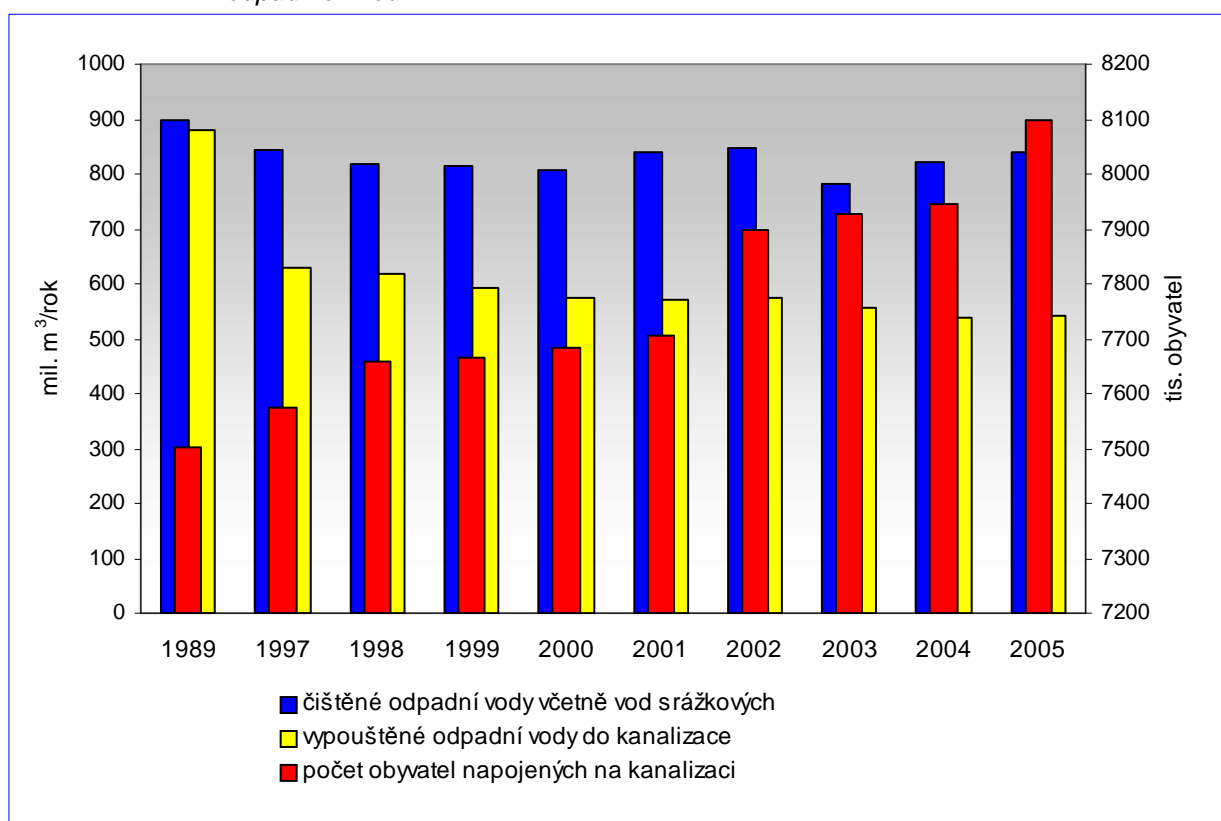
Pramen: přípravné práce plánování v oblasti vod (2004)

Odvádění a čištění odpadních vod

V roce 2005 žilo v domech připojených na kanalizace pro veřejnou potřebu 8,1 mil. obyvatel, tj. 79,1 % z celkového počtu obyvatel České republiky. Do těchto kanalizací bylo v tomto roce vypuštěno celkem cca 546 mil. m³ odpadních vod. Podíl čištěných odpadních vod činil 94,6 % (bez zahrnutí srážkových vod).

Vývoj počtu obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizace pro veřejnou potřebu a množství vypouštěných a čištěných odpadních vod v roce 1989 a v letech 1997 až 2005 je graficky vyjádřen v obrázku č. 10.

Obrázek č. 10 Vývoj počtu obyvatel napojených na kanalizaci a množství vypouštěných a čištěných odpadních vod

Pramen: ČSÚ

Množství vypouštěných a čištěných odpadních vod a počet obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizace pro veřejnou potřebu podle hlavních povodí uvádí tabulka č. 9.

Tabulka č. 9 Odkanalizování a čištění odpadních vod v hlavních povodích v roce 2004

Hlavní povodí	Množství čištěných odpadních vod (mil. m ³)	Počet obyvatel napojených na kanalizace (v tis.)	Množství vypouštěných odpadních vod (mil. m ³)
Labe	472,5	4 713	305,4
Odry	125,8	965	81,3
Moravy	219,2	2 034	141,7
Celkem ČR	817,5	7 712	528,4

Pramen: přípravné práce plánování v oblasti vod (2004)

A.3. SWOT analýza

Rozbor výchozích podmínek pro stanovení rámcových cílů a rámcových opatření byl proveden jako rozbor jejich silných stránek, slabých stránek, příležitostí a rizik s těmito závěry:

Za **silné stránky** současného stavu v oblasti vod lze považovat zejména:

- úplnou transpozici legislativy Evropských společenství do právních předpisů České republiky v oblasti vod,
- trvalý trend ke zlepšování celkového stavu vod,
- významné omezení emisí do vodního prostředí z bodových zdrojů znečištění, ze splaškových a průmyslových odpadních vod,
- snížení emisí z plošných zdrojů omezením aplikace hnojiv a pesticidů,
- snižování počtu lokalit se starou ekologickou zátěží,
- postupné zavádění metod správné praxe při nakládání s chemickými látkami,
- dobrou prevenci závažných havárií,
- institucionální zabezpečení prevence závažných havárií,
- praktické zkušenosti z nedávných extrémních povodní a jejich vyhodnocení,
- propracovaný reprezentativní systém chráněných území,
- relativně vysoká lesnatost České republiky,
- tradici hospodaření na půdě i v méně příznivých oblastech,
- zvyšující se environmentální povědomí obyvatelstva, zakotvené krajské systémy environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty,
- existenci regulačních zákonů a technických předpisů v oblasti poskytování vodohospodářských služeb,
- uplatňování institutů koncepčního plánování rozvoje oboru vodovodů a kanalizací,
- umožnění finančních podpor z veřejných rozpočtů a fondů Evropské unie ve prospěch rozvoje a obnovy vodohospodářské infrastruktury,
- relativně vysoké procento připojených obyvatel na vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu,
- vyhovující úroveň čištění odpadních vod v obcích nad 100 000 EO (mimo hl.m. Prahu),
- vyhovující jakost pitné vody z vodovodů pro veřejnou potřebu,
- funkci vodoprávních úřadů, správců povodí, správců vodních toků a technicko-bezpečnostního dohledu nad vodními díly, založenou legislativou, ve prospěch spolehlivého poskytování vodohospodářských služeb,
- mezinárodní spolupráci při ochraně vod.

Za **slabé stránky** současného stavu v oblasti vod je nutno považovat zejména:

- regionálně rozdílný stav vod,
- nedostatečnou úroveň čištění a zneškodňování odpadních vod na lokální úrovni, znečištění vodních toků a nevhodné nakládání s kaly z čistíren odpadních vod v obcích do 2 000 EO a v obcích od 2 000 do 10 000 EO,
- nedostatečnou úroveň řešení odtoku srážkových vod z intravilánu obcí,
- pomalý postup inventarizace starých ekologických zátěží, resp. kontaminovaných míst,
- chybějící právní úpravu, která by řešila staré ekologické zátěže komplexním způsobem,
- nedostatečnou aplikaci nejlepších dostupných technik (BAT) z hlediska ochrany vod,
- sníženou přirozenou retenční schopnost krajiny,
- zvýšenou vodní erozi v krajině,
- nedostatek ekostabilizačních prvků v krajině,
- pomalý postup komplexních pozemkových úprav,
- stav morfologie vodních toků,
- ochuzenou prostorovou a věkovou strukturu a nevhodně pozměněnou druhovou skladbu lesa,
- eutrofizaci a acidifikaci vodního prostředí,
- antropogenní poškození a degradaci půd,
- vysoký podíl zornění zemědělské půdy,

- šíření invazních druhů rostlin na úkor původní břehové vegetace,
- časté zornění pozemků přiléhajících k vodním tokům,
- roztržitost držby pozemků,
- nedostatečnou zabezpečenost ochrany měst a obcí před povodněmi,
- urbanizaci záplavových území,
- nedostatek finančních zdrojů na obnovu dlouhodobě zanedbané infrastruktury vodovodních a kanalizačních sítí,
- nedostatek finančních zdrojů na obnovu vodních děl zajišťujících vzdouvání a akumulaci povrchové vody na drobných vodních tocích,
- nedostatek finančních zdrojů na výstavbu vodovodů a kanalizací, včetně čistíren odpadních vod k naplnění relevantní legislativy Evropských společenství, resp. odpovídajících národních právních předpisů,
- nenaplnění článku 9 směrnice 2000/60/ES ohledně úhrady všech nákladů na vodohospodářské služby z výnosů od uživatelů,
- nevyhovující jakost individuálních zdrojů pitné vody,
- částečně nevyhovující jakost surové vody pro použití k zásobování pitnou vodou,
- vyšší ztráty vody z vodovodů pro veřejnou potřebu v porovnání s nejnávštěvnějšími státy Evropské unie,
- rezervy při zabezpečování vodohospodářských služeb za mimořádných a krizových situací,
- nízkou účinnost technologického výzkumu v oblasti vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu,
- rezervy v public-relation v oblasti poskytování vodohospodářských služeb,
- nedostatek zkušeností z praxe při uplatňování některých ustanovení zákonů v oblasti vod a poskytování vodohospodářských služeb,
- zastaralé, případně nepřesné základní znalosti o zdrojích podzemních vod založené na výsledcích hydrogeologického průzkumu z let 60. – 70.

Za **příležitost** pro udržitelný rozvoj v oblasti vod je možno považovat zejména:

- implementaci požadavků směrnice 2000/60/ES a proces plánování v oblasti vod,
- implementaci požadavků nitrátové směrnice 91/676/EHS,
- využití Operačního programu Životní prostředí,
- využití Programu rozvoje venkova,
- zajištění finančních prostředků pro realizaci protipovodňových opatření,
- skokové zlepšení stavu vod v důsledku použití zvýšeného objemu finančních prostředků,
- podstatné zvýšení disponibilních veřejných finančních prostředků a prostředků Evropské unie na ochranu vod, povodňovou ochranu a zajištění vodohospodářských služeb,
- vyšší míru uplatnění environmentálně šetrných technologií,
- zavádění výrobních technologií se zvýšeným podílem recyklované vody,
- zavedení nejlepších dostupných technik (BAT),
- postupné uplatňování „dobrého zemědělského a environmentálního stavu“ a standardů cross compliance,
- revitalizace drobných vodních toků,
- zohlednění přírodě blízkých způsobů retence vod,
- realizace komplexních pozemkových úprav,
- posilování rekreační funkce krajiny,
- akcelerace vývoje nových sanačních technologií,
- předcházení environmentálním a technologickým rizikům,
- zvyšování veřejné poptávky po plnění mimoprodukčních funkcí lesních, zemědělských i vodních ekosystémů,
- zvyšující se uvědomění potřeby realizace preventivních protipovodňových opatření,
- prosazování regulačních nástrojů ve prospěch kvality poskytovaných vodohospodářských služeb,
- projednávání koncepčních dokumentů širokou veřejností.

Za **rizika** nezajištění udržitelného rozvoje v oblasti vod je nutno, nebudou-li realizována dostatečná opatření, považovat zejména:

- nejistoty v možnostech průběžného čerpání předpokládaného objemu finančních podpor z kohezního fondu ES pro splnění závazku České republiky v přechodném období do roku 2010 k výstavbě a rekonstrukci kanalizací a čistíren odpadních vod požadovaných směrnicí ES o čištění městských odpadních vod z důvodu výhrad Evropské komise ke smlouvám na zajišťování provozu vodovodů, kanalizací a čistíren odpadních vod,
- nedostatek vlastních finančních zdrojů pro financování projektů,
- snížení předpokládaných veřejných podpor na přípravu a realizaci potřebných opatření, zejména v oblasti vodohospodářské infrastruktury,
- nedostatek prostředků pro úhradu výdajů na opatření ve veřejném zájmu (§ 102 vodního zákona),
- nedostatečné materiální a odborné zázemí pro prevenci závažných havárií,
- možnost teroristického útoku na zdroj pitné vody,
- nesplnění limitů znečištění životního prostředí při nemožnosti financovat zavedení nejlepších dostupných technik (BAT),
- nejistoty ve formulaci standardů dobrého stavu vod,
- zhoršování kvality ovzduší a tím zvýšení atmosférické depozice,
- zvyšování antropogenní zátěže prostředí v souvislosti s hospodářským rozvojem,
- zpomalení přechodu výrobních podniků na progresivní technologie,
- ohrožení vodních zdrojů, vodárenských a kanalizačních systémů při mimořádných a krizových situacích (včetně povodní a období sucha),
- naplnění pesimistického průběhu předpokládané klimatické změny.

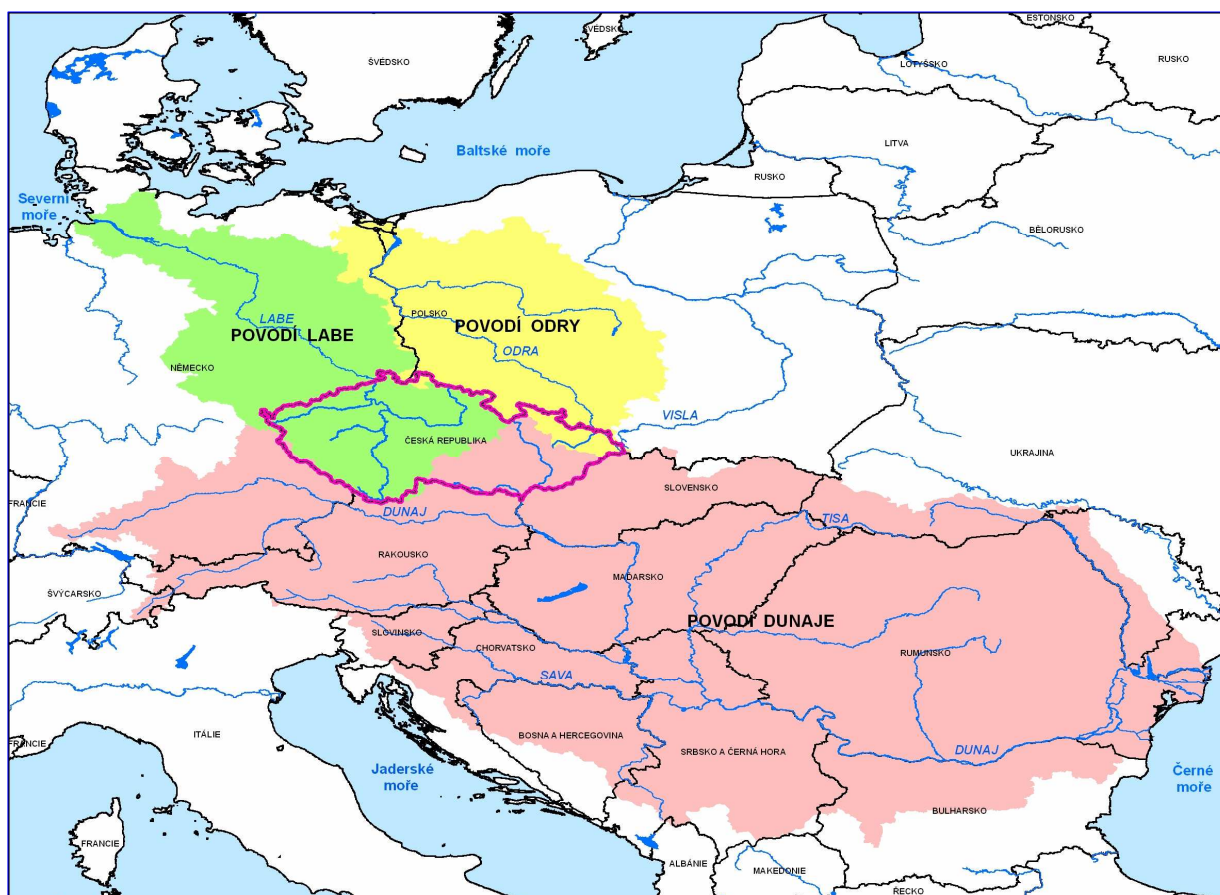
B. VYMEZENÍ VZTAHU HLAVNÍCH POVODÍ K ÚZEMNÍM OBVODŮM KRAJŮ A K MEZINÁRODNÍM OBLASTEM POVODÍ LABE, ODRY A DUNAJE

Vodní zákon definoval 3 hlavní povodí – povodí Labe (úmoří Severního moře), povodí Odry (úmoří Baltského moře) a povodí Moravy včetně dalších povodí přítoků Dunaje (úmoří Černého moře). Tato hlavní povodí jsou současně národními částmi mezinárodních oblastí povodí Labe, Odry a Dunaje; podíl rozlohy národních částí povodí na uvedených mezinárodních oblastech povodí uvádí následující tabulka a jejich polohu znázorňuje schematicky mapka:

Tabulka č. 10 Vztah hlavních povodí České republiky k mezinárodním oblastem povodí

Hlavní povodí (národní část mezinárodní oblasti povodí)	Mezinárodní oblast povodí	Podíl národní části povodí na ploše mezinárodní oblasti povodí (%)	Podíl národní části povodí na ploše území ČR (%)
Labe	Labe	33,7	63,3
Odry	Odry	5,9	9,2
Moravy	Dunaje	2,9	27,5

Obrázek č. 11 Mezinárodní oblasti povodí Labe, Odry a Dunaje

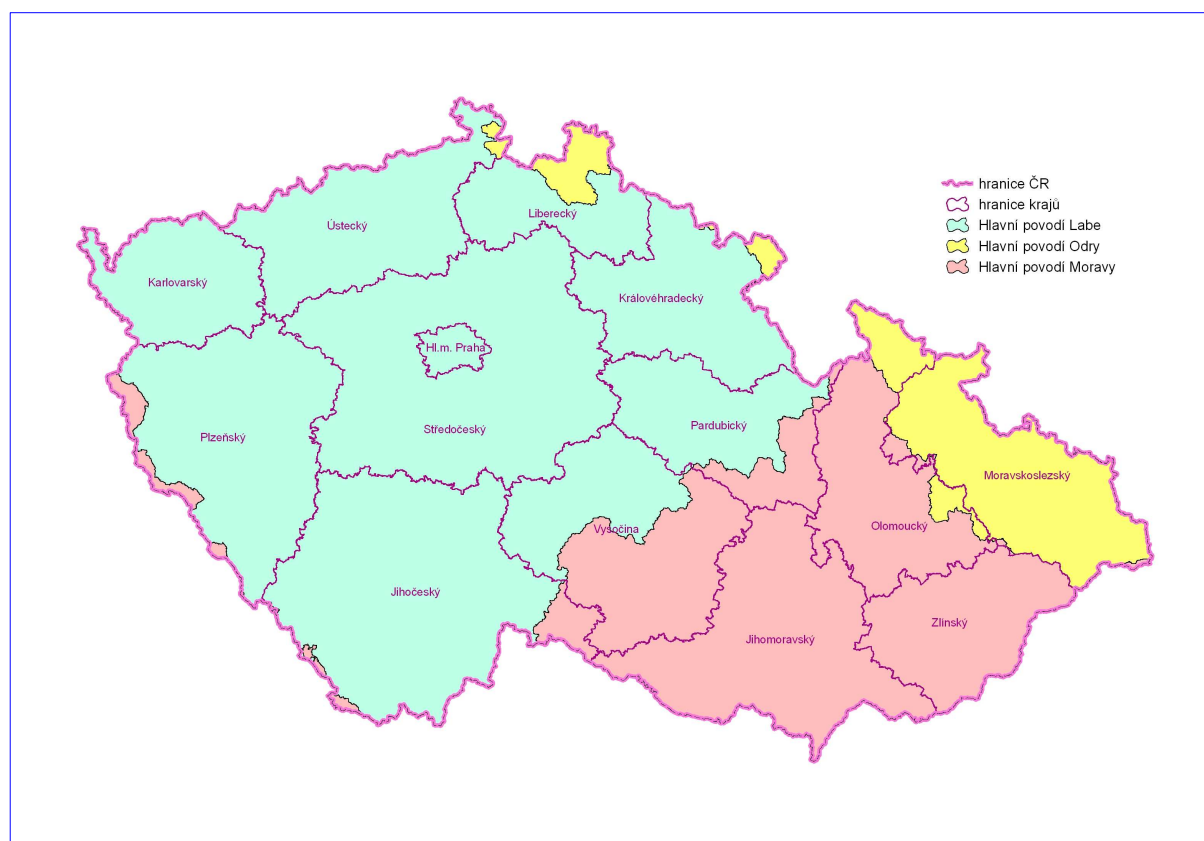
Vztah k územním obvodům krajů

Do hlavního povodí Labe náleží celé územní obvody krajů: Hl. město Praha, Středočeský a Karlovarský, dále části krajů Ústeckého (98 %), Královéhradeckého (95,7 %), Jihočeského (94,4 %), Plzeňského (93,9 %), Libereckého (77,7 %), Pardubického (73,1 %), a kraje Vysočina (42,9 %).

Do hlavního povodí Odry náleží části územních obvodů krajů: Moravskoslezského (95,1 %), Libereckého (22,3 %), Olomouckého (18,7 %), Královéhradeckého (4,3 %) a Ústeckého (2 %).

Do hlavního povodí Moravy náleží celé územní obvody krajů: Jihomoravský, Zlínský, dále části územních obvodů krajů: Olomouckého (81,3 %), kraje Vysočina (57,1 %), Pardubického (26,9 %), Plzeňského (6,1 %), Jihočeského (5,6 %) a Moravskoslezského (4,9 %).

Obrázek č. 12 Vztah hlavních povodí k územním obvodům krajů

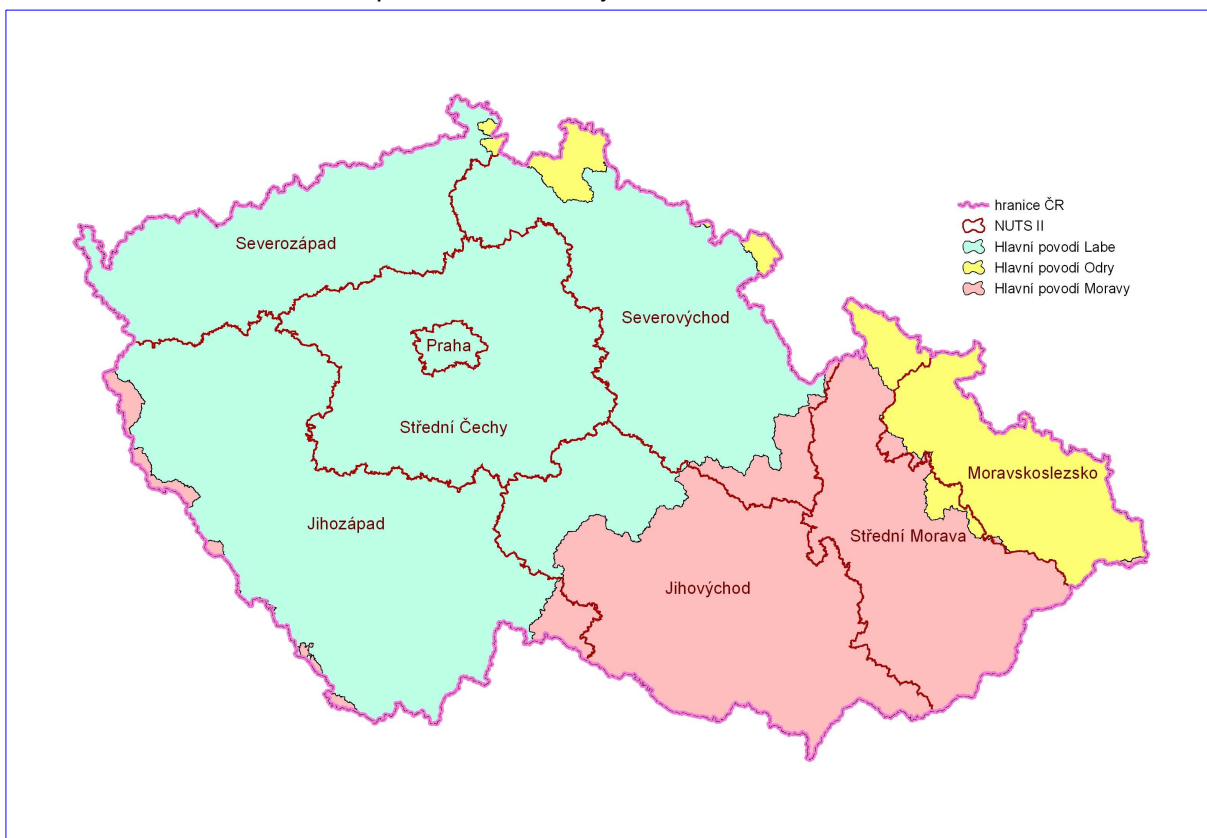
Vztah k územním jednotkám NUTS II

Do hlavního povodí Labe náleží celé územní jednotky NUTS II: Hl. město Praha, Střední Čechy, části Jihozápad (93,3 %), Severozápad (98,8 %), Severovýchod (82,9 %) a Jihovýchod (21,2 %).

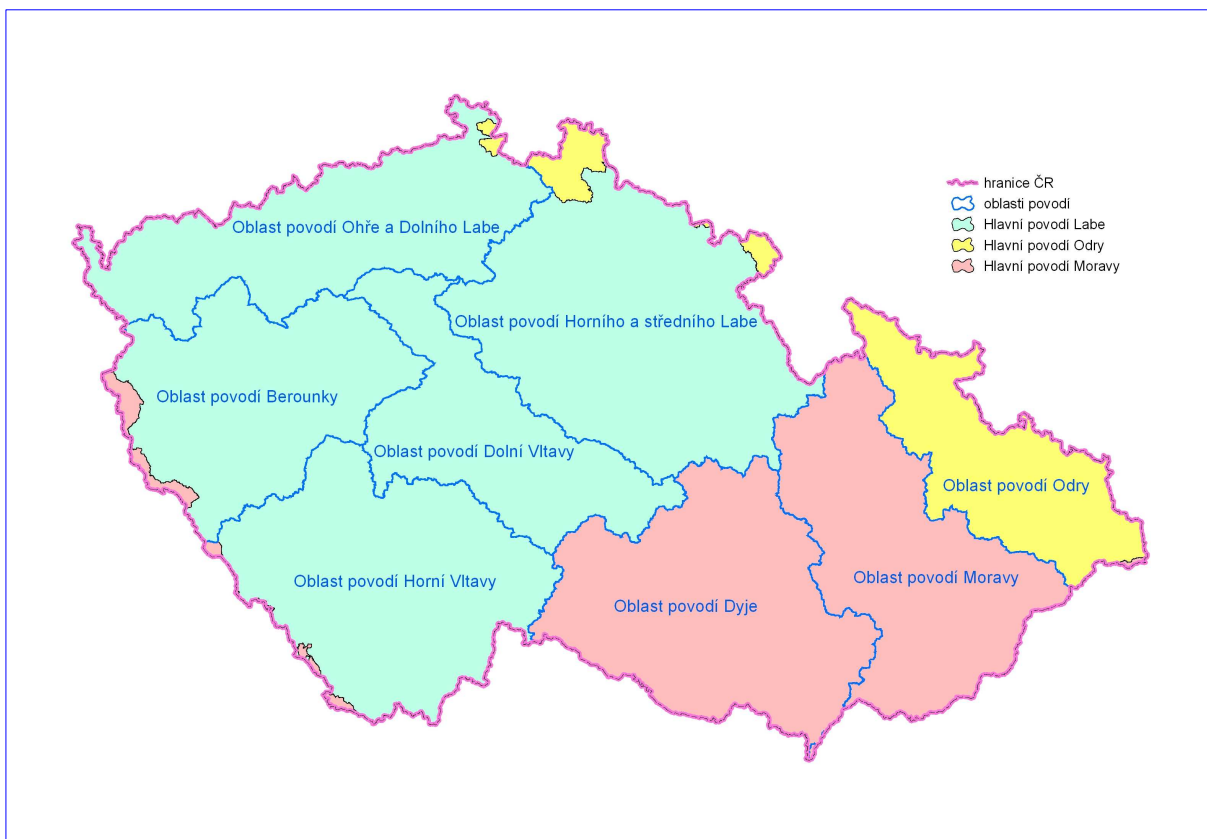
Do hlavního povodí Odry náleží části územních jednotek NUTS II: Moravskoslezsko (95,1 %), Střední Morava (10,4 %), Severovýchod (7,3 %) a Severozápad (1,2 %).

Do hlavního povodí Moravy náleží části územních jednotek NUTS II: Střední Morava (10,4 %), Jihovýchod (78,8 %), Severovýchod (9,8 %), Jihozápad (6,1 %) a Moravskoslezsko (4,9 %).

Obrázek č. 12 Vztah hlavních povodí k územním jednotkám NUTS II

Obrázek č. 13 Vztah hlavních povodí k oblastem povodí

Vztah k oblastem povodí

Hlavní povodí Labe zahrnuje oblast povodí Horního a středního Labe, oblast povodí Horní Vltavy, oblast povodí Berounky, oblast povodí Dolní Vltavy, oblast povodí Ohře a Dolního Labe (bez okrajových povodí náležejících do povodí Dunaje a do povodí Odry).

Hlavní povodí Odry zahrnuje oblast povodí Odry a částečně do něj zasahují oblasti povodí Horního a středního Labe a oblasti povodí Ohře a Dolního Labe.

Hlavní povodí Moravy zahrnuje oblast povodí Moravy, oblast povodí Dyje a částečně do něj zasahují oblasti povodí Horní Vltavy, Berounky a Odry.

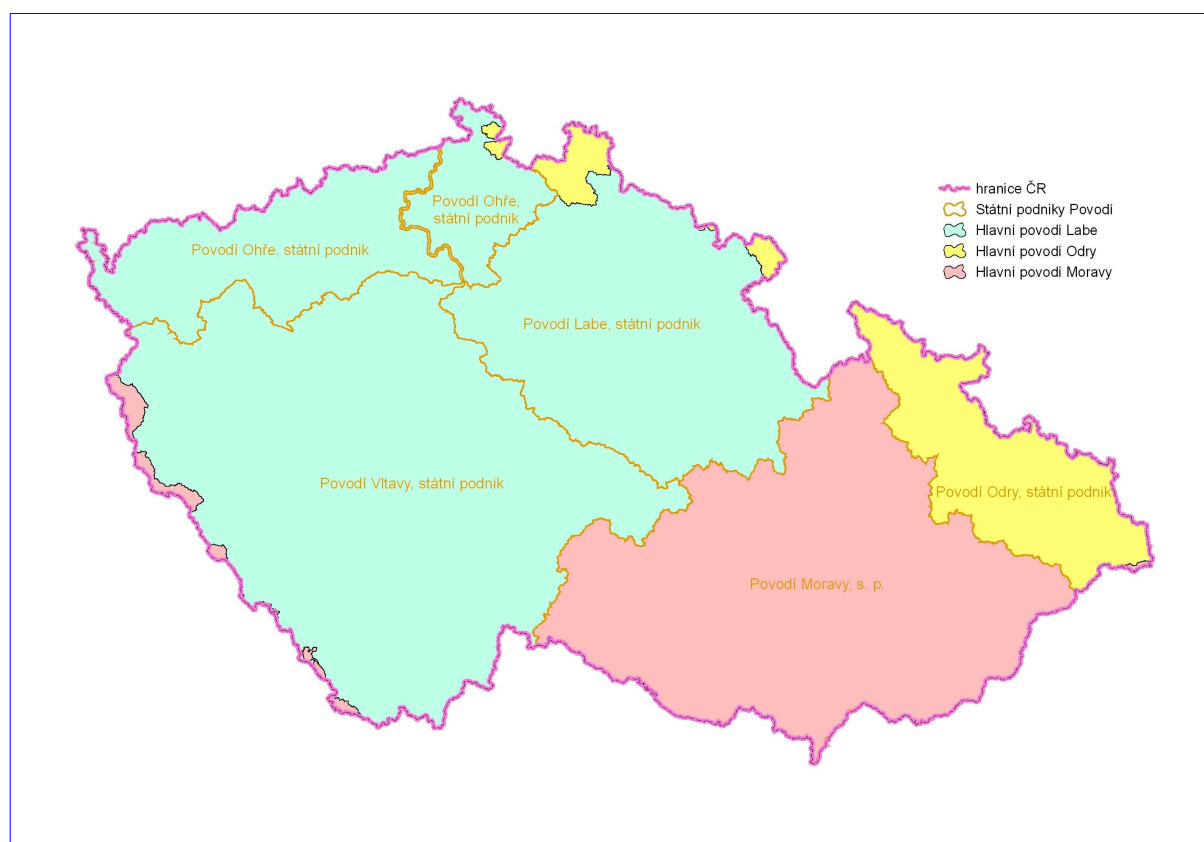
Vztah k územní působnosti správců povodí

Hlavní povodí Labe je v územní působnosti Povodí Labe, státní podnik, Povodí Vltavy, státní podnik a Povodí Ohře, státní podnik.

Hlavní povodí Odry je v územní působnosti Povodí Odry, státní podnik, Povodí Labe, státní podnik a Povodí Ohře, státní podnik.

Hlavní povodí Moravy je v územní působnosti Povodí Moravy, s. p. a Povodí Vltavy, státní podnik.

Obrázek č. 14 Vztah hlavních povodí k územní působnosti správců povodí

C. Hlavní principy a zásady státní politiky pro dlouhodobé zajištění veřejných zájmů

V souladu s vodním zákonem se stanoví rámcové cíle, hlavní principy a zásady státní politiky pro dlouhodobé zajištění veřejných zájmů ve struktuře:

- ochrana vod jako složky životního prostředí,
- ochrana před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod,
- plnění požadavků na vodohospodářské služby.

I když je tato struktura vyčleněna pro popis cílů, principů a zásad politiky v oblasti vod, je ze systémového hlediska chápána jako jednotný celek, který je propojen vzájemně závislými vazbami na principu integrované ochrany a využívání vodních zdrojů. Proto všechny cíle, definované pro jednotlivé okruhy a následná opatření k jejich dosažení musí být posouzeny souběžně a pro konečná rozhodnutí o realizaci navrhována a posuzována ve variantách, s hodnocením dopadů na krajinu, obyvatele, ekonomiku, aby byl maximalizován hospodářský a sociální prospěch, a to spravedlivě a bez negativního vlivu na udržitelnost základních ekosystémů.

C.1 Ochrana vod jako složky životního prostředí

Hlavním principem a zásadou je zabezpečení ochrany vod v souladu s požadavky národních právních předpisů, do kterých jsou promítnuty relevantní předpisy Evropské unie, zaměřené na ochranu a zlepšování stavu povrchových i podzemních vod a vodních ekosystémů, a to integrovanou ochranou množství a jakosti povrchových i podzemních vod, realizovanou v hydrologických celcích a hydrogeologických rajónech, se zpětnou vazbou na stav vymezených útvarů povrchových a podzemních vod. Přitom se vychází z toho, že zlepšení ochrany a stavu vod jako složky životního prostředí je nutným předpokladem pro zvýšení atraktivnosti a konkurenceschopnosti státu a jeho regionů při využití inovačních efektů politiky životního prostředí pro udržitelný rozvoj.

Směry ochrany vod v rámci evropského procesu jsou shrnuty ve směrnici 2000/60/ES, která stanovuje členským státům sjednocující pravidla pro ochranu a využívání povrchových a podzemních vod postupnými kroky v pravidelných cyklech až do roku 2027.

Zlepšení ochrany a stavu vod jako složky životního prostředí je nezbytným předpokladem pro zvýšení biodiverzity a ekologické stability krajiny. Jen ekologicky stabilní krajina je schopna odolat negativním vnějším vlivům, kterými jsou mimo jiné i klimatické změny.

C.2. Ochrana před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod

Z hlediska komplexního přístupu k plánování v oblasti vod, je nutno řešit i dopady extrémních hydrologických jevů, které v podmínkách České republiky jsou chápány jako výskyt jednak extrémních povodní a jednak mimořádně málovodných období v důsledku extrémního sucha. Tyto přírodní jevy jsou v našich podmínkách nejzávažnější přírodní katastrofy ohrožující jak životy obyvatel, tak jejich majetek a vyvolávající problémy pro ekonomiku státu. Očekávaná změna klimatu, pro jejíž vlivy na hydrologické poměry bylo zpracováno více scénářů, může přinést v podmínkách České republiky zvýšení výskytu minimálních a povodňových průtoků. Tyto změny se neprojeví skokově, ale pozvolna. K zvyšování průtokových extrémů přispívá také současný nevhodný způsob využívání krajiny a hospodaření v ní.

Dalším škodlivým účinkem vod způsobeným zejména lidskou činností je nadměrná vodní eroze.

Základní přístup k řešení ochrany před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod je nutno založit na respektu k přírodnímu charakteru těchto extrémních jevů a na nutnosti zmírňování jejich dopadů.

Povodňovou problematiku (ochranu sídel, komunikací a dalších staveb před povodněmi), problematiku vodní eroze (omezení degradace půdního pokryvu) a problematiku zvládnutí nedostatku vody (výskyt sucha) je nutno řešit částečně odlišnými postupy a opatřeními a pro každý z těchto veřejných zájmů je potřebné formulovat samostatně cíle a programy opatření. Je nutno preferovat taková opatření, která mají víceúčelový charakter a přispívají ke zvyšování retenční schopnosti krajiny, stabilizaci vodního režimu v krajině a omezení nadměrné vodní eroze, která se mohou uplatňovat jak v ochraně před povodněmi, tak při zmírňování dopadů dalších škodlivých účinků vod.

C.2.1 Ochrana před povodněmi

Strategie ochrany před povodněmi pro území České republiky přijatá v roce 2000 usnesením vlády České republiky č. 382 ze dne 19. dubna 2000 jako reakce na komplexní vyhodnocení povodňové katastrofy v letech 1997 a 1998 se stala věcně politickým dokumentem, který zohlednil existující legislativní, organizační, technická a ekonomická hlediska, definoval hlavní zásady v ochraně před povodněmi, zdůraznil potřebu systematické prevence před povodněmi a vytvořil rámec pro definování konkrétních programů prevence před povodněmi.

Další povodňové události ve větší části povodí Vltavy, na dolním Labi a v části povodí Dyje v roce 2002 a jarní povodně v roce 2006 téměř na celém území České republiky ukázaly, že je nutné dále zlepšit jak operativní systémy aktivované při probíhající povodni, především při záchraně obyvatel a majetku, tak systémy zabezpečení preventivních opatření. Proto byla zpracována analýza plnění Strategie ochrany před povodněmi pro území České republiky (je součástí Přílohy č. 1) a její závěry a doporučení jsou zde uplatněny.

Východiskem strategie ochrany před povodněmi je respektování těchto poznatků:

- povodně jsou přírodní fenomén, kterému nelze zabránit,
- nepravidelný výskyt povodní vede k podceňování jejich rizika,
- oblasti výskytu povodní jsou nezávislé na administrativních hranicích,
- povodně jsou součástí přírodních procesů a pro říční a na vodu vázané ekosystémy jsou důležitým faktorem jejich přirozeného vývoje,
- zásahy do přírodních procesů, zejména změny ve využívání území v ploše povodí a v údolních nivách, významně ovlivňují odtokové poměry a způsobují rizika zrychlení a zvýšení odtoků,
- probíhající a očekávané klimatické změny opodstatňují obavy, že četnost výskytu i intenzita extrémních hydrologických jevů, tj. jak povodní, tak i období sucha, může růst,
- absolutní ochrana před povodněmi není možná; vždy existuje riziko výskytu větší povodně než je povodeň návrhová, riziko poruchy či havárie jednotlivých prvků ochranných systémů před povodněmi nebo riziko výskytu jevů, které mohou funkčnost prvků ochranných systémů omezit.

Systém ochrany před povodněmi v České republice a hlavní úkoly jednotlivých účastníků ochrany před povodněmi jsou dány vodním zákonem. Další vývoj systému vychází ze současného stavu, z poznatků získaných z vyhodnocení povodní v letech 1997 až 2006, z přijatých opatření na národní úrovni, dále z dokumentů přijatých v rámci spolupráce států v mezinárodních povodích Labe, Odry a Dunaje. Hlavním principem je vzájemně navazující a vyvážené fungování ochrany před povodněmi ve třech stádiích:

- a) v době nebezpečí povodně fungující systém předpovědní a hlásné povodňové služby a v době povodně efektivní řízení povodňové ochrany,

- b) po povodni urychlené odstranění povodňových škod a obnova funkcí postižených území s ohledem na omezování možnosti vzniku nových škod při budoucích povodních,
- c) v době mezi povodněmi předcházení možným rizikům preventivními opatřeními a pečlivou přípravou na činnosti při nebezpečí povodně a za povodně.

C.2.2 Ochrana před dalšími škodlivými účinky vod

V této oblasti se prioritně řeší problematika negativních důsledků sucha a nadměrné vodní eroze.

Problematika sucha

Sucho je běžným, normálním a opakujícím se klimatickým jevem; je dočasnou odchylkou v rámci přirozené variability. Na zvládnání potřeb společnosti při výskytu tohoto jevu byly navrženy systémy zásobování vodou využívající přirozených a umělých zásob vody.

Při očekávané změně klimatu (Evropská komise vyhlásila 22. května 2006 kampaň upozorňující na problematiku klimatických změn) bude mj. častější výskyt mimořádně málovodných období jako následku trvajících extrémního sucha. Tato změna má však povahu dlouhodobého klimatického jevu, který současné systémy nemusí plně zvládnout, a který navíc může vést ke změně potřeb (poptávky) na vodu za současného snižování zásob vody. V rámci Národního klimatického programu byly připraveny scénáře klimatické změny a odhady vlivů na zemědělství, lidské zdraví, vodní a lesní hospodářství v České republice. Usnesením vlády č. 187 ze dne 3. března 2004 byl schválen Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v České republice, který mj. klade důraz na nezbytnost rozpracování a zavádění vhodných adaptačních opatření v příslušných sektorech včetně sektoru vodního hospodářství.

Předpokládané změny odtokového režimu a hydrologické bilance nenastanou naráz a nebudou se opakovat každý rok, avšak roste pravděpodobnost výskytu několikaletých podnormálních období, která by znamenala nezbytné a náhlé zásadní změny v hospodaření s vodou. Skutečný budoucí vývoj odtoku je nejistý, adaptační opatření ve smyslu úpravy stávajícího stavu hospodaření s vodou je proto třeba započít co nejdříve a postupně je upravovat v souladu se změnou přírodních podmínek a hydrologické bilance tak, aby byly minimalizovány náhlé negativní dopady hospodaření s vodou na ekonomiku i kvalitu života obyvatel.

Realizace adaptačních strategií bude mít smysl i bez vazby na změnu klimatu. Současná variabilita klimatu, včetně extrémních projevů počasí obvykle způsobuje značné škody. Větší snaha o adaptaci těmto jevům může s ohledem na přijetí principu předběžné opatrnosti přinést zmenšení rozsahu těchto škod v krátkodobém časovém horizontu, bez ohledu na změny klimatu z dlouhodobého hlediska.

Vhodným přizpůsobením lze minimalizovat rizika zranitelnosti relevantních sektorů a minimalizovat náklady způsobené negativními vlivy změny klimatu a naopak maximalizovat pozitivní přínosy této změny. Povodí s akumulací prostoru ve formě zásob podzemní vody nebo přírodních či umělých akumulací povrchových vod a povodí s příznivou krajinnou strukturou jsou vůči dopadům změny klimatu odolnější.

Problematika vodní eroze

V současné době je přirozená míra vodní eroze překračována jako výsledek vysokého podílu zornění a scelování pozemků v morfologických podmínkách České republiky a dále nevhodným systémem zemědělského hospodaření na nich. Přes 50 % rozlohy orné půdy a 5 – 10 % lesní půdy ohrožuje nadměrná vodní eroze. Nejvíce jsou ohroženy zemědělské oblasti Moravy v hlavním povodí Moravy a lesní půdy na flyšovém podloží Moravskoslezských Beskyd v hlavním povodí Odry. Vedle poškození produkční schopnosti půd a negativní vliv na jakost vody je největším problémem zanášení vodních toků a nádrží splaveninami.

Pro ochranu před nadměrnou plošnou vodní erozí je nutno propojit řešení typu organizačního, agrotechnického a technického, které se vzájemně doplňují. Jejich kombinace umožňuje jak respektování požadavků zemědělské výroby, tak i potřebnou ochranu pozemků.

Opatření na snižování nadměrné eroze půd jsou jedním z doplňujících a následně podmiňujících kroků k nápravě, usměrnění a následného vyvážení vodního režimu v zemědělsky využívané krajině. Revitalizační efekt protierozních opatření se stává přínosem vždy, když s jejich pomocí je umožněno i zvýšení vodní retence v krajině, resp. pokud dojde k přerušení linií soustředěného odtoku a zadržení vody. Je nutné, aby protierozní opatření splňovala požadavek na dostatečnou účinnost spolu s pozitivním účinkem na vodní režim území i estetické a ekologické působení v krajině.

K tomu bude přispívat i územní plánování, jehož jedním z trvalých cílů je chránit krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a s ohledem na to určovat podmínky využití území a ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků. Mezi úkoly územního plánování náleží mimo jiné „vytvářet v území podmínky pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků, a to přírodě blízkým způsobem“ podle §19 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

C.3. Plnění požadavků na vodohospodářské služby

Za vodohospodářskou službu se považují, v souladu s čl. 2 odstavec 38 směrnice 2000/60/ES veškeré činnosti, které zajišťují pro domácnosti, veřejné instituce nebo jakoukoliv hospodářskou činnost:

- a) odběr, vzdouvání, akumulace, jímání, úpravu a rozvod povrchových nebo podzemních vod,
- b) odvádění a čištění odpadních vod s následným vypouštěním do povrchových vod.

V souladu s přípravnými pracemi na plánech oblastí povodí se za poskytovatele vodohospodářských služeb považují v podmínkách České republiky:

- vlastníci, resp. provozovatelé vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu (ve smyslu zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „zákon o vodovodech a kanalizacích“),
- správci povodí a správci vodních toků (ve smyslu vodního zákona).

Mezi příjemce vodohospodářských služeb patří široké spektrum odběratelů vody, kteří za poskytované služby platí. Finanční toky mezi poskytovateli a příjemci vodohospodářských služeb jsou podloženy ustanoveními vodního zákona a zákona o vodovodech a kanalizacích.

Vlastníci a provozovatelé vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu poskytují v sektoru zásobování pitnou vodou, odvádění a čištění odpadních vod služby ve veřejném zájmu, a to v prostředí přirozeného monopolu. Dlouhodobé zajištění veřejných zájmů je odůvodněno zejména potřebami:

- životní a sociální úrovně i kvalitního života a zdraví obyvatel,
- hospodářského a územního rozvoje měst a obcí,
- zdravého životního prostředí,

- hospodářského rozvoje v průmyslu a dalších sektorech,
- řešení potenciálních krizových situací.

Správci povodí i správci vodních toků poskytují vodohospodářské služby ve veřejném zájmu rovněž v prostředí přirozeného monopolu. Dlouhodobé zajištění veřejných zájmů je odůvodněno zejména potřebami:

- péče o životní prostředí, resp. přírodní prostředí vodních toků,
- péče o stav povrchových a podzemních vod,
- vytváření podmínek umožňujících oprávněná nakládání s vodami ve smyslu Hlavy II vodního zákona (odběry vody, vzdouvání, akumulace a jímání vody aj.),
- spolupráce při zneškodňování havárií na vodních tocích,
- zabezpečování podmínek správy a provozu vodních toků a vodních děl.

Na ochranu veřejných zájmů a s ohledem na charakter uvedených vodohospodářských služeb, poskytovaných v prostředí přirozeného monopolu, bude i nadále stát uplatňovat systémy regulačních nástrojů založené v následujících relevantních právních předpisech, viz tabulka č. 11. Při zajišťování vodohospodářských služeb je nutné zohledňovat také další užívání vod, která nevyžadují povolení k nakládání s vodami, zejména užívání vod k plavbě.

Tabulka č. 11 Regulační nástroje pro vodohospodářské služby

Zákon	Hlavní okruhy předmětu regulace	Odpovědnost za regulaci
Zákon o vodovodech a kanalizacích	Kvalita, spolehlivost a podmínky poskytování vodohospodářských služeb v oboru VaK	Obce, státní správa
	Jakost surové vody k úpravě na pitnou vodu	Státní správa
	Obnova a rozvoj vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu	Obce, vlastník infrastruktury, státní správa
	Koncepce vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu	Kraje, státní správa
	Oprávnění k provozování	Státní správa
	Vodné a stočné	Státní správa
Zákon o cenách	Cena pro vodné a stočné	Státní správa, částečně obce
	Cena za odběr povrchové vody	Státní správa
Zákon o ochraně veřejného zdraví	Jakost pitné vody Jakost vod pro koupání	Státní správa
Zákon o ochraně hospodářské soutěže	Ochrana tržního prostředí vodohospodářských služeb	Státní správa
Vodní zákon	Podmínky pro odběry povrchových a podzemních vod a vypouštění odpadních vod	Státní správa
	Poplatky za odebrané množství podzemních vod a za vypouštění odpadních vod	Státní správa
	Podmínky správy a provozu vodních toků a vodních děl	Státní správa
	Podmínky pro vzdouvání a akumulaci vod	Státní správa
	Povolování staveb vodních děl	Státní správa
	Koncepce a programy opatření v oblastech povodí	Státní správa, kraje
Zákon o ochraně přírody a krajiny	Podmínky ochrany přírodního prostředí vodních toků a vodních děl souvisejících s vodními toky	Státní správa

Těžiště úlohy státu je v kvalitním institucionálním zajištění, kvalitní legislativě a podpoře žádoucích tendencí dalšího vývoje vodohospodářských služeb. Základním principem je aktivní politika podpory rozvoje vodohospodářských služeb, a též uplatňování zákonných regulačních nástrojů včetně případných sankčních postihů při neplnění zákonných povinností.

D. PROGRAMY OPATŘENÍ A ČASOVÉ PLÁNY K DOSAŽENÍ RÁMCOVÝCH CÍLŮ, VYTČENÝCH ZÁSAD A PRINCIPŮ PRO ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY, PŘÍPADNĚ PRO JEDNOTLIVÁ HLAVNÍ POVODÍ

Programy opatření k dosažení rámcových cílů, vytčených zásad a principů jsou rovněž strukturovány na okruhy veřejných zájmů:

- ochrana vod jako složky životního prostředí,
- ochrana před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod,
- plnění požadavků na vodohospodářské služby.

V souladu s přílohou č. 1 k vyhlášce č. 142/2005 Sb., o plánování v oblasti vod, člení se programy opatření v každém okruhu veřejných zájmů na:

- návrhy ekonomických nástrojů a opatření,
- zásadní opatření doplňující vodohospodářskou infrastrukturu,
- návrhy případných legislativních úprav včetně návrhů na doplnění technických předpisů,
- návrhy správných postupů,
- opatření k podpoře šetrného užívání vodních zdrojů a technologií nezatěžujících vodní prostředí,
- podněty k zaměření výzkumu a vývoje a rozvíjení mezinárodní spolupráce,
- informační nástroje pro komunikaci s veřejností a návrhy vzdělávacích a demonstračních projektů.

Tyto typy opatření se musí vzájemně doplňovat, aby byly dosaženy vytčené cíle. V případech, že je cíle možno dosáhnout alternativami opatření, je nutné vyváženě posoudit dopady jednotlivých alternativ a jejich kombinací na základní ekosystémy, na obyvatele, ekonomickou náročnost (včetně nároků na kompenzace) a zvolit vhodnou udržitelnou variantu opatření, případně jejich kombinace.

Pro období platnosti tohoto Plánu hlavních povodí České republiky se nepředpokládá změna platnosti současných ekonomických nástrojů, jak jsou uvedeny v § 88, 89, 100 a 101 vodního zákona a § 20 zákona o vodovodech a kanalizacích.

Pro zajištění realizace programů opatření podle plánů oblastí povodí bude nutné zajistit krajům odpovídající finanční zdroje, účelově vázané na kofinancování, případně realizaci schválených opatření.

Tato kapitola zahrnuje také požadovaný „Časový plán realizace opatření“ podle přílohy č. 1 k vyhlášce č. 142/2005 Sb., o plánování v oblasti vod. Pro jednotlivá opatření jsou stanoveny termíny plnění tak, aby byla zajištěna jejich realizace ve čtyřech hlavních časových úrovních:

- nejpozději do roku 2010,
- do roku 2012,
- do roku 2015,
- dlouhodobý horizont.

Pokud není program opatření takto časově vymezen, předpokládá se, že bude plněn a sledován průběžně, a jedná se tudíž o stálý, resp. trvalý úkol.

D.1. Rámcové programy opatření k naplnění cílů ochrany vod jako složky životního prostředí

Pro naplnění rámcových cílů v oblasti ochrany vod jako složky životního prostředí stanoví Plán hlavních povodí České republiky pro období do roku 2012 následující priority programů opatření:

- snížení emisí znečišťujících látek z bodových zdrojů znečištění na úroveň požadavků národních právních předpisů,
- splnění požadavků na čištění městských odpadních vod vyplývajících z Přístupových dohod s Evropským společenstvím do 31. prosince 2010,
- snížení znečištění z plošných a difúzních zdrojů znečištění, sanace starých ekologických zátěží a starých skládek s významným vlivem na stav vod,
- dosažení požadovaných imisních standardů ve vodních tocích,
- prověření úrovně a případné zvýšení územní ochrany vodních zdrojů, zejména v oblastech přirozené akumulace vod,
- posílení zabezpečení vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti vodních zdrojů,
- dosažení udržitelného a vyváženého užívání vodních zdrojů,
- zvýšení ochrany ekologické stability krajiny,
- revitalizace vodních a na vodu vázaných biotopů,
- vytvoření podmínek pro ekologicky orientovanou péči o vodní toky a jejich nivy.

D.1.1 Návrhy ekonomických nástrojů a opatření

- Upravit systém poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových z hlediska jejich jakosti, případně i množství, se zohledněním věcných priorit ochrany vod v České republice ve smyslu zvýšení tlaku na snižování vypouštění nutrientů, bakteriálního znečištění, znečištění specifickými organickými látkami a těžkými kovy. Při tom použít valorizace sazeb, změny limitů zpoplatnění, aktualizaci ukazatelů zpoplatněného znečištění apod.
- K zabezpečení finančních zdrojů pro naplnění cílů v oblasti investic doplňujících vodohospodářskou infrastrukturu bude pro období platnosti tohoto Plánu hlavních povodí České republiky nezbytné využívat subvencí z veřejných rozpočtů a tím posílit aktivní politiku státu k prosazování realizace potřebných akcí u investorů. K tomu využívat národních programů finančních podpor, finanční zdroje z fondů Evropské unie v rámci Operačního programu Životní prostředí i finanční zdroje Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.
- Posílit existující ekonomické nástroje podporující opatření v programech pro optimalizaci vodního režimu krajiny a snižování negativních dopadů zemědělského, lesního a rybářského hospodaření na vodu jako složku životního prostředí a vodní ekosystémy.
- Uplatňovat dotační tituly zahrnuté v Programu rozvoje venkova České republiky, například opatření odvozená z realizace pozemkových úprav, udržitelného využívání zemědělské a lesní půdy (především zatravňování podél vodních toků, zalesňování, snižování negativních důsledků vodní eroze apod.), opatření zajišťující požadavky na hospodaření ve zranitelných oblastech, postupů hospodaření šetrných k životnímu prostředí a opatření odvozená z realizace drobných vodohospodářských staveb v obcích do 2 000 EO (kanalizace a čistírny odpadních vod).

- Uplatňovat dotační tituly zahrnuté v Operačním programu Životní prostředí, prioritní ose 6, k optimalizaci vodního režimu krajiny.
- Zachovat jako národní dotační tituly krajinnotvorné programy Ministerstva životního prostředí (Program revitalizace říčních systémů a Program péče o krajinu) jako významné doplňkové nástroje vedle Operačního programu Životní prostředí, sloužící pro obnovu stability vodního režimu krajiny.
- Zachovat jako národní dotační titul program Ministerstva zemědělství na podporu výstavby a obnovy kanalizací a čistíren odpadních vod jako významný doplňkový nástroj vedle Operačního programu Životní prostředí, sloužící ke zlepšování kvality vypouštěných odpadních vod a zlepšování zásobování pitnou vodou.
- V návaznosti na současné právní předpisy, řešit podpory subjektů hospodařících na zemědělské půdě tak, aby byla zvýšena jejich motivace ve směru k ochraně vod a půdy.

D.1.2 Opatření doplňující vodohospodářskou infrastrukturu

- Do konce r. 2010 zabezpečit výstavbu chybějících městských čistíren odpadních vod a kanalizačních systémů, obnovu čistíren odpadních vod a zlepšení technologií čištění odpadních vod v aglomeracích o velikosti nad 2 000 EO. Opatření představuje dobudování kanalizačních systémů a výstavbu nových, případně obnovu nebo intenzifikaci stávajících čistíren odpadních vod v aglomeracích uvedených v aktualizovaném Konkrétním seznamu aglomerací České republiky určených do různých prozatímních kategorií přechodných období projednaném vládou v rámci materiálu Aktualizace strategie financování implementace směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod. Předpokládá se používání technologicky pokročilých a úsporných řešení konkrétních akcí.
- Zabezpečit přiměřené čištění odpadních vod v obcích o velikosti do 2 000 EO, kde existuje zkolaudovaná a funkční kanalizace pro veřejnou potřebu a tam, kde je to účelné z hlediska ochrany vod nebo jiných zájmů ochrany životního prostředí. V souladu s požadavky směrnice 2000/60/ES je třeba prioritně řešit požadavky na zabezpečení jakosti vodních zdrojů a na ochranu vod a na vodu vázaných ekosystémů v chráněných územích.
- Urychlit obnovu poruchových a zastaralých kanalizačních sítí a snížit tak nekontrolovatelné znečišťování podzemních vod v důsledku úniků odváděných odpadních vod. V plánech rozvoje vodovodů a kanalizací identifikovat potřebu obnovy poruchových a zastaralých kanalizačních sítí a snížit tak rizika nekontrolovaného znečišťování podzemních vod v důsledku úniku odváděných odpadních vod. Po dohodě pořizovatelů plánů oblastí povodí s vlastníky infrastruktury zpracovat časové plány přípravy a postupné realizace relevantních opatření. Přitom předpokládat rámec finančních podpůrných zdrojů dle části E, zejména prostředků Operačního programu Životní prostředí. Při výběru projektů vycházet zejména z analýzy efektivity záměrů projektů přijatých k financování s podporou Operačního programu Životní prostředí a též s využitím Plánů rozvoje vodovodů a kanalizací pro území krajů.
- Snižovat množství srážkových vod odváděných kanalizací a zlepšit podmínky pro jejich přímé vsakování do půdního prostředí.
- V plánech oblastí povodí identifikovat zařízení určená k čištění nebo zneškodňování odpadních vod a kanalizační systémy z průmyslových zdrojů znečištění, které představují rizika z hlediska zajištění požadavků národních právních předpisů, a pro vybraná průmyslová odvětví i požadavků směrnice 91/271/EHS. Do r. 2010 pak prověřit potřebu obnovy a intenzifikace stávajících zařízení určených k čištění nebo zneškodňování odpadních vod v průmyslových podnicích tak, aby byla zajištěna potřebná úroveň jakosti vypouštěných odpadních vod a připravit relevantní opatření.

- Urychlit odstraňování starých ekologických zátěží, které mají negativní vliv na vodní prostředí nebo ho ohrožují. V návaznosti na současné právní úpravy je nutné zajistit finanční zabezpečení potřebných akcí, zejména s využitím Operačního programu Životní prostředí.
- Zlepšovat morfologický, ekologický a estetický stav vodních toků, včetně břehových struktur přírodě blízkými opatřeními i jejich migrační průchodnost pro ryby a vodní živočichy. V plánech oblastí povodí identifikovat projekty ke zlepšení morfologického a ekologického stavu vodních toků, včetně břehových struktur, ke zlepšení migrační průchodnosti vodních toků pro ryby a další vodní živočichy a dále podporující tvorbu přirozených rybích společenstev. Při výběru prioritních projektů vycházet z hodnocení jejich účinků a efektivnosti na podkladě seznamů opatření dohodnutých mezi Agenturou ochrany přírody a krajiny s příslušnými správci vodních toků a dále z Akčního plánu stavby rybích přechodů. Přitom předpokládat rámec finančních podpůrných zdrojů, zejména prostředků Operačního programu Životní prostředí.
- Na základě vyhodnocení efektivnosti, funkčnosti a odolnosti stávajících vodních děl a jejich účinků (především jezů a jiných příčných překážek) podávat případné návrhy na zahájení řízení o jejich úpravě nebo odstranění (pokud neplní svoji funkci), které by umožnily zlepšení morfologických a ekologických charakteristik vodních toků.
- V dlouhodobém horizontu zabezpečovat odstraňování sedimentů z vodních nádrží a jezových zdrží s respektováním vhodných ročních období a dalších nezbytných podmínek pro tyto činnosti z hlediska ochrany přírody.
- Do programů opatření v rámci plánu oblastí povodí zahrnout relevantní opatření ve prospěch ochrany vod a na vodu vázaných ekosystémů, týkající se hospodaření na zemědělské a lesní půdě (odvozených z dodržování zásad „dobrého zemědělského a environmentálního stavu“ a dále opatření v oblasti zlepšení kvality života ve venkovských oblastech. Tato opatření budou vycházet z uplatňování dotačních titulů zahrnutých v Programu rozvoje venkova na období 2007 až 2013.

D.1.3 Návrhy legislativních úprav a návrhy na doplnění technických předpisů

- V roce 2007 novelizovat nařízení vlády č. 61/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech a vytvořit metodické postupy k jeho aplikaci.
- Do konce roku 2007 novelizovat nařízení vlády č. 71/2003 Sb., o stanovení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů a o zjišťování a hodnocení stavu jakosti těchto vod, ve znění nařízení vlády č. 169/2006 Sb., za účelem aktualizace a úpravy vymezení těchto vod.
- Do konce roku 2007 provést kontrolu a ve spolupráci s Českým normalizačním institutem připravit časový plán převzetí všech norem mezinárodních (ISO) a evropských (EN) zmiňovaných implementovanými směrnici ES, příp. EHS v oblasti jakosti vod do soustavy českých technických norem (ČSN), s prioritou řešení technických předpisů v oblasti vypouštění srážkových vod, zejména z jednotných kanalizačních systémů.
- Do konce roku 2007 prověřit odvětvové technické normy (TNV) v oblasti jakosti vod a posoudit možnost jejich transformace do českých technických norem (ČSN).
- Do 24. března 2008 transponovat novou směrnici 2006/7/ES o řízení jakosti vody ke koupání a o zrušení směrnice 76/160/EHS.
- Do poloviny roku 2008, na základě vyhodnocení účinnosti a efektivnosti uplatňování některých ustanovení a institutů vodního zákona, připravit jeho novelu, která nabude účinnosti v r. 2009. Sledovat zejména tyto podněty:

- ověřit účinnost institutu chráněných oblastí přirozené akumulace vod (dosud vyhlášených nařízeními vlády č. 40/1978 Sb., č. 10/1979 Sb. a č. 85/1981 Sb.) v oblasti zpřísnění ochrany zejména množství a jakosti podzemních vod,
 - zavést institut registru chráněných území podle směrnice 2000/60/ES,
 - minimalizovat množství a druhy produkovaného znečištění (provozní používání bezfosfátových pracích prostředků vhodných mycích a čistících prostředků, separovaný sběr nepoužitých léků a použitých tuků apod.),
 - snížit mikrobiální znečištění vypouštěného z komunálních bodových zdrojů znečištění hygienizací odtoků z čistíren odpadních vod do povrchových vod určených k odběru vody pro úpravu na vodu pitnou a dále do vod určených ke koupání,
 - upravit systém poplatků za vypouštění odpadních vod do vod povrchových z hlediska jejich jakosti, případně i množství, se zohledněním věcných priorit ochrany vod,
 - upravit podmínky pro rybářské hospodaření na rybnících z hlediska ovlivňování jakosti vod ve vodních tocích,
 - snížit znečištění vodních toků při přímém vypouštění srážkových vod z městských a průmyslových kanalizací, zejména z jednotných kanalizací zavedením povinnosti oddělené likvidace srážkových a odpadních vod,
 - upravit vypouštění odpadních vod do vod povrchových bez povolení vodoprávního úřadu u malých zdrojů (např. domovní čistírny apod.), je-li instalováno zařízení s dostatečnou a prokazatelnou účinností,
 - specifikovat povinnosti a oprávnění správy vodních toků, vlastníků pozemků na nichž se nacházejí koryta vodních toků a vlastníků vodních děl, s ohledem na zachování, ochranu a obnovu přirozené morfologie a ekologických parametrů vodních toků s diferenciací rozdílných přístupů pro přirozená koryta vodních toků a pro upravená koryta vodních toků stavbami,
 - zavést institut „správy podzemních vod“ jako další působnost správců povodí,
 - upravit kompetenci správců povodí jako dotčených orgánů ve vodoprávních řízeních o povolení odběru povrchových a podzemních vod,
 - zavést vedle institutu vodních děl také institut „vodohospodářských opatření“, která nejsou stavbami, ale jsou obdobná terénním úpravám podle stavebního zákona.
- Do konce roku 2007 legislativně dořešit využití a aplikaci kalů a sedimentů v návaznosti na zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů a na výstupy realizačního projektu pro kontaminované zeminy a sedimenty.
 - Do 16. ledna 2009 transponovat směrnici o ochraně podzemních vod před znečištěním a zhoršováním stavu č. 2006/118/ES.
 - Do konce roku 2009 doplnit konkrétní podmínky do opatření II.1.2. Platby v rámci oblastí NATURA 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES v rámci Programu rozvoje venkova k financování opatření od roku 2010 a následně připravit pro toto opatření nařízení vlády.
 - Do konce roku 2009 vyhodnotit účinnost a efektivnost uplatňování ustanovení lesního zákona a sledovat zejména podněty na změny v oblasti vymezování hydrologicky citlivých lesních území a návazně cílené podpory způsobů hospodaření.

V dlouhodobém horizontu sledovat:

- snížení velikosti čistíren odpadních vod, na kterých je povinnost aplikovat technologie k cílenému odstraňování nutrientů,

- zavedení objektivního sledování nakládání s hnojivy a prostředky na ochranu rostlin v zemědělství kontrolou jakosti bezprostředně dotčených povrchových a podzemních vod a zavedení tomu odpovídajících ekonomických nástrojů.

D.1.4 Návrhy správných postupů

- Pro jednotlivé projekty v aglomeracích nad 2 000 EO uvedených v aktuálním seznamu projednaném vládou v rámci „Aktualizace strategie financování implementace směrnice Rady“ i pro relevantní konkrétní projekty v aglomeracích do 2 000 EO, kde existuje zkolaudovaná a funkční kanalizace pro veřejnou potřebu, zpracovat v plánech oblastí povodí časové plány realizace v roce 2008 nedokončených staveb, včetně způsobu financování. Přitom sledovat dodržení termínu 31. prosince 2010, kterým bude splněn požadavek Evropské unie na čištění městských odpadních vod v souladu s Přístupovou dohodou České republiky s Evropským společenstvím.
- Od roku 2007 provozovat nový systém sledování a zjišťování stavu vod tak, aby byly postiženy všechny významné antropogenní vlivy jak z pohledu chemického, tak i ekologického stavu vod vč. monitoringu hydromorfologických podmínek, se zajištěním potřebných podkladů pro hodnocení stavu vodních útvarů a pro návrhy plánů oblastí povodí a se zajištěním údajů k vyhodnocení efektivnosti realizace programů opatření. V souvislosti s tím zavést systémy hodnocení stavu vod a vodních útvarů.
- Návazně na přijetí novely nařízení vlády č. 61/2003 Sb. vytvořit metodické postupy pro zavedení a uplatňování kombinovaného způsobu stanovení emisních limitů pro vypouštění odpadních vod, které budou využitelné pro výkon státní správy na úseku nakládání s vodami,
- Usilovat o dokončení stanovování ochranných pásem k ochraně vydatnosti, jakosti a zdravotní nezávadnosti využívaných významných vodních zdrojů.
- Dbát na dodržování povoleného nakládání s vodami a dodržování minimálních průtoků při různých způsobech hospodaření s vodami.
- Používat nejlepší dostupné techniky ve výrobě a nejlepší dostupné technologie v oblasti zneškodňování odpadních vod, které budou v rámci stanovování emisních limitů kombinovaným způsobem zatím nejvyšším možným emisním standardem pro bodové zdroje znečištění.
- Zajistit dodržování zásad „dobrého zemědělského a environmentálního stavu“ a standardů cross compliance zaměřených na ochranu vod a na vodu vázaných ekosystémů, zejména v chráněných území podle požadavků směrnice 2000/60/ES.
- Uplatňovat protierozní opatření v rámci komplexních pozemkových úprav.
- Omezovat příznivé podmínky pro eutrofizaci vodních toků a vodních nádrží ke snížení sezónního zhoršování jakosti vody.
- Hledat způsoby, jak předcházet možnému havarijnímu znečištění vod, a to i pro případy výskytu povodní a sucha.
- Zkvalitnit péči o vodní zdroje, zejména zdokonalením relevantních institutů a nástrojů k zabezpečení efektivního a trvalého využívání vodních zdrojů se současnou ochranou a omezením nepříznivých dopadů na stav vodních ekosystémů.
- Dbát na správný výkon státní správy na úseku nakládání s vodami, včetně manipulačních a jímacích řádů s ohledem na zajištění dlouhodobého dobrého stavu vodních útvarů a přiměřeného posílení aspektů ochrany před povodněmi.
- Aktivní politikou státu prosazovat realizaci potřebných technických opatření u jejich investorů.
- vést aktuální registr chráněných území podle požadavků směrnice 2000/60/ES.

- Podporovat ochranu a revitalizaci vodních a na vodu vázaných ekosystémů tak, aby bylo dosaženo dobrého ekologického stavu se zdravou četností druhů a přirozené druhové diverzity, včetně zhodnocení důležitosti biotopických prvků pro ekologii vody a návrhu opatření přírodě blízkých pro jejich zlepšení.
- Obnovovat vazby vodních toků a jejich niv.
- Obnovovat a chránit skladbu a členitost koryt vodních toků odpovídající přírodním podmínkám a ponechat ve vhodných úsecích vodních toků prostor k přirozenému morfologickému vývoji.
- Minimalizovat narušování morfologie a ekologických parametrů vodních toků při stavební činnosti a jejich údržbě.

D.1.5 Opatření k podpoře šetrného užívání vodních zdrojů a technologií nezátěžujících vodní prostředí

- Zavádět nízkoodpadové výrobní technologie v průmyslových podnicích a opětovně využívat vyčištěné odpadní vody ve výrobě, aplikovat pokrokové technologie pro předčištění a čištění průmyslových odpadních vod s ohledem na odstranění nebezpečných látek v odpadních vodách a rozpuštěných anorganických solí. Opatření představuje zavádění nejlepších dostupných technik do výrobních procesů s cílem co největšího snížení negativního působení výrobních procesů na vodní prostředí, výrazně eliminovat nebezpečné látky v odpadních vodách účinnými technologiemi (membránové procesy, výměna iontů). Vytvořit předpoklady pro systémové řešení tohoto problému, včetně umožnění využití podpurných zdrojů Evropské unie v rámci příslušných programů v oblasti podpory podnikání.
- Za účelem omezení acidifikace vod snižovat plynné emise síry a dusíku a dále usilovat o postupnou změnu struktury lesních porostů. Opatření představuje zajistit programová, normativní, ekonomická, organizační, institucionální a informační nástroje pro omezení acidifikace vod a jejich negativních následků. Dále se jedná o diferenciaci struktury a textury lesních porostů a zlepšování druhové a věkové skladby lesa směrem k přirozené druhové a věkové skladbě lesa. Současně je nutné realizovat aktualizovaný Integrovaný národní program snižování emisí České republiky, v rámci kterého mají být dosaženy emisní stropy pro řadu látek, včetně oxidu siřičitého a oxidů dusíku.

D.1.6 Podněty k zaměření výzkumu a vývoje a rozvíjení mezinárodní spolupráce

V oblasti výzkumu:

- Do r. 2010 prověřit potřebu obnovy a intenzifikace zařízení na likvidaci odpadních vod v průmyslu z hlediska zajištění požadavků národních právních předpisů, a pro vybraná průmyslová odvětví i požadavků směrnice Rady 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod. Opatření představuje zmapování stavu a potřeb obnovy nebo rekonstrukcí těchto zařízení v průmyslových podnicích tak, aby byla zajištěna potřebná úroveň jakosti vypouštěných odpadních vod.
- Prověřit potřebu snižování zatížení povrchových vod nitráty s ohledem na analýzu nákladů a užitků.
- Prověřit metody snižování důsledků eutrofizace povrchových vod (nadměrného květu sinic apod.).

V oblasti mezinárodní spolupráce:

- Podporovat společné programy měření a hodnocení jakosti a množství vod, sedimentů, živých litorálních společenstev.
- Uplatňovat koordinovaná preventivní opatření ke zvládnutí mimořádného znečištění, zejména toho, které by mohlo překročit hranice státu.
- Provozovat jednotný poplachový a varovný systém pro případ mimořádného znečištění a tento aktualizovat podle potřeby.
- Společně analyzovat hydrologická data a využívat je pro vypracování vodní bilance.
- Stanovit priority na mezinárodní úrovni a koordinovat opatření přijatá i plánovaná na národní i mezinárodní úrovni za účelem snížení znečištění přenášeného přes hranice a zajištění trvale udržitelného užívání vodních zdrojů pro potřeby obcí, průmyslu a zemědělství, uchování ekosystémů a dalších požadavků.
- Navrhnout koordinované programy opatření pro snížení množství vstupu škodlivých látek do vodního prostředí, časové plány a odhady nákladů v plánech mezinárodních oblastí povodí.
- Prostřednictvím mezinárodních komisí pro ochranu vod v povodí Labe, Odry a Dunaje zajistit informování veřejnosti o navrhovaných opatření s přeshraničním vlivem.
- Podporovat koordinované provádění vědeckých a výzkumných aktivit v oblasti ochrany vod a umožnit vzájemnou výměnu poznatků a zkušeností na multilaterální i bilaterální úrovni.
- Aktivně spolupracovat na přípravě plánů mezinárodních oblastí povodí Labe, Dunaje a Odry a připravit jejich národní části v souladu s plněním směrnice 2000/60/ES.
- Aktivně spolupracovat na přípravě programů monitoringu v mezinárodních oblastech povodí Labe, Dunaje a Odry v souladu s plněním směrnice 2000/60/ES,
- Podporovat aktivity v rámci Úmluvy o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer, Protokolu o vodě a zdraví, mezinárodních komisí na ochranu Labe, Odry a Dunaje a dalších relevantních smluvních závazků České republiky.

D.1.7 Informační nástroje pro komunikaci s veřejností a návrhy vzdělávacích a demonstračních projektů

- Podporovat zvyšování povědomí veřejnosti o všech aspektech problematiky ochrany vody jako složky životního prostředí a její důležitosti; k tomu využívat všechny možnosti komunikačních nástrojů a všechny vhodné příležitosti (konference, semináře apod.).
- Pro informaci veřejnosti o problematice ochrany vody využít procesu projednávání plánů oblastí povodí a plánů mezinárodních oblastí povodí.
- Podporovat zřizování informačních center u příslušných odborných institucí, informační systémy, internetové portály a mapové služby.

D.2. Rámcové programy opatření k ochraně před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod

Předpokladem dalších navržených opatření je realizace adaptačních opatření Národního programu na zmírňování dopadů změny klimatu v České republice, zejména ve vztahu k:

- zvětšení retenční (akumulační) schopnosti krajiny a snížení nadměrné eroze z plošného odtoku vody,
- minimalizaci znečišťování vodních toků (zamezování znehodnocení vody kontaminacemi),
- zvýšení bezpečnosti vodních děl proti přelítí (zvětšení kapacity bezpečnostního přelivu),
- zvětšení velikosti ovladatelného retenčního prostoru,
- zvýšení efektivnosti řízení vodních děl v nestacionárních podmínkách,
- vyšší flexibilitě a efektivnosti řízení vodohospodářských soustav a integrovaného využívání vodních zdrojů,
- rozhodovacímu procesu za rizikových a neurčitých situací,
- racionalizaci hospodaření s vodou vč. snižování ztrát v rozvodech vody,
- nedostatečně chráněným urbanizovaným územím před povodněmi.

D.2.1 Ochrana před povodněmi

Opatření k dosažení rámcových cílů jsou navržena tak, aby principy žádoucího chování subjektů při různých lidských činnostech ve vztahu k povodňovému nebezpečí byly akceptovány v pravidlech chování všech těchto subjektů včetně vodohospodářů a státní správy. Současně jsou opatření navržena tak, aby vytvářela vhodné ekonomické motivační prostředí. Tím by měla být dosažena žádoucí změna postoje společnosti k riziku vyplývajícím z povodňového nebezpečí a vytvořeny lepší podmínky pro celospolečensky odpovídající reakci na toto riziko.

D.2.1.1 Návrh ekonomických nástrojů a opatření na podporu veřejných zájmů

- Od r. 2007 do r. 2012 využívat podpůrné finanční zdroje státu, fondů Evropské unie a krajů ve prospěch:
 - financování investiční výstavby prevence před povodněmi, a to se zaměřením na prioritní opatření, na která se odkazuje tento Plán hlavních povodí České republiky; k tomu zejména využívat zdroje Evropské unie z Operačního programu Životní prostředí, programu Podpora prevence před povodněmi II, Programu rozvoje venkova a krajinotvorných programů Ministerstva životního prostředí,
 - financování revitalizací vodního prostředí a projektů na obnovu a zvýšení retenční kapacity krajiny; k tomu zejména využívat zdroje Státního fondu životního prostředí, zdroje Evropské unie z Operačního programu Životní prostředí, Programu rozvoje venkova a krajinotvorných programů Ministerstva životního prostředí,
 - pořizování mapové dokumentace pro vyhodnocování a zvládání povodňových rizik z Operačního programu Životní prostředí,
 - pořizování relevantních studií (koncepční studie variant povodňové ochrany, revitalizační studie, studie odtokových poměrů a studie technických protipovodňových opatření, krajské koncepce povodňové ochrany, technicko-ekonomické analýzy, rizikové analýzy, apod.),
 - pozemkových úprav přírodě blízkým způsobem, tzn. v souladu se zájmy ochrany přírody a krajiny zejména s využitím podpůrných zdrojů programu Podpora prevence před povodněmi II a Programu rozvoje venkova,
 - opatření ve veřejném zájmu v lesním hospodářství (lesotechnické meliorace) a zemědělství s využitím podpůrných zdrojů Programu rozvoje venkova,

- financování územní a projektové přípravy relevantních staveb a přírodě blízkých opatření,
- výzkumu a vývoje.
- Zajistit mezirezortní koordinaci poskytování podpůrných finančních zdrojů.
- Do konce roku 2008 zpracovat návrh systému legislativních a ekonomických nástrojů ke snižování škod způsobovaných povodněmi a ke stanovení finanční spoluúčasti přímo chráněných subjektů, obcí, krajů a státu na investičních a provozních nákladech ochranných opatření. Zejména sledovat systém participace na investičních a provozních nákladech ochranných opatření před povodněmi, který zajímá jak přímo chráněné subjekty, tak obce, kraje a stát určenými podíly na financování opatření, a tím zlepšit efektivitu vynakládání prostředků na ochranu před povodněmi. Přitom uplatňovat požadavek úměrných finančních podílů ohrožených subjektů na nákladech ochranných opatření.
- V systémech podpory zemědělství vytvořit ekonomické pobídky pro možnost změny užívání zemědělsky obhospodařované půdy v záplavových územích (významných pro retenci povodňových odtoků) na trvalé travní porosty. K tomu využít Program rozvoje venkova – opatření II.1.2. Platby v rámci oblastí NATURA 2000 a Rámcové směrnice pro vodní politiku 2000/60/ES nebo opatření II.1.3. Platby na podporu agroenvironmentálních opatření.
- V systémech podpory lesního hospodářství a zemědělství vytvořit ekonomické pobídky pro udržování a dlouhodobé zvyšování obsahu humusu v půdě.
- Vytvořit systém pobídek stimulujících snížení existující urbanizace záplavových území, zejména aktivních zón a lokalit, kde jsou vysoké náklady na záchranné a zabezpečovací práce (např. ve formě nabídky stavebních pozemků mimo ohrožená území, příspěvků na odstranění staveb v ohroženém území, apod.).
- Řešit systém náhrady škod, k nimž může dojít při hospodaření v suchých nádržích (poldrech) a v územích určených k rozlivům povodní za povodňových situací.

D.2.1.2 Zásadní opatření doplňující vodohospodářskou infrastrukturu

- Do konce srpna 2007 v působnosti Ministerstva životního prostředí postupně zpracovávat koncepci přírodě blízkých protipovodňových opatření v jednotlivých vybraných povodích podle přílohy č. 2.
- Do konce roku 2007 v působnosti Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí, vymezit na podkladě koncepčních studií návrh konkrétních opatření v jednotlivých prioritních oblastech podle přílohy č. 2, která hradí ve smyslu § 86 odst. 1 vodního zákona stát. Tato opatření věcně zaměřit v souladu s cíli Operačního programu Životní prostředí na období 2007 až 2013, programu Rozvoje venkova na období 2007 až 2013 a II. etapy programu Ministerstva zemědělství Prevence před povodněmi na období 2007 až 2012. Po kladném posouzení je promítnout do plánů oblastí povodí, promítnout do územních plánů a zahájit jejich investorskou přípravu.
- Do konce března roku 2008 vymezit na úrovni správců povodí, správců vodních toků a Agentury ochrany přírody a krajiny ve spolupráci s krajskými úřady další prioritní opatření povodňové prevence s prokazatelným efektem snížení rizika z povodní. Tato opatření věcně zaměřit v souladu s cíli Operačního programu Životní prostředí na období 2007 až 2013, programu Rozvoje venkova na období 2007 až 2013 a II. etapy programu Ministerstva zemědělství Prevence před povodněmi na období 2007 až 2012. Tato opatření budou promítnuta do plánů oblastí povodí a následně zajišťována v investorské působnosti správců povodí a správců vodních toků a dále krajů a obcí. Zejména se bude jednat o:
 - opatření v krajině přírodě blízkým způsobem (přírozené rozlivy, suché nádrže, úpravy koryt vodních toků v zastavěných územích obcí),
 - opatření k optimalizaci vodního režimu krajiny, zvýšení její retenční schopnosti a k ochraně proti erozi (zejména revitalizace nevhodně upravených vodních toků,

nevhodných odvodnění a jiných zásahů negativně ovlivňujících vodní režim v krajině, snížení výskytu negativních vlivů vodní eroze, omezování negativních důsledků povrchového odtoku vody – zasakovací pásy a průlehy, obnova retenčních prostor),

- protipovodňová technická opatření s retencí (zřizování nových retenčních prostorů na vodních tocích, rekonstrukce a úpravy objektů vodních nádrží s retenčním účinkem pro zvýšení míry ochrany území, výstavba a rekonstrukce stavebních objektů v územích určených k rozlivům povodní),
- protipovodňová technická opatření podél vodních toků (zvýšení průtočné kapacity vodních toků /koryta a bezprostředního okolí/ v intravilánech měst a obcí a jejich stabilizace, výstavba a rekonstrukce ochranných hrází k lokální ochraně území, odlehčovacích koryt a štol, zvyšování průtočné kapacity jezů),
- zvyšování bezpečnosti vodních děl (rekonstrukce jezů, rekonstrukce výpustí a bezpečnostních přelivů a zvýšení jejich kapacity),
- hrazení bystřin v lesích (§ 35 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů).

Pro tato opatření povodňové prevence doložit v programech opatření plánů oblastí povodí též předpoklad časového plánu jejich přípravy a realizace.

- Do konce roku 2009 připravit koncepci realizace přírodně blízkých opatření pro zbývající území České republiky a zahájit jejich realizaci v rámci Operačního programu Životní prostředí na období 2007 až 2013.
- V období let 2007 až 2012 v působnosti správců vodních toků investorsky připravit a realizovat stavby navrhovatelů zahrnuté v Dokumentaci programu Podpora prevence před povodněmi II. Předpokladem pro přípravu a realizaci těchto staveb a jejich následné zařazení do programu opatření v plánech oblastí povodí je kladné posouzení studie proveditelnosti dle metody Ministerstva zemědělství.
- V období 2007 až 2013 dále rozvíjet, zdokonalovat a modernizovat vybavení informačních systémů předpovědní a hlášené Povodňové služby na státní, regionální a místní úrovni. K tomu využít možnosti podpor z Operačního programu Životní prostředí.

D.2.1.3 Návrhy legislativních úprav a doplnění technických předpisů

- Po přijetí směrnice ES o vyhodnocování a zvládnutí povodňových rizik ji transponovat do právních předpisů České republiky a zahájit její implementaci, zejména novelizovat vodní zákon a prováděcí předpisy k němu.
- Vyhodnotit praktické zkušenosti z aplikace obecně závazných právních předpisů a technických předpisů, zejména:

V působnosti vodního zákona (do poloviny roku 2008):

- Zvážit provázanost stupňů povodňové aktivity a jejich vyhlášení na kritéria vyhlášení krizových stavů podle zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, ve znění pozdějších předpisů.
- Zavést povinnost vlastníků vodních děl zpracovat a předložit ke schválení příslušnému vodoprávnímu úřadu manipulační řády pro vodní díla, která mají významný vliv na průběh povodňového odtoku a lze na nich manipulovat.
- Připravit návrh minimálního povinného obsahu dokumentace o vyhodnocení povodní.
- Stanovit povinnosti v oceňování a evidenci povodňových škod a jejich analýze ve vztahu k extrémnosti povodně.
- Zavést trvalé sledování statistického ukazatele o počtu obyvatel bydlících v území s vyšším než přijatelným rizikem povodňového nebezpečí. Ukazatel by sloužil jednak jako

stálá připomínka ohrožení povodněmi v příslušné obci, ale též jako indikátor zlepšování povodňové ochrany. Ukazatel může být i podkladem pro nastavení ekonomických stimulů pro snižování rizika z povodňového nebezpečí (daní, pobídek, určení podílů na spolufinancování apod.).

- Přesněji specifikovat minimální povinný obsah studií odtokových poměrů vodních toků jako dokumentů, ze kterých budou čerpány informace pro návrhy záplavových území, mapy povodňového nebezpečí a povodňových rizik jako podklad pro uplatnění regulativů v územně plánovací dokumentaci území ohrožených nebezpečí povodní a dále pro povolovací řízení staveb v těchto územích.
- Zajistit stanovení standardů ochrany před povodněmi, jako hodnoty přijatelné úrovně celkového rizika důsledků povodně. Do doby stanovení těchto standardů vycházet z hodnot doporučené úrovně ochrany podle pravděpodobnosti opakování povodňového nebezpečí, při zohlednění analýzy rizik, a to takto:
 - o historická centra měst, historická zástavba – Q_{100}
 - o souvislá zástavba, průmyslové areály – Q_{50}
 - o rozptýlená obytná a průmyslová zástavba a souvislá chatová zástavba – Q_{20}
 - o izolované objekty – individuální ochrana.
- Umožnit zjednodušení vyhlásování území určených k rozlivům povodní ve smyslu § 68 vodního zákona.
- Zlepšit podmínky pro získání pozemků k realizaci revitalizačních a technických opatření ve veřejném zájmu.
- Zjednodušit realizaci nezbytných oprav a běžné údržby vodních děl vzdouvajících vodu, které mohou způsobit zvláštní povodeň.

V oblasti územního plánování a stavebního řádu:

- Stanovit obecné požadavky na možnosti využití ploch a na stavby, které by mohly být umístěny do území ohroženého povodněmi, zejména z hlediska vlivu vody na stavby i vlivu stavby na odtok při povodních různého druhu.

V oblasti ochrany přírody a krajiny:

- Sjednotit terminologii užívanou ve vodním zákoně a v zákoně o ochraně přírody a krajiny, např. v pojmech vodní tok, koryto vodního toku, údolní niva, inundační území, záplavové území a docílit tím jednotného přístupu k nakládání s těmito prostory i naplnění cílů obou právních úprav.
- Zvýraznit specifické postavení údolních niv, tj. přírodními podmínkami vymezené části území, kde je žádoucí trvale upřednostňovat inundační funkci těchto prostorů v okolí vodních toků (limitování zástavby a jiných hospodářských aktivit, uplatňování nivního hospodaření apod.).
- Zavést nástroje pro zvyšování retenční schopnosti krajiny.

V oblasti ochrany zemědělského půdního fondu:

- V aktivních zónách záplavových území vyloučit změnu kultury na ornou půdu a podél vodních toků bezprostředně pod urbanizovaným územím i na les.

V oblasti lesního hospodářství

- Zařazovat lesy v záplavových územích do kategorie lesů zvláštního určení podle ustanovení lesního zákona včetně upřesnění pravidel skladování vytěžené dřevní hmoty a těžebních zbytků, odstraňování vývrátů a zlomů.

- Upřednostnit diferenciaci struktury a textury lesních porostů a zlepšování druhové skladby lesa, omezení holosečí, podporu přirozené obnovy lesních porostů.
- Posilovat nové přístupy k hrazení bystřin a strží přírodě blízkými způsoby a šetrnými postupy.

V oblasti krizového řízení a integrovaného záchranného systému:

- Řešit souběžně s úkoly vyplývajícími z usnesení vlády ze dne 21. září 2005 č. 1214 optimalizaci současného bezpečnostního systému České republiky.
- Doplnit povinnost krizových orgánů postupovat v souladu s povodňovými plány a konzultovat rozhodování o všech opatřeních za povodní, která mohou ovlivnit odtokové poměry v širším měřítku povodí, s příslušným správcem povodí a správcem vodního toku.
- Mezi povinnostmi operačních a informačních středisek integrovaného záchranného systému doplnit přebírání a předávání zpráv hlásné a předpovědní povodňové služby.

D.2.1.4 Návrhy správných postupů

- Do konce roku 2008 dokončit vymezení záplavových území podél významných vodních toků současně zastavěných území, na zastavitelných plochách podle územně plánovací dokumentace, případně podle potřeby v dalších územích za účelem určení rozsahu potenciálně ohrožených území a následně promítnout do plánů oblastí povodí. K tomu využít finančních podpor programu Podpora prevence před povodněmi II - podprogramu Podpora vymezení záplavových území a studií odtokových poměrů.
- Do konce roku 2008 dokončit 1. vydání Mapy záplavových území České republiky 1:10 000 a zabezpečit její zpřístupnění veřejnosti pro informace o povodňovém nebezpečí.
- Zahájit přípravu map povodňových rizik a plánů zvládnutí povodňových rizik.
- Do konce roku 2008 souběžně se zpracováním plánů oblastí povodí zajistit na úrovni krajů koncepci povodňové ochrany, ve kterých budou stanovena území, která vyžadují ochranu z hlediska významnosti, včetně standardů jejich ochrany a území, která mají být využita ke zmírnění povodní.
- Pro efektivní návrhy preventivních protipovodňových opatření hledat vhodnou kombinaci opatření v krajině zvyšující přirozenou akumulaci a retardaci vody v území a technických opatření ovlivňujících povodňové průtoky. Při návrhu protipovodňových opatření vycházet z koncepčních studií odtokových poměrů a studií protipovodňových opatření v ucelených povodích, zahrnujících analýzy faktorů ovlivňujících erozní a odtokové poměry s vytipováním ploch a pozemků, které jsou zdrojem eroze a povrchového odtoku a analýzy možných variant koncepcí řešení povodňové ochrany včetně analýzy nákladů a užitků a rizikové analýzy. K zajištění studií odtokových poměrů využívat finanční podpory z programu Podpora prevence před povodněmi II. podprogramu Podpora vymezení záplavových území a studií odtokových poměrů.
- Posilovat ekologickou stabilitu krajiny zejména vytvářením a obnovou krajinných prvků, budováním prvků územních systémů ekologické stability, optimalizací vodního režimu krajiny a zvyšováním stability lesních ekosystémů regenerací a zlepšením druhové a věkové skladby lesů.
- Optimalizovat vodní režim krajiny zvýšením retenční schopnosti krajiny a snižováním vzniku a dopadů povodňových situací opatřeními příznivými z hlediska ochrany přírody a krajiny, obnovou přirozeného vodního režimu krajiny a ochranou proti vodní erozi.
- V rámci ekologické stabilizace krajiny se v plánování opatření snažit o koordinovaný přístup ke krajině jako celku, tj. k zemědělskému i lesnímu fondu, včetně sídel.

- Využívat opatření pro zvýšení přirozené retence drobných vodních toků i jejich inundací a udržení vody v krajině.
- Uplatňovat navrhovaná opatření v rámci přípravy komplexních pozemkových úprav.
- Ve vazbě na prvky operativních opatření (předpovědní povodňová služba a hlásná služba, činnost integrovaného záchranného systému apod.) zpracovat návrh praktických provozních pravidel systémů ochrany před účinky povodní (přenosy informací, přenosy direktiv řízení, apod.).
- Provést celkovou revizi systému hlásné povodňové služby jako podklad pro aktualizaci Plánu hlavních povodí České republiky v roce 2012.
- Iniciovat proces, který povede k zajištění obecně vyšší úrovně povodňových plánů. Zejména se bude jednat o následující zásady pro aktualizace povodňových plánů:
 - zajistit promítnutí vztahů mezi stupni povodňové aktivity a opatřeními, která je nezbytné zabezpečit při vyhlášení těchto stupňů,
 - stanovit návaznost prováděných opatření na dosažené nebo předpokládané vodní stavy v určených hlásných nebo předpovědních profilech (i pro situace nad limit třetího stupně povodňové aktivity),
 - stanovit návaznosti limitních stavů pro vyhlášení stupňů povodňové aktivity (podle vodního zákona) a stavu nebezpečí nebo nouzového stavu způsobeného povodněmi (podle zákona o krizovém řízení),
 - zajistit operativnost aktualizace informací v povodňovém plánu a jejich dostupnost odpovědným subjektům a u vybraných informací i veřejnosti postupným využíváním digitální formy povodňových plánů,
 - vytvářet podmínky k tomu, aby obce, ve kterých protéká menší vodní tok, budovaly a udržovaly ze svých rozpočtových zdrojů automatické signální hlásiče pro varování obyvatelstva, a přitom umožnily institucím zajišťujícím činnost předpovědní a hlásné povodňové služby dálkový přístup k datům těchto stanic.
- Trvale zlepšovat systémy hydrologické předpovědi, jejich spolehlivost, vypovídací schopnost a prodlužovat dobu předpovědi. K tomu využívat plošných informací o srážkách ke zpřesnění srážko-odtokového modelování a zkvalitnění operativních předpovědi.
- Prohloubit spolupráci mezi Českým hydrometeorologickým ústavem a správcí povodí při tvorbě povodňových předpovědí, zejména na tocích ovlivněných provozem vodních děl. Pro významné vodní toky vytvářet systém předpovídání očekávaného rozsahu záplav včetně hloubky.
- Provést analýzu pravděpodobnosti vzniku a průběhu zvláštních povodní způsobených poškozením významných vodních děl a navrhnout opatření směřující jak k omezení rizika vzniku zvláštních povodní, tak omezení jejich škodlivých účinků.
- Trvale vytvářet podmínky pro urychlené uvolnění zdrojů na obnovu státního majetku postiženého povodněmi, pro poskytnutí státní pomoci ostatním subjektům po povodních v období krizových stavů vyhlášených v souladu s platnými právními předpisy a přiměřeně i pro poskytování státní pomoci při obnově území potřebné finanční zdroje v rezervách státního rozpočtu, popř. i v rozpočtových kapitolách jednotlivých ministerstev. Vytváření rezerv pro obnovu vlastního majetku postiženého povodněmi a pro poskytování pomoci ostatním subjektům na jejich území je doporučeno i územním samosprávám (krajům a obcím).
- Připravit pro pohotové poskytování státní pomoci nestátním subjektům na obnovu základních funkcí v území postiženém povodní v souladu s platnou rámcovou právní úpravou (zákon č. 12/2002 Sb. o státní pomoci při obnově území, ve znění zákona č. 347/2005 Sb.) příslušnými ministerstvy, která v souladu s obecnými působnostmi stanovenými kompetenčním zákonem mohou být do poskytování této pomoci zapojena, vlastní programové nástroje pro uvolňování státní pomoci, pokud tak již neučinila, včetně jejich notifikace Evropskou komisí, pokud je nezbytná. Připravené programové nástroje trvale průběžně aktualizovat, aby byly bez většího

prodlení k dispozici, stanoví-li tak vládou přijatá strategie obnovy území. Příprava obdobných podmínek pro pohotové a současně transparentní poskytování pomoci ze zdrojů veřejných rozpočtů je doporučena i územním samosprávám (krajům a obcím).

- U ohrožených objektů nebo aktivit, které byly v uplynulém období řádně povoleny správními rozhodnutími, preferovat na úrovni ústředních orgánů státní správy (a obdobně doporučeno i územním samosprávám) takové formy podpory, aby postižené subjekty získaly náhradní pozemky nebo přiměřenou náhradu za odstranění ohroženého majetku ze zaplavovaných území; to neplatí, pokud objekty nebo aktivity byly vědomě umístěny do ohroženého území, bez příslušných povolení nebo v rozporu s nimi.
- Vymezovat zastavitelné plochy v záplavových územích jen ve výjimečných případech a zvláště zdůvodněných případech. Vymezovat a chránit zastavitelné plochy pro přemístění zástavby s vysokou mírou rizika vzniku povodňových škod.
- Omezovat stávající obytnou a výrobní funkci území v aktivních zónách záplavových území a nepřipustit obnovu těch objektů, které byly povodní zničeny, s výjimkou nezbytné dopravní a technické infrastruktury.
- V územních plánech důsledně vymezovat území s rizikem ohrožení povodněmi včetně jejich regulativů s využitím Mapy záplavových území České republiky 1:10 000 a připravovaných map povodňového nebezpečí a povodňových rizik jako závazného podkladu.
- Dbát na zlepšování vybavenosti vodních cest vyvazovacím zařízením plavidel se zaměřením na bezpečnost vyvazování při povodňových vodních stavech.

D.2.1.5 Zaměření výzkumu a vývoje a rozvíjení mezinárodní spolupráce

V oblasti výzkumu:

- Koordinovaným postupem z úrovně Ministerstva životního prostředí, v dohodě s Ministerstvem zemědělství a Ministerstvem pro místní rozvoj, ve spolupráci s vysokými školami a dalšími odbornými institucemi založit do roku 2008 dlouhodobý program výzkumu a vývoje extrémních hydrologických jevů. Vysoké školy a odborné instituce přitom v maximální míře zapojovat do spolupráce na mezinárodní úrovni.
- Výzkum v oboru extrémních hydrologických jevů musí probíhat v předstihu a permanentně podporovat rozvoj povodňové ochrany. Pozornost soustředit zejména na:
 - vývoj a ověření metod hodnocení povodňového rizika a metod pro stanovení směrných limitů povodňové ochrany,
 - výzkum a vývoj metod pro stanovení návrhových charakteristik povodní s velmi malou pravděpodobností výskytu,
 - využití informací o prostorovém rozložení fluvizemí jako indikátoru zatížení údolních niv extrémními povodněmi,
 - výzkum metod pro zkvalitňování meteorologických a hydrologických předpovědí,
 - výzkum mechanismu vzniku a vývoje povodňových situací,
 - výzkum možností ovlivnění retenční schopnosti krajiny a povodňového odtoku plošnými opatřeními v povodí včetně kvantifikace tohoto vlivu,
 - hodnocení účinků řízených i přirozených rozlivů na průběh povodně,
 - ekonomické analýzy povodňového nebezpečí v návaznosti na hydrologické a meteorologické aspekty povodní,
 - výzkum ovlivnění povodňového režimu antropogenními vlivy a klimatickými změnami,
 - stanovení metod používaných k výpočtu množství a objemu splavenin,

- výzkum a vývoj metod pro stanovení návrhových hydrologických charakteristik v nestacionárních podmínkách se zohledněním vlivu očekávané klimatické změny (návrhové charakteristiky budoucího odtokového režimu),
- hodnocení retenční a retardační kapacity zemědělských a lesních půd s různými režimy hospodaření,
- výzkum metod a postupů k ověřování účinnosti opatření používaných ke zlepšování povodňové ochrany.

V oblasti mezinárodní spolupráce:

- Rozšířit a zkvalitnit hláskou a předpovědní službu v rámci mezinárodních povodí Labe, Odry a Dunaje a na bilaterální úrovni při spolupráci na hraničních vodách. Zabezpečit potřebný rozsah meteorologických a hydrologických údajů pro společné předpovědní povodňové systémy v mezinárodních povodí.
- Státem podporovat všestranné zapojení odborných institucí relevantních oborů do mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji oborů ovlivňujících zlepšování ochrany před povodněmi, a to jak v rámci evropské spolupráce, tak celosvětové (např. Institut pro životní prostředí a udržitelný rozvoj, Společné výzkumné centrum Evropské unie, 6. a 7. rámcový program, Evropské unie Světová meteorologická organizace, mezinárodní hydrologický program UNESCO), aktivity v rámci Úmluvy o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer.
- Spolupracovat se státy, které mají praktické zkušenosti s projekty rozšiřování prostorů pro přirozené rozlivy (Německo, Francie aj.).
- Spolupracovat na zdokonalování a aktualizaci plánů ochrany před povodněmi v mezinárodních oblastech povodí Labe, Dunaje a Odry, včetně vytváření společných informačních systémů.

D.2.1.6 Informační nástroje pro komunikaci s veřejností a návrhy vzdělávacích a demonstračních projektů

- Z úrovně ústředních vodoprávních úřadů ve spolupráci s kraji věnovat soustavnou pozornost informování a osvětě veřejnosti formou přípravy účelově zaměřených pořadů a písemných sdělení pro sdělovací prostředky, konferencí a seminářů, zejména orientovaných na popularizaci účelu a způsobu fungování systémů řízení ve vodním hospodářství a pro ochranu před povodněmi.
- Informovat veřejnost o příčinách povodní, principech minimalizace škod, významu a možnostech retence vody v krajině a dalších opatřeních povodňové prevence.
- Zabezpečit dostupnost Atlasů záplavových území 1:10 000 jako mapových ekvivalentů Mapy záplavových území České republiky 1:10 000 na portálu veřejné správy.
- Dbát na osazování informačních tabulí u významných vodních děl, revitalizačních opatření a staveb ke zvýšení retence vody v krajině s cílem podat veřejnosti informace o významu a víceúčelové funkci těchto staveb a opatření.
- U významných vodohospodářských soustav postupně zřizovat speciální informační centra pro veřejnost.
- Zajišťovat pravidelný výcvik orgánů povodňové ochrany včetně vhodných simulátorů možných povodňových situací.
- Cvičit součinnost těchto orgánů se složkami integrovaného záchranného systému.
- Zavést jednotný systém školení a nácviku ohroženého obyvatelstva a zejména řídicích a výkonných složek, které zajišťují zvládnutí povodňových situací.

D.2.2 Ochrana před dalšími škodlivými účinky vod

Jednotlivé typy opatření k dosažení cílů uvedených v kapitole C.2.2 jsou navrženy tak, aby přispěly ke zmenšení rozsahu škod v krátkodobém časovém horizontu, ale především vytyčily směr opatření pro dlouhodobý výhled, a to bez ohledu na rizika změny klimatu z dlouhodobého hlediska.

D.2.2.1 Návrhy ekonomických nástrojů a opatření na podporu veřejných zájmů

Vzhledem k tomu, že technická i přírodě blízká opatření na ochranu před negativními účinky suchých období jsou investičně i provozně nákladná, nevyhne se jejich realizace uplatňování finančních podpor státu s ohledem na veřejný zájem, který vymezuje § 102 vodního zákona. Bude se jednat o finanční podpory zejména v oblastech:

- zajišťování pozemkových úprav, včetně komplexních pozemkových úprav,
- zlepšování odtokových poměrů v krajině, zejména ke zvýšení retenční schopnosti krajiny,
- revitalizace říčních systémů,
- omezovat intenzitu odvodnění pozemků regulováním v drenážních soustavách,
- obnovy mokřadů,
- zakládání rybníků a malých vodních nádrží.

D.2.2.2 Zásadní opatření doplňující vodohospodářskou infrastrukturu

- Na základě výstupu komplexních pozemkových úprav sledovat návrhy protierozních opatření charakteru organizačního, agrotechnického a technického jako např. průlehů, příkopů, zalesňování, výsadeb vhodných plodin, vhodného způsobu hospodaření na polích, zakládání remízků a obnovy trvalých travních porostů apod.
- Navrhovat opatření ke zvyšování retenční schopnosti krajiny pro využití vody v době sucha, zejména:
 - revitalizační opatření v krajině a na drobných vodních tocích, s ohledem na komplexní řešení vodního režimu krajiny a různé krajinné typy,
 - odstraňování sedimentů z vodních nádrží a rybníků ke zvětšení zásobního prostoru,
 - obnovu a výstavbu rybníků a malých vodních nádrží,
 - obnovu mokřadů,
 - omezovat intenzitu odvodnění pozemků regulováním v drenážních soustavách,
 - podporu vhodných způsobů zemědělského a lesního hospodaření,
 - opatření pro vsakování, akumulaci a využití dešťových vod na jednotlivých nemovitostech.

D.2.2.3 Návrhy legislativních úprav a doplnění technických předpisů

- Do poloviny roku 2009 aktualizovat na principu předběžné opatrnosti stávající systém územní ochrany lokalit hydrologicky a morfologicky vhodných pro akumulaci povrchových vod v dlouhodobém výhledu, jako jednoho z adaptačních opatření na očekávané klimatické změny v příštích 50ti až 100 letech, které se mohou projevit zvýšenou extremitou výskytu suchých období a povodňových situací. Pro tento účel novelizovat institut vodního zákona (chráněné oblasti přirozené akumulace vod) doplněním o oblasti vhodné pro umělou akumulaci povrchových vod se stanovením regulativů územní ochrany a zmocněním k vyhlášení těchto lokalit nařízením vlády účinným nejpozději do doby schválení plánů oblastí povodí. Při přípravě seznamu lokalit vhodných pro akumulaci povrchových vod přihlídnout k socioekonomickým důsledkům územního hájení a projednání s dotčenými kraji a obcemi.
- Posílit postavení vodoprávních úřadů, které by s odbornou pomocí správců povodí, ve spolupráci se správci drobných vodních toků, mohly ovlivňovat využití území způsobem, kterým by byla podporována retence vody v území. Zajistit účinný vodoprávní dozor nad naplňováním cílů a zásad zlepšování retence vody v příslušném povodí, zejména s ohledem na schválené plány oblastí povodí.

- Založit ukládání povinnosti vlastníkům vodních děl vzdouvajících vodu, aby za účelem kontroly dodržování minimálních zůstatkových průtoků osazovali na přístupném místě cejch nebo vodní značku a v případě častých sporů i jejich pravidelné měření a zpřístupnění veřejnosti.

D.2.2.4 Návrhy správných postupů

- V roce 2008 připravit podklad pro vyhlášení lokalit hydrologicky a morfologicky vhodných pro akumulaci povrchových vod, na základě:
 - posouzení technických podmínek realizovatelnosti, studií vodohospodářských účinků a efektivnosti jednotlivých lokalit,
 - výsledků posouzení demografických, sociologických a ekonomických dopadů jednotlivých lokalit,
 - diskuse s dotčenými obcemi, kraji, orgány územního plánování, orgány ochrany přírody a krajiny, hydrology a správci povodí.
- Využít lokalit vhodných pro akumulaci povrchových vod v rámci adaptačních opatření ke zmírnění negativních dopadů klimatických změn (sucha) až po vyčerpání možností přírodně blízkých opatření a potvrzení nepříznivého vývoje změny klimatu. Opatření realizovat po přezkoumání převažujícího veřejného zájmu, v rámci změny využití území při aktualizaci územně plánovací dokumentace podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).
- Do konce roku 2008 zpracovat koncepci nakládání s dešťovými vodami v urbanizovaných územích.
- Postupně aktualizovat znalosti o využitelnosti významných zdrojů podzemní vody v jednotlivých vodních útvech v návaznosti na přijetí jednotné a ověřené metodiky.
- Komplexními pozemkovými úpravami sledovat řešení vhodné velikosti a tvaru půdních bloků se záměrem snižovat rychlost a množství mechanického transportu povrchově odtékající vody a podporovat vsakování srážkových vod.
- Dosáhnout provázanosti zpracování plánů oblastí povodí s řešením komplexních pozemkových úprav.
- V souladu s uplatňováním „dobrého zemědělského a environmentálního stavu“ a standardy cross compliance uplatňovat účinná organizační opatření ke zmírnění erozních účinků vody a ke zvyšování vsakování vody, a to vhodným umístěním plodin, způsoby zemědělského obhospodařování i lesního hospodaření. Zvýšit v tomto směru aktivitu příslušných dozorových a inspekčních orgánů na úseku zemědělství, lesního hospodářství, vodního hospodářství a ochrany životního prostředí.
- Optimalizovat závlahové dávky z hlediska druhů zemědělských plodin a používat techniky závlah s minimálními nároky na spotřebu vody.

D.2.2.5 Podněty k zaměření výzkumu a vývoje a rozvíjení mezinárodní spolupráce

V oblasti výzkumu:

- V návaznosti na plánování výzkumu v oblasti klimatických změn zaměřit výzkum na vyhodnocování dopadů na kapacity vodních zdrojů v ČR spolu s prověřováním výhledových potřeb vody.
- Založit výzkum metod navrhování a řízení vodohospodářských soustav s ohledem na rizika a nejistoty vyplývající z možných klimatických změn.
- Založit projekt na vývoj a ověření metodiky pro hodnocení využitelnosti zdrojů podzemní vody na základě zpracování hydraulického a hydrogeologického bilančního modelu, obecně a široce použitelné pro všechny útvary podzemní vody.

- S ohledem na prognózy klimatických změn v dlouhodobém horizontu přehodnotit hydrologické podklady a příslušné matematické modely pro postupnou aktualizaci vodohospodářských řešení vodních nádrží a vodohospodářských soustav, následně pak manipulačních řádů.
- Zaměřit výzkum na racionální využívání závlahových systémů v dlouhodobém horizontu s ohledem na předpokládané klimatické změny.
- Posílit výzkum vlivu přírodě blízkých opatření na zvyšování retenční kapacity krajiny včetně kvantifikace jejich vlivu na vodní režim.
- Zaměřit výzkum na prověření možnosti obnovy přirozené infiltrace v nivách vodních toků.
- Prověřit u vybudovaných vodních nádrží možnost uplatnění přebytků vody pro dotaci do kolektorů podzemních vod využívaných nebo plánovaných pro využití odběrů podzemních vod.
- Podpořit výzkum zlepšení retence vody v horských lesích pomocí revitalizací a změny způsobů lesního hospodaření.

V oblasti mezinárodní spolupráce:

- Prostřednictvím Národního klimatického programu pokračovat v propojení výzkumu v oblasti klimatických změn s mezinárodními výzkumnými projekty na globální úrovni.

D.2.2.6 Informační nástroje pro komunikaci s veřejností a návrhy vzdělávacích a demonstračních projektů

- Zvyšovat povědomí veřejnosti o všech aspektech problematiky ochrany před negativními dopady suchých období zejména o potřebě realizovat opatření uvedená v části D.2.2.2 a D.2.2.4 a o potřebě realizovat přírodě blízká opatření, která vedou ke zlepšení vodních poměrů v krajině.
- Pro informaci veřejnosti o problematice ochrany před negativními dopady sucha využít procesy projednávání plánů oblastí povodí s veřejností.

D.3. Rámcové programy opatření pro plnění požadavků na vodohospodářské služby

D.3.1 Návrh ekonomických nástrojů a opatření na podporu veřejných zájmů

- Pro období platnosti tohoto Plánu hlavních povodí České republiky se nepředpokládá zásadní změna platnosti ekonomických nástrojů.
- K zabezpečení finančních zdrojů pro naplnění cílů v oblasti investic doplňujících vodohospodářskou infrastrukturu bude pro období platnosti tohoto Plánu hlavních povodí České republiky nezbytné využívat subvencí z veřejných rozpočtů. K tomu využívat stávajících národních programů finančních podpor pro období do roku 2010, finanční zdroje ze strukturálních fondů EU v rámci Operačního programu Životní prostředí do období 2007 až 2013 a finanční zdroje Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (pro vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu v malých obcích).
- Postupně zvyšovat podpůrné finanční zdroje státu a krajů ve prospěch:
 - opatření ke zlepšení jakosti pitné vody a zabezpečení její dodávky,
 - náhrady nevyhovujících individuálních zdrojů pitné vody novými vodovody pro veřejnou potřebu, připojovanými na kvalitní centrální vodní zdroje,
 - obnovy vodních děl zajišťujících vzdouvání a akumulaci povrchové vody a jímání podzemních vod,
 - kofinancování výstavby a obnovy vodovodů pro veřejnou potřebu z Operačního programu Životní prostředí,
 - realizace programů opatření podle Plánů oblastí povodí (od roku 2010).
- Implementovat článek 9 směrnice 2000/60/ES a na podkladě ekonomických analýz v plánech oblastí povodí posoudit zejména:
 - sociální, environmentální a ekonomické důsledky úhrady všech nákladů na vodohospodářské služby z výnosů od uživatelů,
 - ekonomicky a právně odlišné postavení vlastnických subjektů v sektoru zásobování pitnou vodou, odvádění a čištění odpadních vod z hlediska odlišných pravidel tvorby zdrojů na obnovu a rozvoj (odpisy) s cílem dosáhnout dlouhodobě udržitelného stavu vodohospodářské infrastruktury,
 - nereálnou odpisovou základnu jen částečně kompenzovanou cenovým předpisem.
- Realizací plánů financování a obnovy vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu a dále uplatňováním reálních odpisů pro reprodukci hmotného majetku usilovat o dlouhodobě udržitelný stav vodohospodářské infrastruktury vodovodů a kanalizací.

D.3.2 Zásadní opatření doplňující vodohospodářskou infrastrukturu

- Řešit zlepšení jakosti dodávané pitné vody a zabezpečení její dodávky, zejména za mimořádných klimatických situací. Zvláště sledovat náhradu nebo sanaci nevyhovujících individuálních zdrojů pitné vody. Urychlením obnovy poruchových a zastaralých vodovodních sítí snížit negativní důsledky havárií a současně i ztráty vody.
- V plánech oblastí povodí identifikovat prioritní projekty ke zlepšení jakosti dodávané pitné vody a zabezpečení zásobování obyvatelstva pitnou vodou, a to tak, aby tyto projekty odpovídaly cílům dotačních titulů a vymezeným finančním zdrojům v Operačním programu Životní prostředí, Programu rozvoje venkova a programu Výstavba a obnova infrastruktury vodovodů a kanalizací.

- Pro lokality využívající vodní zdroje s nevyhovující jakostí povrchové vody pro odběr k úpravě na vodu pitnou zajišťovat opatření vymezená v Plánech k zlepšování jakosti surové vody a promítnout je do programů opatření v rámci plánů oblastí povodí.
- S ohledem na prioritní využívání podzemních vod pro zásobování pitnou vodou, přehodnotit disponibilní zásoby podzemních vod a vyhledávat nové vodní zdroje.
- Se záměrem zvýšit míru zabezpečení poskytovaných vodohospodářských služeb, stanovit v plánech oblastí povodí, zejména na podkladě výstupů technickobezpečnostního dohledu, priority postupné obnovy vodních děl na vodních tocích, posoudit míru jejich dlouhodobě udržitelného užívání, případně nezbytnou míru finančních podpor z národních zdrojů ve smyslu § 102 vodního zákona.

D.3.3 Návrhy legislativních úprav a návrhy na doplnění technických předpisů

- Do konce roku 2007 provést kontrolu a ve spolupráci s Českým normalizačním institutem připravit časový plán převzetí všech mezinárodních a evropských norem zmiňovaných implementovanými směrnici ES, příp. EHS v oblasti vodohospodářských služeb do soustavy českých technických norem.
- Vyhodnotit praktické zkušenosti z aplikace zákona o vodovodech a kanalizacích a v návaznosti na to případně navrhnout novelu, včetně příslušného prováděcího předpisu.
- Zabezpečit technický předpis pro efektivní, přiměřené zneškodňování odpadních vod z malých obcí do 2 000 EO.

D.3.4 Návrhy správných postupů

- V roce 2007 dokončit zpracování Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací České republiky jako podklad pro plány oblastí povodí.
- Trvale pečovat o bezpečnost a spolehlivost přehrad, jezů a jiných vodních děl umožňujících vzdouvání a akumulaci vody se záměrem zvýšit míru zabezpečení poskytovaných vodohospodářských služeb. Na podkladě výstupů technickobezpečnostního dohledu stanovit priority postupných rekonstrukcí vodních děl v majetku státu a posoudit míru finančních podpor z národních programů.
- Při výstavbě, resp. obnově vodních děl vyhodnotit efektivnost a dopady provozu, resp. Obnovy či odstranění díla. Při hodnocení respektovat studii odtokových poměrů, ekologické charakteristiky vodních toků a stav vodních a na vodu vázaných ekosystémů.
- Trvale uplatňovat péči o vodní zdroje v rozsahu povinností správce povodí a správce vodního toku podle vodního zákona. V kompetenci vodoprávních úřadů prosazovat plnění povinností správců povodí a správců vodních toků podle vodního zákona.
- Ke zvýšení míry zabezpečení vodohospodářských služeb za mimořádných nebo krizových situací zajistit následující opatření:
 - pro zkvalitnění integrovaného systému zabezpečení nouzového zásobování vodou aktualizovat speciální části krajských Plánů rozvoje vodovodů a kanalizací,
 - v souvislosti s riziky přírodních katastrof nebo ohrožení z teroristických akcí sledovat strategii zásobování větších sídel z více vzájemně propojených vodních zdrojů,
 - v souvislosti s riziky povodní sledovat strategii bezpečného odvádění odpadních a dešťových vod za povodní a realizovat k tomu potřebná technická opatření v kanalizačních systémech.
- V aktualizaci plánů rozvoje vodovodů a kanalizací pro území krajů vzít v úvahu relevantní opatření zahrnutá ve schválených plánech oblastí povodí týkající se požadavků na vodohospodářské služby a ochranu vod. Při zpracování plánů rozvoje vodovodů a kanalizací se dále orientovat na zajištění zejména těchto cílů:

- dosažení zlepšení jakosti dodávané pitné vody,
- zvýšení zabezpečení vodních zdrojů i dodávky pitné vody zvláště za mimořádných klimatických situací,
- obnově poruchových a zastaralých vodárenských systémů s cílem snížit negativní důsledky havárií a současně i ztráty vody.

D.3.5 Podněty k zaměření výzkumu a vývoje a rozvíjení mezinárodní spolupráce

V oblasti výzkumu

Do roku 2010 z úrovně Ministerstva zemědělství (v dohodě s Ministerstvem životního prostředí) ve spolupráci s vysokými školami, odbornými institucemi a Sdružením oborů vodovodů a kanalizací ČR iniciovat zahájení výzkumu a vývoje z okruhu následujících priorit:

- stanovení systémů vyhodnocení stavu sítí vodovodů a kanalizací umožňující objektivní stanovení priorit pro obnovu vodovodů a kanalizací a jejich financování,
- v okruhu čištění odpadních vod:
 - vliv aerobních a anaerobních způsobů čištění odpadních vod ze zdrojů znečištění od 5 do 200 EO na jakost podzemních vod při vypouštění odpadních vod do půdních vrstev a jakost povrchových vod u drobných vodních toků,
 - stanovit možnosti aktivačních systémů s koncentrovanou biomasou při snížení objemů aktivačních prostorů a čištění silně koncentrovaných vod,
 - řešit odstraňování dusíku a fosforu z odpadních vod vypouštěných do málo vodných toků v souvislosti s kombinovaným přístupem určování limitů pro vypouštění podle nařízení vlády č. 61/2003 Sb.,
 - aplikovat metody ke snížení bakteriálního znečištění ve vypouštěných odpadních vodách.

V oblasti mezinárodní spolupráce

- Rozvíjet mezinárodní kontakty na úrovni odborných zahraničních asociací a komisí, zejména Mezinárodní sdružení pro vodu (IWA), Mezinárodní přehradní výbor (ICOLD) a Mezinárodní komise pro závlahy a odvodnění (ICID).
- Udržovat a rozvíjet spolupráci správců povodí s jejich relevantními partnery na mezinárodní úrovni, zejména pak v Mezinárodním sdružení organizací povodí (INBO).
- Udržovat a rozvíjet spolupráci se státy Evropské unie na úrovni „vodních ředitelů“, tak i úseků ministerstev, které mají působnost k sektoru vodních toků, a vodovodů a kanalizací. Získávat zkušenosti zejména z aplikace směrnice 2000/60/ES, právních předpisů a jiných regulačních nástrojů státu a vyhodnocovat je z hlediska aplikace v České republice a přenášet získané poznatky do vodohospodářské praxe.
- Udržovat a rozvíjet spolupráci se státy v regionu EHK OSN v rámci Úmluvy o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer a jejího Protokolu o vodě a zdraví a přispívat ke vzájemné výměně zkušeností a odborné podpoře hospodářsky méně vyspělých států.
- Tam, kde to je vhodné a ekonomicky efektivní spolupracovat se sousedními státy při likvidaci odpadních vod.

D.3.6 Informační nástroje pro komunikaci s veřejností a návrhy vzdělávacích a demonstračních projektů

Trvale zlepšovat přístup k zákazníkům – odběratelům a uživatelům vody a dosáhnout tak žádoucí objektivní prezentace sektorů vodohospodářských služeb vůči veřejnosti. Východiskem přitom bude princip poskytování spolehlivé a kvalitní vodohospodářské služby v souladu s veřejnými zájmy a dobrými mravy. K tomu se budou uplatňovat následující opatření:

- Soustavnou osvětou, organizováním seminářů a konferencí usilovat o uvedení do praxe aplikací zákona o vodovodech a kanalizacích i některých relevantních ustanovení vodního zákona a zákona o veřejném zdraví.
- Srozumitelnou osvětou vůči zákazníkům – odběratelům vody zlepšit jejich informovanost v oblasti jakosti výsledných produktů i ceny za poskytované služby. K tomu zakládat a ve vyšší míře využívat zákaznická centra.
- Soustavnou výchovou pracovníků provozovatelů na všech úrovních zvyšovat kvalitu lidských zdrojů a zlepšení komunikace se zákazníky.
- Usilovat o certifikaci podle ISO 9000 u vybraných činností a dále certifikaci v oblasti enviromentálního managementu (EMS), kterými se zvyšuje důvěra veřejnosti i uživatelů vody v kvalitu poskytovaných služeb i garance systematického přístupu v péči o životní prostředí u provozovatelů.
- Uplatňovat metody srovnávání úrovně poskytovaných služeb vzájemně mezi poskytovateli vodohospodářských služeb v oblasti vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu na podkladě stanovení „kritérií úspěšnosti“.

PŘÍLOHY

Příloha č. 1

Hlavní podklady

Hlavními podklady pro zpracování Plánu hlavních povodí České republiky jsou koncepce a strategie zpracované pro střednědobá období po vstupu České republiky do Evropské unie.

Jedná se zejména o tyto dokumenty:

Na národní úrovni:

- Strategie udržitelného rozvoje České republiky (usnesení vlády č. 1242 z 8.12.2004)
- Státní politika životního prostředí České republiky (usnesení vlády č. 235 z 17.3.2004)
- Koncepce agrární politiky České republiky pro období po vstupu do Evropské unie na léta 2004 až 2013 (usnesení vlády č. 584 z 9.6.2004)
- Koncepce vodohospodářské politiky Ministerstva zemědělství pro období po vstupu do Evropské unie na léta 2004 – 2010 (usnesení vlády č. 617 z 16.6.2004.)
- Implementační plán pro oblast Životní prostředí, podoblast D – Kvalita vody, 2002 (aktualizován usnesením vlády č. 15 z 8.1.2003)
- Strategie ochrany před povodněmi pro území České republiky (usnesení vlády č. 382 z 19.4.2000)
- Národní lesnický program (usnesení vlády č. 53 z 13.1.2003)
- Plán odpadového hospodářství České republiky (vyhlášen nařízením vlády č. 197/2003 Sb.)
- Surovinová politika v oblasti nerostných surovin a jejich zdrojů (usnesení vlády č. 1311 z 13.12.1999)
- Státní energetická koncepce (usnesení vlády č. 211 z 10.3.2004)
- Národní program na zmírnění dopadů změny klimatu v České republice (usnesení vlády č. 187 z 3.3.2004)
- Akční plán zdraví a životního prostředí České republiky (usnesení vlády č. 810 z 9.12.1998)
- Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky (usnesení vlády z 25.5.2005 č. 620)
- Dopravní politika České republiky pro léta 2005 – 2013 (usnesení vlády č. 882 z 13.7.2005)
- Generální plán rozvoje dopravní infrastruktury (usnesení vlády č. 381 z 12.4.2006)
- Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy (usnesení vlády č. 678 z 7.7.2004)
- Strategie hospodářského růstu České republiky (usnesení vlády č. 1500 z 16.11.2005)
- Národní rozvojový plán České republiky na období 2007 – 2013 (č. 175 usnesení vlády z 22.2.2006)
- Zpráva České republiky podle čl. 15 o analýzách podle čl. 5 směrnice 2000/60/ES (Zpráva 2005)
- Politika územního rozvoje České republiky (usnesení vlády č. 321 z 7.4.2004)
- Národní strategický plán pro rozvoj venkova na období 2007 – 2013 (usnesení vlády č. 499 z 10.5.2006)
- Program rozvoje venkova na období 2007 – 2013 (usnesení vlády č. 948 z 16.8.2006)
- Operační program Životní prostředí na období 2007 – 2013 (usnesení vlády č. 1302 z 15.11.2006)
- Státní program ochrany přírody a krajiny (usnesení vlády č. 415 z 17.6.1998)
- Akční plán stavby rybních přechodů (vychází ze státního programu ochrany přírody a krajiny)
- Zprávy o stavu vodního hospodářství za roky 1997 – 2005 (každoroční publikace Ministerstva zemědělství a Ministerstva životního prostředí předkládaná vládě České republiky k informaci)

- Stav Životního prostředí v České republice za rok 2004 a 2005 (publikace Ministerstva životního prostředí, dle usnesení vlády č. 446 z roku 1996 vychází v říjnu - prosinci následujícího roku)
- Ročenky vodovodů a kanalizací za roky 1991 – 2005 (každoroční publikace Ministerstva zemědělství)
- Plány rozvoje vodovodů a kanalizací pro území krajů (schváleny zastupitelstvy krajů září 2004 - květen 2005)
- Přípravné práce pro Plán hlavních povodí České republiky (Základní scénář, Předběžný přehled významných problémů k řešení, Hlavní principy a postupy řešení, Analýza lokalit vhodných z hydrologického a morfologického hlediska pro akumulaci povrchových vod)

Na mezinárodní úrovni:

Plán hlavních povodí České republiky se opírá o mezinárodní závazky a úmluvy České republiky v oblasti voda a dokumenty vypracované a schválené v rámci těchto úmluv, jako jsou akční plány a programy pro ochranu vod, ochranu před povodněmi a další dokumenty. Jedná se zejména o následující akty:

- Dohoda o Mezinárodní komisi pro ochranu Labe, podepsaná 8.10.1990 (v platnosti od 13.8.1993)
- Dohoda o Mezinárodní komisi pro ochranu Odry před znečištěním, podepsaná 11.4.1996 (v platnosti od 28.4.1999)
- Úmluva o spolupráci pro ochranu a únosné užívání Dunaje, podepsaná 10.3.1995 (v platnosti od 22.10.1998)
- Úmluva o ochraně a využívání hraničních vodních toků a mezinárodních jezer, podepsaná 17.3.1992 (v platnosti od 16.10.1996), ratifikační listiny ČR uloženy u depositáře 12.6.2000, (v platnosti pro ČR od 10.9.2000) a k této úmluvě přijatý Protokol o vodě a zdraví
- Smlouva mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o spolupráci na hraničních vodách v oblasti vodního hospodářství, podepsaná 12.12.1995 (v platnost vstoupila 25.10.1997)
- Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Rakouskou republikou o úpravě vodohospodářských otázek na hraničních vodách, podepsaná 7.12.1967 (v platnost vstoupila 18.3.1970)
- Úmluva mezi vládou Československé republiky a vládou Polské republiky o vodním hospodářství na hraničních vodách, podepsaná 21.3.1958 (v platnost vstoupila 7.8.1958)
- Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o spolupráci na hraničních vodách, podepsaná 16.12.1999 (tímto datem vstoupila i v platnost)
- Rámcová úmluva o změně klimatu
- Úmluva o mokřadech majících mezinárodní význam zejména jako biotopy vodního ptactva (tzv. Ramsarská úmluva)
- Úmluva o biologické rozmanitosti
- Úmluva o ochraně evropské fauny a flóry
- Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví
- Úmluva o ochraně evropských planě rostoucích rostlin, volně žijících živočichů a přírodních stanovišť (tzv. Bernská úmluva)
- Úmluva o ochraně stěhovavých druhů volně žijících živočichů (tzv. Bonnská úmluva)
- Evropská úmluva o krajině

Konkrétními podklady z prací ustavených mezinárodních komisí pro ochranu Labe, Odry a Dunaje a jejich povodí jsou přijaté akční plány a programy pro ochranu vod a ochranu před povodněmi a závazný obsah a struktura plánů mezinárodních oblastí povodí Labe, Odry a Dunaje.

Příloha č. 2**Prioritní oblasti k řešení ochrany území před povodněmi**
(ve vztahu k § 86 odst. 1 vodního zákona)

Četnosti opakování povodní a míra ohrožení v níže uvedených oblastech představují části území, které byly určeny jako prioritní k řešení povodňové ochrany. Při navrhování jednotlivých preventivních opatření bude uplatňován komplexní přístup řešení, který bude obsahovat:

- relevantní textové a mapové podklady v dané části povodí (zejména studie odtokových poměrů a variantních protipovodňových opatření),
- posouzení možných opatření k optimalizaci vodního režimu v krajině (Operační program Životní prostředí - prioritní osa 6) a dalších technických opatření k omezení rizika povodní (podle Operačního programu Životní prostředí - prioritní osy 1),
- posouzení možných opatření podporující přirozený rozliv povodňových průtoků,
- posouzení možných technických opatření (v rozsahu Dokumentace programu Podpora prevence před povodněmi II),
- návrh dalších opatření.

Opatření budou v dalších fázích přípravy podrobně specifikována po technické stránce a dále podrobena individuálnímu posouzení vlivů na životní prostředí včetně vlivu na přírodu a krajinu, zvláště chráněná území a soustavu chráněných území Natura 2000.

Seznam vybraných prioritních oblastí ke zpracování koncepce přírodě blízkých protipovodňových opatření**Hlavní povodí Labe**

- povodí Nežárky
- povodí Dědiny
- povodí Ploučnice

Hlavní povodí Odry

- povodí Opavy

Hlavní povodí Moravy

- povodí Bečvy
- povodí Dyje
- povodí Svratky

Seznam prioritních oblastí k řešení ochrany území před povodněmi**Hlavní povodí Labe**

- Komplex protipovodňových opatření na Lužnici a Nežárce
- Komplex protipovodňových opatření v povodí dolní Vltavy v úseku Štěchovice – Mělník
- Komplex protipovodňových opatření v území středního Labe v úseku Kolín – Mělník
- Protipovodňová opatření v Liberecko – Jablonecké aglomeraci
- Protipovodňová opatření v údolí vodního toku Dědiny
- Komplex protipovodňových opatření v území dolního Labe v úseku Křešice – Hřensko
- Ochrana České Lípy a obcí v záplavovém území Ploučnice, včetně protipovodňových opatření v povodí Svitávky
- Komplex protipovodňových opatření a ochrana obcí v území soutoku Ohře a Labe

Hlavní povodí Odry

- Protipovodňová opatření k ochraně obcí na horní Opavě

Hlavní povodí Moravy

- Protipovodňová opatření v území Olomouce
- Protipovodňová opatření v území Litovle
- Protipovodňová opatření v území Uherského Hradiště a Starého Města
- Komplex protipovodňových opatření na dolní Bečvě a soutoku s Moravou
- Rekonstrukce suchých nádrží (poldrů) a řízených inundací pod vodním dílem Nové Mlýny
- Zvýšení retence na soutoku Moravy a Dyje
- Řízené inundace v území Kroměříže
- Řízené inundace v území Mohelnické brázdy

Příloha č. 3

Vymezení dílčích povodí národních částí mezinárodních oblastí povodí

<u>Národní část mezinárodní oblasti povodí Labe</u>	číslo hydrologického pořadí
5100 Horní a střední Labe	
Labe po Úpu	1-01-01
Úpa a Labe od Úpy po Metuji	1-01-02
Metuje	1-01-03
Labe od Metuje po Orlici	1-01-04
Divoká Orlice	1-02-01
Tichá Orlice	1-02-02
Orlice	1-02-03
Labe od Orlice po Loučnou	1-03-01
Loučná a Labe od Loučné po Chrudimku	1-03-02
Chrudimka	1-03-03
Labe od Chrudimky po Doubravu	1-03-04
Doubrava	1-03-05
Labe od Doubravy po Cidlinu	1-04-01
Cidlina po Bystřici	1-04-02
Bystřice	1-04-03
Cidlina od Bystřice po ústí a Labe od Cidliny po Mrlinu	1-04-04
Mrlina a Labe od Mrliny po Výrovku	1-04-05
Výrovka	1-04-06
Labe od Výrovky po Jizeru	1-04-07
Jizera pod Kamenicí	1-05-01
Jizera od Kamenice pod Klenici	1-05-02
Jizera od Klenice po ústí	1-05-03
Labe od Jizery po Vltavu	1-05-04
5210 Horní Vltava	
Vltava po Malši	1-06-01
Malše po ústí do Vltavy	1-06-02
Vltava od Malše po Lužnici	1-06-03
Lužnice po státní hranici	1-07-01
Lužnice od státní hranice po Nežárku	1-07-02
Kamenice a Nežárka po ústí do Lužnice	1-07-03
Lužnice od Nežárky po ústí do Vltavy	1-07-04
Vltava od Lužnice po Otavu	1-07-05
Vydra a Otava po Volyňku	1-08-01
Volyňka a Otava od Volyňky po Blanici	1-08-02
Blanice a Otava od Blanice po Lomnici	1-08-03
Lomnice a Otava od Lomnice po ústí do Vltavy	1-08-04
5290 Dolní Vltava	
Vltava od Otavy po Sázavu	1-08-05
Sázava po Želivku	1-09-01
Želivka po ústí do Sázavy	1-09-02
Sázava od Želivky po ústí do Vltavy	1-09-03
Vltava od Sázavy po Berounku	1-09-04
Rokytky a Vltava od Berounky po Rokytku	1-12-01
Vltava od Rokytky po ústí do Labe	1-12-02

5240 Berounka

Mže po soutok s Radbuzou	1-10-01
Radbuzo po Úhlavu	1-10-02
Úhlava po soutok s Radbuzou	1-10-03
Radbuzo od Úhlavy po soutok se Mží, Berounka od soutoku Mže a Radbuzo po soutok s Úslavou	1-10-04
Úslava po ústí do Berounky	1-10-05
Berounka od Úslavy po Střelu	1-11-01
Střela a Berounka od Střely po Rakovnický potok	1-11-02
Rakovnický potok a Berounka od Rakovnického potoka po Litavku	1-11-03
Litavka a Berounka od Litavky po Loděnici	1-11-04
Loděnice a Berounka od Loděnice po ústí do Vltavy	1-11-05

5300 Ohře a dolní Labe

Labe od Vltavy po Ohři	1-12-03
Ohře po Teplou	1-13-01
Teplá a Ohře od Teplé po Libocký potok	1-13-02
Libocký potok a Ohře od Libockého potoka pod Chomutovku	1-13-03
Ohře od Chomutovky po ústí	1-13-04
Labe od Ohře po Bílinu	1-13-05
Bílina	1-14-01
Labe od Bíliny po Ploučnici	1-14-02
Ploučnice	1-14-03
Labe od Ploučnice po Kamenici	1-14-04
Kamenice a Labe pod Kamenicí	1-14-05

5400 Mulde – Elbe – Schwarze Elster

Pravostranné přítoky Labe ze Šluknovského výběžku	1-15-01-001 až 034
Levostranné přítoky Labe po Divokou Bystřici	1-15-02
Přítoky Freiberské Muldy, Šopavy a Flóhy	1-15-03
Přítoky Zwickovské Muldy	1-15-04

5600 Saale

Přítoky Sály a Bílé Elstery	1-15-05
-----------------------------	---------

5800 Havel

Pravostranné přítoky Labe ze Šluknovského výběžku	1-15-01-035 až 053
---	--------------------

Národní část mezinárodní oblasti povodí Odry**6200 Horní Odra**

Odra po Opavu	2-01-01
Opava po Moravici	2-02-01
Moravice	2-02-02
Opava od Moravice po ústí	2-02-03
Odra od Opavy po Ostravici	2-02-04
Ostravice	2-03-01
Odra od Ostravice po Olši	2-03-02
Olše	2-03-03
Levostranné přítoky Odry od Olše po Osoblahu	2-04-01
Osoblaha	2-04-02
Stěnava	2-04-03
Pravostranné přítoky Kladské Nisy v Jeseníku	2-04-04

6300 Střední Odra

Bobr po Kwisu	2-04-05
Kwisa	2-04-06

6400 Lužická Nisa

Lužická Nisa po Mandavu	2-04-07
Mandava	2-04-08
Lužická Nisa od Mandavy po Smědou	2-04-09
Smědá a Lužická Nisa pod Smědou	2-04-10

Národní část mezinárodní oblasti povodí Dunaje

CZ1- česká část území dílčího povodí řeky Naab, přítoku Dunaje

Naab a přítoky - Waldnaab	4-01-01
Naab a přítoky - Kateřinský potok	4-01-02
Naab a přítoky - Schwarzach	4-01-03

CZ2 - česká část území dílčího povodí řeky Regen, přítoku Dunaje

Regen a přítoky Grosse Regen	4-02-01
Regen a přítoky - Kouba	4-02-02

CZ3 - česká část území dílčího povodí řeky Ilz, přítoku Dunaje

Ilz	4-03-01
-----	---------

CZ4 - česká část území dílčího povodí řeky Grosse Mühl, přítoku Dunaje

Grosse Mühl po Kleine Mühl	4-04-01
Kleine Mühl	4-04-02

CZ5 - česká část území dílčího povodí řek Aist a Zwett, přítoku Dunaje

4-04-03

CZ6 - česká část území dílčího povodí řeky Dyje, přítoku Moravy

Dyje pod soutok Moravské a Rakouské Dyje	4-14-01
Dyje od soutoku Moravské a Rakouské Dyje po Jevišovku	4-14-02
Jevišovka a Dyje od Jevišovky po Svatku	4-14-03
Svatka po Svitavu	4-15-01
Svitava	4-15-02
Svatka od Svitavy po Jihlavu	4-15-03
Jihlava po Oslavu	4-16-01
Oslava a Jihlava od Oslavy po Rokytňou	4-16-02
Rokytná	4-16-03
Jihlava od Rokytne po ústí a Svatka od Jihlavy po ústí	4-16-04
Dyje od Svatky po ústí	4-17-01

CZ7 - česká část území dílčího povodí řeky Moravy

Morava po Moravskou Sázavu	4-10-01
Moravská Sázava a Morava od Moravské Sázavy po Třebůvku	4-10-02
Morava od Třebůvky po Bečvu	4-10-03
Bečva pod soutok Vsetínské Bečvy a Rožnovské Bečvy	4-11-01
Bečva od soutoku Vsetínské Bečvy a Rožnovské Bečvy po ústí	4-11-02
Morava od Bečvy po Hanou	4-12-01
Haná a Morava od Hané po Dřevnici	4-12-02
Dřevnice a Morava od Dřevnice po Olšavu	4-13-01
Morava od Olšavy po Myjavu	4-13-02
Myjava a Morava od Myjavy po Dyji	4-13-03
Kopčanský kanál	4-17-02

CZ8 - česká část území dílčího povodí přítoků Váhu, přítoku Dunaje

Pravostranné přítoky Váhu	4-21-06
Váh od Kysuce po odbočku Púchovského kanálu	4-21-07
Váh od odbočky Púchovského kanálu po Trenčín	4-21-08
Váh od Trenčína po Dubovou	4-21-09

Příloha č. 4
Seznam zkratk a vysvětlivky

cross compliance	křížová shoda - označení pro standardy zemědělského hospodaření týkající se ochrany životního prostředí, kvality a bezpečnosti potravin, pohody zvířat a dobré zemědělské praxe
NUTS II	územní jednotky sdružených krajů pro potřeby statistické a analytické a pro potřeby Evropské unie
ES	Evropská společenství
EHS	Evropské hospodářské společenství
EO	ekvivalentní obyvatel (je definován produkcí znečištění 60 g BSK ₅ za den)
BSK ₅	biochemická spotřeba kyslíku pětidenní s potlačením nitrifikace
CHSK _{Cr}	chemická spotřeba kyslíku dichromanovou metodou

